

TYT

SELİT KARMA

TÜRKÇE DENEMELERİ

VİDEO
ÇÖZÜM

MOBİL
KÜTÜPHANE

AKILLI
TAHTA

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

[TYT]

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

Hedefine Paraf At

Bu testte 40 soru vardır.

1. Yüzyıllardır, birçok ülkede farklı yöntem, yaklaşım ve ihtiyaçlara göre ---- her şehir, kurucu iradenin anlayış ve görüşleri doğrultusunda ----. Zaman içinde kimisi tarihin derinliklerinde yok olup giderken kimileri de ihtişamlı geçmişlerinden ilham alarak ---- başarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) tanıtılan - önem kazanmıştır - bugünlere gelmeyi
B) inşa edilen - şekillenmiştir - ayakta durmayı
C) oluşturulan - gelişmiştir - tarihi değiştirmeyi
D) isimlendirilen - meşhur olmuştur - bilinir olmayı
E) yapılan - tanınıp sevilmiştir - yarınlara kalmayı

2. Kendi sanatını icra eden (gerçekleştiren) edebiyat, bunu yaparken kendine özgü (orijinal) bir malzeme kullanır ve kendi dilini inşa eder (kurar), kendi anlatım ve söylemini oluşturur. Bunları yaparken sanat olduğunun şuurundadır (bilincindedir). Sanat olma hâlini de asla yadsımaz (önemsemez). Sanatın amacını ve hedefini paylaşır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. • **batmak:** Hoşa gitmeyen bir duruma uğramak.
• **parlamak:** Birden öfkelenmek.
• **yer:** Mahal, mekân.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “batmak, parlamak, yer” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Güneş vurduğu için çatılar ayna gibi parlıyor, küçük çocuklar toz toprak içinde yerlerde oynuyor, farkında olmadan elbiseleri batıyor.
B) Ekonomik kriz sonrasında kimi şirketler batarken kimileri parlamış, büyük şirketler arasında kendilerine önemli bir yer edinebilmişlerdi.
C) İşinin ehli bir ekiple kısa sürede bilgisayar sektöründe parlayarak kendine iyi bir yer edindi, artık batma korkusu da yaşamıyordu.
D) Önder Bey'in sabırsız ve çabuk parlayan kişiliğine eşinin bu sakinliği fena hâlde batıyor, böyle anlarda o da hemen bulunduğu yeri terk ediyor.
E) Gözlerini yerde bir noktaya dikip “Ben sana ne dedim ki diye birden parlıyor, olur olmaz sözler söylüyorsun.” dedikten sonra, “Artık her sözüm sana batıyor sanırım.” diyerek dışarı çıktı.

7. (I) Gerçekten kadromuza baktığımızda hem oyunculuk yetkinliği hem reji yetkinliği hem müzik ve dekor yetkinliği kendini belli ediyor. (II) Bütün bu yetkinlikler yan yana gelebilmiş, birikebilmiş ki biz Fransa'da Uluslararası Dünya Tiyatro Festivali'nde Dünya Birinciliği Büyük Ödülü'nü almışız. (III) Bu ödül, aynı zamanda seyircimize söyleyeceğimiz yeni sözü hep yeniden üretmemiz gerektiğini, tüm insanlara seslenen yapımızı korumamız ve daha da geliştirmemiz gerçeğini ortaya koyuyor. (IV) Bunun için öncelikle tiyatronun, çocukların dünyasında öne çıkmasını sağlayacak yetkin projeler üzerinde çalışmayı planlıyoruz. (V) Bir de elli yıllık çalışmalarımızın tümünü içeren belgesel bir kitap çıkarıp tiyatronun gelişimine teorik açıdan da katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir tasarıdan söz edilmektedir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Ulnar adı verilen yapı, omurgadan başlayıp omuz ve kolu geçerek küçük parmakta biten bir sinir olarak biliniyor. Ulnar siniri, dirsekte kemikle deri arasında 4 mm çapında bir kanaldan geçiyor. Bu sinir sıkışınca da kolda elektriklenme olur. Bunun tıbbi olarak çaresi henüz yok.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Kaynaştırma ünsüzü
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünsüz türemesi

9. Deniz seyahati, her insanı az çok alışkanlık zincirinden ve her günkü hayat çemberinden dışarı fırlatır ve insan gönülleri arasında büyük bir sempati dalgası dolaştırır. İnsanlar gemiye birbirinin yabancıları olarak binerler. Aradan bir iki gün geçince yabancılık duygusunun çoğu ortadan kaybolur.

Bu parçada numaralanmış sözlerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat, zarf, zamir, sıfat
B) Zarf, isim, zamir, zarf
C) Sıfat, isim, isim, sıfat
D) Zarf, zarf, zamir, sıfat
E) Zarf, zarf, isim, zarf

10. Geçmişte en zengininden en fakirine herkesi etkileyen çikolata, ----.

Bu cümle aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - nesne - edat tümleci - yüklem" şeklinde olur?

- A) her zaman ve zeminde insanların damağında hoş tatlar bırakmayı mutlaka sürdürecektir
B) günümüzde de her milletten ve her yaşta insanı ne yapıp ne edip etkisine alıyor
C) bugün de dünyanın dört bir yanındaki insanları herkesin kabul ettiği o eşsiz lezzeti ile büyülüyor
D) bugün olduğu gibi yarın da insanları etkilemeye devam edecektir
E) bugünün teknolojik dünyasında yediden yetmiş herkesi peşinden sürüküyor

15. Her yıl altı yüzbin turisti ağırlayan Nairobi, her ne kadar
 yüksek katlı binalarla dünyaya açılıyor olsada kendine
 has özelliklerinin ne olduğunu ve onların nasıl
 korunması gerektiğini biliyor. Nairobi Millî Parkı, bu
 koruma çabalarının en önemli adımlarından biri.
 Nairobi'nin sadece 7 km güneyinde bulunan bu park,
 vahşi doğayı şehir hayatına taşıyan eşsiz bir yapıya
 sahip. 19. yy.da ülkeye ayak basan "beyaz adam"ın
 yeşillendirdiği çok geniş bir alanda kurulan park, birçok
 hayvana ev sahipliği yapmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
 D) III ve IV E) IV ve V

16. Kiler işini gören odayı açtılar (I) un, yağ, tarhana, pekmez, daha ellerine ne geldiyse dışarı taşıdılar. Ocağı yaktılar (II) çitirdayarak yukarıya doğru uzanan alevlerin ışığında çalışmaya başladılar. Elleri makine gibi çalışıyor, bir yandan da dilleri işliyor (III) çocukluktan, gençlikten, evlilikten söz ediyorlar tatlı tatlı. Hummalı çalışmada hamurlar yoğruldu, yufkalar açıldı, börekler yapıldı (IV) baklava, kadayıf ve helva yapımına girildi. Her şey hazır olunca sofraya oturdular (V) yerken de günlük işlerden, geçmişin güzel anılarından, komik hâllerden konuşup gülüştüler.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Bern'den beri peşimi bırakmayan Aar Nehri'nin akışı burada daha da hızlanıyor. Sol yakadan bakıldığında katedralin çan kulesinin ve kırmızı çatıların ardından Jura Dağları görünüyor. Sanki zamanla aşınmış, dünyadan nasibini fazlasıyla almış, alçalıp küçülmüş yaşlı dağlar... Soleure de bir bakıma öyle sayılır. 1530-1792 yılları arasında Fransa büyükelçiliğine ev sahipliği yaptığı için (Sefaret Kenti) olarak da anılan şehir, barok mimari dokusu ile ilk bakışta büyülüyor insanı.

Bu parçada aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlıştır kullanılmıştır?

- A) Kesme işareti (')
 B) Virgül (,)
 C) Yay ayrıç ()
 D) Üç nokta (...)
 E) Kısa çizgi (-)

18. (I) Televizyon reklamlarının en sadık izleyicileri çocuklardır. (II) Çocuklar, televizyon reklamlarını izlemekten büyük zevk almaktadırlar. (III) Bunda reklamların televizyon programlarına göre biçimsel özellikleri daha çok taşıması önemli rol oynamaktadır. (IV) Reklamlar; yetişkinlere ulaşmayı hedeflemiş olsa bile hızlı plan değişiklikleri, canlı renkler, müzik ve eğlence unsurları sayesinde çocukların ilgisini çekmektedir. (V) Televizyon reklamlarındaki kahramanlarla özdeşim kuran çocukların, günlük yaşamda arkadaşlarıyla iletişimde reklam sloganlarıyla konuşmaya başladıkları görülmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Gövdeleri boğum boğum, görmüş geçirmiş zeytin ağaçları... Kabuklarının üstünde yüzyılların izi var. Dile kolay; hasat zamanı bereketten dalları yere varan ağaçlar yüz, yüz elli hatta üç yüz yıllık bir yaşam deneyiminin bilgeliğini taşıyor. Güneş altında ya da gece dolunayda gümüşü parıltılar saçan küçük yaprakları geçmiş yaşamların fısıltısını ulaştırıyor bize. İzmir, Karaburun Yarımadası'nda denize doğru inen sarp kayalıklar üstünde göğe doğru yükselirken âdeta asil bir duruşları var. Bölgede, ağaçlar arasında yürürken yoğun olarak hissedilen zeytin kokusu elle tutulacak denli somut. Zeytin ağaçlarının dalları arasından aşağıda bir kaybolup bir görünen turkuaz renkli denizse gönül çelici. Ayaklarımızın altındaki kır bitkileri havayı büyüleyici, tatlı bir kokuyla dolduruyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatıma duygular katılmıştır.
- B) Karşıt kavramlar kullanılmıştır.
- C) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
- D) Devrik cümlelerle anlatıma doğallık kazandırılmıştır.
- E) Birden fazla duyuya seslenilmiştir.

22. Kâğıda basılı kitaptan e-kitaba geçişin bir devrim niteliği taşıyacağı beklentisi şimdilik gerçekleşmedi. Ancak bu, her şeyin böyle gideceği anlamına gelmiyor. Geçtiğimiz günlerde düzenlenen bir forumda 23 ülkeden çoğunluğu yayıncı iki yüz katılımcı "Geleceğin kitabı nasıl olacak?" sorusuna cevap aradı. Ortak denebilecek öngörüler aşağı yukarı şöyle: Yeni baskı teknolojileriyle kişiye özel kitaplar hazırlanabilecek. Okurun isteğine göre bir kitabın tamamı ya da bir bölümü basılabilecek. Bu; özellikle eğitimde, akademik çalışmalarda büyük kolaylık sunacak. Kitap yine kâğıda basılacak ama dijital ortamdaki portallar, karekodlu videolar, sosyal medya etkileşimi gibi unsurlarla desteklenecek. Geleceğin kitapları sürekli değişen, yenilenen, yaşayan kitaplar olacak.

Bu parçada aşağıdaki öngörülerden hangisi yoktur?

- A) Kitapların kişiselleştirilmesi
- B) Kitabın basılı kâğıda olan bağımlılığının tamamen sona ermesi
- C) Kitap hacminin isteğe bağlı olarak değiştirilebilmesi
- D) Elektronik araçlarla kitabın zenginleştirilmesi
- E) Kitabın, değişen koşullara ayak uydurma becerisi kazanması

23. **Gazeteci:** Sanat eserlerinin sonsuz sayıda olması, bir eleştirmen olarak sizin işinizi zorlaştırmıyor mu?

Eleştirmen: Yeni işlere de kayıtsız kalmamaya çalışırım ama ben sonuçta hiç kimsenin halkla ilişkiler elemanı değilim. Keşfedilmeyi bekleyen pek çok klasik yapıt var.

Gazeteci: Bu yüzden mi dönüp dönüp adı daha önce duyulmuş yapıtlara ilişkin yazılar yazıyorsunuz?

Eleştirmen: Evet, onları yazmayı seviyorum. *Don Kişot*'u iki üç yılda bir okurum, odamda Picasso'nun yahut Da Vinci'nin tabloları asılıdır, çalma listemde klasik müziğin başyapıtları bulunur çoğunlukla.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Eleştirmenlerin amacı, sanat ortamına adım atan her sanatçı için büyük zaman ve emek harcamak yerine okurları klasik yapıtların incelikleriyle tanıştırmak olmalıdır.
- B) Popüler olana karşı iki kulağını da kapayan eleştirmenlerin asıl korkusu iyiyle karşılaşmamak değil, konforundan ödün vermek zorunda kalmaktır.
- C) Tarihe mal olmuş yapıtlarla, sanatçılarla yetinseydik bugüne dek hiçbir büyük yeteneğe kendini gösterme fırsatı tanımamış olurduk.
- D) Adı şimdiden ölümsüz sanatçılar arasında sayılan kişilerin gerçek bir sanatçı mı yoksa bir balon mu olduğunun kararını ancak usta eleştirmenler verebilir.
- E) Bir esere ya da sanatçıya nitelik kazandıran asıl öge zamandır, her yapıt zamanın etkisiyle güzelleşir, çapaklarından arınır.

26. Kimi sanat tarihçileri ve kuramcıları; neyin sanat olduğu, neyin olmadığı ya da kime sanatçı deneceği, kime denmemesi gerektiği gibi konuların aradan belli bir zaman geçtikten sonra ele alınması gerektiğini belirtir ki bunda çok geniş ölçüde doğruluk payı vardır. Çünkü bu düşünce doğru olmasaydı sanat tarihinin akışı boyunca belli bir dönemde sanat eseri sayılmamış ürünlerin sonradan bu niteliği kazanmalarını ya da tam tersine önce sanat eseri sayılmışken sonrakilerin gözünde bu niteliğini yitirmelerini açıklayabilmek hiç de kolay olmazdı.

Bu parçadaki düşünceye en yakın görüş aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Toplumda sanat ve sanatçıya yönelik tartışmaların özenli yapılması gerekir. Çünkü sanatçılar yapıt verirken toplumdaki bu tartışmaların etkisinde kalır, günü kurtarma yanlısına düşer.
- B) Sanat ve sanatçının niteliğine yönelik tartışmaların sanat dışı kişi ve kurumlardan gelmesi sanatın özüne bir müdahaledir. Çünkü sanat ve sanatçı hakkında söz söylemek için o konuda bilgili olmak gerekir.
- C) Sanatın ve sanatçının topluma mal olması için toplumsal sorunlara karşı duyarlı olması gerekir. Yapıtlarıyla yaşadıkları dönemin aynası olmayı başaran sanatçılar, gelecek kuşaklarca da yoğun ilgi görmektedir.
- D) "Sanat nedir, sanatçı kimdir?" sorularına ilişkin dosyalar hiçbir zaman sonrasız kapatılmamalıdır. Çünkü bu sorulara önceki dönemlerde verilmiş yanıtların, sonraki dönemlerde toplumların aldıkları farklı konular nedeniyle yetersiz kaldığı çok görülmüştür.
- E) Sanatın ne olduğu veya kime sanatçı deneceğine yönelik değerlendirmeler toplumun sanata bakışıyla yakından ilgilidir. Sanatın önemsendiği dönemlerde bu tür tartışmalar yoğunlaşırken sanatın ve sanatçının gözden düştüğü dönemlerde oldukça azalmaktadır.

27. Yazı yazmak insana mahsus mudur? Elsiz, kalemsiz, fırçasız, kâğıtsız ve parşömensiz de yazılabilir bir yazı. Rüzgâr yazabilir; deniz, ırmak ve çay yazabilir, hayvanlar yazabilir, belli bir yerinde de ırmağın yolunu tıkayan, kaşlarını çatıp bir dağ parçasını ya da bir kenti yeryüzünden silen heyelan da yazı yazabilir. ----. Mörike'nin o nazlı kuş adımından Nil ya da Amazon Irmağı'nın akışına, alabildiğine yavaş bir tempoyla biçimini değiştiren kaskatı bir buzul parçasının yürüyüşüne dek doğada gerçekleşen tüm olaylar bizim tarafımızdan yazılı eser, anlatı, şiir, destan, sahne oyunu olarak duyumsanabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kendisine olduğundan fazla manalar atfeden insanoğlu bu yersiz övüncünün başına açacağı dertlerden de habersiz görünüyor
- B) Ne de olsa adına tabiat dediğimiz bu uçsuz bucaksız olasılıklar bütünü, hem yapmaya hem de yıkmaya dair pek çok hikâyeye imza atmıştır milyonlarca yıl boyunca
- C) Mühim olan, onun yazdığı bu işaretlerle ve alegorilerle dolu yazıyı okuyup yaşamımıza bu anlamda istikamet verebilme hünerine sahip olmaktır
- D) Şu da var ki bu yazıyı giriftleştiren, yanlış okuyan ve bu harflerle kendi esaret kafesini ören de yine insanın ta kendisidir
- E) Ama sadece insan akıllı, görünürde kör güçlerin elinden çıkan bu eserleri yazı olarak görme eğilim ve yeteneğini kendisinde barındırır

31. Dijital ortamdan alınan her türlü kişisel veri, yapay zekâ algoritmaları ile işlenerek bireylerin davranışlarını anlayabilen, tahmin edebilen hatta taklit edebilen “dijital” ikizini oluşturmak mümkün hâle gelmiştir. Bu yöntemle aynı zamanda bireylerin ve toplumların olumlu ya da olumsuz manada yönlendirilmesi de zaman zaman gerçekleşebilmektedir. Bununla beraber kişisel verilerin kullanılması ile kompleks hastalıkların tedavilerinin bulunması ve ayrıca kişiye özel tedavi yöntemlerinin geliştirilmesi de mümkün olabilmektedir. Bu da ----.

- I. dijital ortamda kullanılan verilerin her iki yanı keskin bir bıçak olduğunu göstermektedir
- II. sağlık alanında bireylerden toplanan verilerin analizi ile daha ileri ve doğru tanı teknikleri geliştirmenin mümkün olduğunu kanıtlamaktadır
- III. internetten satış yapan firmaların müşterilerin verilerini kullanarak satış politikası oluşturmalarına açıklık getirmektedir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

32. Muhabir:

(I) ----

Diyetisyen:

— Yapılan araştırmalara göre tüketilen besinler vücudun metabolik enerji gereksinimini sağlıyor. Ama bu sadece fiziksel bir katkı değil. Besinler, aynı zamanda duygusal iyilik hâline de katkıda bulunuyor. Zihin de dâhil birçok beyin fonksiyonlarında varlığını hissettiriyor. Besinler ve beslenme, duygu durumu ve davranışları etkisi altına alıyor; bu da bireyin ne tür besinleri tüketeceği yönündeki seçimlerinde rol oynuyor.

Muhabir:

(II) ----

Diyetisyen:

— Depresyonun temel niteliği; duygu durum, ilgi ve zevk azlığı, umutsuzluk ve karamsarlıktır. Böyle kişiler; iş, özel zevkler, bireysel ilişkiler de dâhil olmak üzere hiçbir şeyden zevk alamaz. Bu noktada vitaminlerin etkisi depresyon semptomlarını azaltmakta faydalı olabilir fakat tedavisi tek başına vitaminler ile olanaksızdır. Bununla birlikte bilimsel çalışmalar, sağlıklı beslenmenin ruhsal sağlık için temel bir gereklilik olduğunu ortaya koyuyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Beslenme ile hem fiziksel hem zihinsel sağlık arasında nasıl bir bağ vardır?
II. Dengeli beslenme ile depresyondan kurtulabileceğimizi söyleyebilir miyiz?
- B) I. Beslenme neden ruh ve beden sağlığını etkiliyor?
II. Depresyondan kurtulmak için neler yapmalı?
- C) I. Besinlerin insanın duygusal yönüne etkileri ile ilgili neler söylersiniz?
II. Fiziksel ve ruhsal sağlık için beslenmede nelere dikkat edilmeli?
- D) I. Beslenme tercihlerimiz ruhsal sağlığımız üzerinde etkili mi?
II. Beslenme biçimi ile depresyon arasında ilişki var mı?
- E) I. Beslenmenin duygu ve davranışlar üzerindeki etkileri nelerdir?
II. Günlük alınan vitamin takviyeleri depresyonu önüyor mu?

36 - 37. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sait Faik'in öykülerinde karşımıza çıkan her ayrıntı, uzun gözlemlerin sonucunda kaleme alınmış ve yaratılmış gerçekliklerdir. Onun öyküsünü ve dolaylı olarak romanını da besleyen kaynak, edebiyatın kendisi değil, yaşamdır. Yaşamın bilinen ve özenilen, kabul görülen bir bölümü değil; her alanı, her ayrıntısı ve tüm çıplaklığıdır. Sait Faik, öykülerinde uzun uzun gözlediği, izlediği, kimi zaman da tüm çekingenliğine ve ayrışıklığına rağmen konuştuğu insanları anlatmıştır. Onun öyküleri, yazdığı insanların öyküleridir aslında, belki de bu nedenle kendisini yazar olarak değil de bir "yazıcı" olarak gören Sait Faik, öykülerinin dil ve anlatımını, anlattıklarından bağımsız görmez. Savrukmuş gibi görünen satırların yalınlığı, belki de tam bu noktadan, içerikle anlatımın bu denli örtüşmesinden kaynaklanır. Hatta anlatımı ne kadar yalınsa düşünsel yönden o kadar derin öyküler kaleme alır. Sait Faik'in edebiyata ve sanata bakışı, hayata bakışından çok da farklı değildir. Edebiyat, onda hayattan ayrılmaz ve biri bir diğerinin önüne geçmez.

36. Bu parçadan Sait Faik'in hikâyeleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Süsten arınmış bir anlatımla oluşturulduğuna
- B) İnsanı konu aldığına
- C) Yaşamla iç içe olduğuna
- D) Biçem-içerik uyumunu gözetmesine
- E) Gerçekleri güzelleştirerek yansıttığına

37. Bu parçada Sait Faik ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykücülüğündeki yenilikleri hiçbir yazardan yararlanmadan gerçekleştirdiği
- B) Hem yaşadığı dönemin hem de kendisinden sonraki dönemlerin en yeni ve en farklı öykücüsü olduğu
- C) Eserlerinde edebî olmak kaygısının hiçbir zaman anlatmak istediklerinin önüne geçmediği
- D) Kahramanlarını, yaşamının parçası olan insanlardan seçtiği
- E) Yapıtlarında belli bir düzeyi koruduğu

38. Her insanın iç dünyasında barındırdığı sonsuz potansiyelin hikâyesini anlatmaktır istediğim. Bu fikrimi çoğu zaman çocukların gözünden irdelemeyi seçerim. Dünyayı tanıması gereken çocukların cebine küçük notlar bırakırım, bir anlamda. Bunu da bir masal formatında değil, büyüklerin daha aşına olduğu "kişisel gelişim" şablonunda yaparım. Ancak çocuğun kendisini bulabileceği bir dil ile, çocuğun kelime ve hayal dünyasıyla bağdaşacak tarzda yazmaya çalışırım. Bu anlamda, yazdıklarımı yüksek edebiyat gibi kurgulamam; çocuğun kendini keşfetmesine yönelik anlamlı cümleleri bir araya getiririm.

Aşağıdakilerden hangisi böyle diyen bir yazarın yazma tutumuyla bağdaşmaz?

- A) Okurları arasında yaş farkı gözetmeme
- B) Çocuğun gelişimine katkı sağlama
- C) Öğretici bir tarzı benimseme
- D) Bilinçli ve planlı yazma
- E) Sanatsal gayeyi ön planda tutmama

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
2	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
3	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
4	Cümlede Anlam		
5	Cümlede Anlam		
6	Cümlede Anlam		
7	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
8	Ses Bilgisi		
9	Sözcük Türleri		
10	Cümlelerin Öğeleri		
11	Karma Dil Bilgisi		
12	Kök-Gövde Kavramı		
13	Karma Dil Bilgisi		
14	Yazım Kuralları		
15	Yazım Kuralları		
16	Noktalama İşaretleri		
17	Noktalama İşaretleri		
18	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
19	Paragrafın Konusu		
20	Paragraf Tamamlama		
21	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
22	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
23	Paragrafın Ana Düşüncesi		
24	Parçada Cümlelerin Yer Değiştirilmesi		
25	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
26	Paragrafın Konusu		
27	Paragraf Tamamlama		
28	Paragrafın Ana Düşüncesi		
29	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
30	Paragrafın Ana Düşüncesi		
31	Paragraf Tamamlama		
32	Paragrafı Karşılıyan Soru		
33	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
34	Paragrafın Ana Düşüncesi		
35	Paragrafa Cümle Ekleme		
36	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
37	Paragrafın Ana Düşüncesi		
38	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
39	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
40	Paragrafın Ana Düşüncesi		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

[TYT]

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 2 1

PARAF YAYINLARI

Hedefine Paraf At

Bu testte 40 soru vardır.

1. Sıkı bir eğitimden geçmiş iyi oyuncular, edindikleri tiyatro etiği gereği hareket eder. Metnin, yönetmenin yorumunun kısacası oyunun gereğini yerine getirirler. Canlandırdıkları karakteri aşırı yorumlayarak "egolarını" sahneye yaymaya, oyunu gölgelemeye kalkışmazlar. Çünkü onların amacı, kendi gölgelerini silikleştirerek oyunu göstermektir. Hele de kendi başarı eğrisini, kariyer umudunu diğer oyuncuların ikinci sınıf işler çıkarmasına bağlamaz. Toplu bir işin içinde iyi olmak, tek başına iyi olmaktan her zaman daha zordur.

Bu parçada "kendi gölgelerini silikleştirerek oyunu göstermek" sözüyle nitelikli oyuncularla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi performanslarına özen göstermedikleri
B) Grup içinde üzerlerine aldıkları sorumluluğun dışına çıkmadıkları
C) Bir grup içinde bulunurken kişisel performanslarını öne çıkarma amacı taşımadıkları
D) Alçak gönüllü bir yaklaşımla genç sanatçıların yetişmesine katkı sağladıkları
E) Bir grup içinde olmalarına karşın kendi başarılarıyla öne çıktıkları

2. En küçük kararı verirken dahi kılı kırk yaran bu adam, hataya karşı tahammülsüz bir tavır sergiliyordu. Çalışanların sürekli diken üstünde olduğu kurumda, artık her şey bu adamın iki dudağı arasındaydı. Birçok kişinin zorunluluktan çalıştığı iş yerinde çalışanlar ayrılmak için fırsat kolluyordu. Ancak burnundan kıl aldırmayan bu adam birdenbire değişiverdi. Herkese daha hoş görülme davranmaya ve gönül indirmeye başladı.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Eleştiri, çoğunlukla saldırganlığı ----. Çünkü "eleştirebiliyor olmak", üstünlük iması içerir ve eleştirinin hedefinde olan kişiyi savunma pozisyonuna sokar. Bunu kırmanın en iyi yolu, eleştirileri daha en başından ---- dile getirmek ve suçlayıcı dilden uzak durmaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) çağırıştır - belli bir amaca dönük olarak
B) ortaya çıkarır - etkisiz bir şekilde
C) yaygınlaştırır - doğru planlayarak
D) beraberinde getirir - yapıcı bir yaklaşımla
E) önlemek için yapılır - mantıklı şekilde

7. I. Gerçek bir sanat eseri, içinden çıktığı topluma ayna tuttuğu gibi, toplumun her kesimini kucaklayacak bir dile sahip olmalıdır.
- II. Belli bir kitlenin yönlendirmeleri doğrultusunda ortaya konan yapıtlar, yaratıcısının yaşadığı günlerin sınırını aşamayacaktır.
- III. Yüzyıllar içinde süzüle süzüle bugünlere gelmiş nice yapıtın en temel özelliği, her kültürden sanatsevere yaşama ile ilgili farkındalık kazandırmasıdır.
- IV. Bir sanat yapıtından fayda beklemek, ünlü bir şairin deyişiyle “dünyanın en güzel öten kuşunu eti için öldürmek” kadar abes bir durumdur.
- V. Bir yapıtın sanat dünyasında gerçek yerini bulması ancak beğenileri gelişmiş, belli bir kültürel birikim ve sanat görüşüne sahip kişilerce değerlendirilmesiyle mümkündür.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri Tolstoy’un “Sanat ancak belli bir sınıf için değil, büyük kitleler için yarar sağladığı zaman sözü edilebilir bir değere ulaşır.” sözüyle anlamca çelişmektedir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

8. (I) Uyku canlılar arasında en yaygın ve en gerekli olgu. (II) Meyve sinekleri ve yuvarlak solucanlar bile etkinliklerinin en aza indiği, uyku benzeri bir dönem yaşıyor. (III) Buna karşın araştırmalar hayvanlar dünyasında uyku alışkanlığı ile fizyolojik ihtiyaç arasında açık bir bağlantı olmadığını gösteriyor. (IV) Canlıların uyku düzenini belirleyen temel etkenlerden biri de beslenme düzenidir. (V) Yani hayvanların gün içindeki aktivitesi ya da sarf ettikleri enerji uyku miktarlarını etkilemiyor. (VI) Hareketleri son derece kısıtlı olan bazı hayvanlar günde 20 saati uykuda geçirirken gün boyu hareket hâlinde olan kimi hayvanlar günde 4 saatten daha az uyuyabiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. I. Bir organın vücudun dışına çıkarılması ile birlikte hücrelerin ölüm süreci başlıyor.
- II. Çıkarılan organlardaki hücrelerin zarar görmesini geciktirmek ve nakilden sonra da işlevlerini gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla farklı solüsyonlar kullanılsa da organlar en fazla 12-24 saat korunabiliyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vücudun dışına çıkarılması ile birlikte hücrelerinin ölüm sürecinin başladığı organlar, işlevlerini yitirmeden 12-24 saat arasında korunmaları için farklı kimyasal işlemlerden geçiriliyor ancak hiçbir organ tam ve sağlıklı olarak nakledilemiyor.
- B) Organların zarar görmesini engellemek ve organ naklinden sonra işlevini gerçekleştirmesini sağlamak için vücuttan çıkarılan organları 12-24 saat arasında farklı solüsyonlar kullanarak bekletmek ve bu yolla hücrelerin işlevlerini korumalarını sağlamak gerekiyor.
- C) Bir bünyeden çıkarılmasıyla birlikte ölüm sürecinin başladığı organların zarar görmesini engellemek ve işlevini doğru şekilde gerçekleştirmesini sağlamak amacıyla farklı solüsyonlar kullanılıyor ancak organlar 12 ila 24 saat kadar sağlıklı kalabiliyor.
- D) Vücuttan çıkarılan bir organın hücrelerinin sağlıklı şekilde işlevlerini sürdürmesi için 12-24 saat kadar solüsyon adı verilen kimyasal işlemlerden geçirilmesi ve bu yolla farklı bir bünyeye uyum sağlayacak hâle getirilmesi gerekiyor.
- E) Vücuttan çıkarıldığında farklı solüsyonlar kullanılarak 12-24 saat arasında dinlenmeye bırakılmayan organlar, hem hücre sağlıklarını koruyamıyor hem de nakledildiği bünyede işlevlerini sağlıklı şekilde yürütemiyor.

13. 12 Ekim 1970'te doğan şair, ilkokul ve liseyi Maraş'ta okumuş; yükseköğrenimini Marmara Üniversitesi'nde tamamlamıştır. İlk şiirleri Varlık dergisinde yayımlanmıştır, dönemine göre oldukça sıra dışı olan bu şiirler insanın varoluşu üzerine felsefi sorgulamalar içermektedir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde hem ünsüz yumuşaması hem de ünlü düşmesi vardır?

- A) Sabreyle işine, hayır gelsin başına.
B) İnsan bilmediğini ayağının altına alsa başı göğşe erer.
C) Aklına geleni işleme, her ağacı taşlama.
D) Sorma kişinin aslını, sohbetinden bellidir.
E) Kaşığı herkes yapar ama sapını ortaya getiremez.

15. Zorla gerçekleşen veya aşırıya kaçan her şey güzelliğini yitirir; belki de bundan dolayı şair, şiirlerini uzun tutmadan bitiriyor ve onun ses getiren mısraları bize yadigâr kalıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yönelme hâl ekiyle kullanılmış edat
B) Durum zarfı
C) Hem yapım hem çekim eki almış birden çok sözcük
D) Farklı türde zamirler
E) Haber kipleriyle çekimlenmiş eylemler

16. Yapılan araştırmalar, kişi başına düşen millî gelirin yoksulluk sınırından orta hâlli yaşama düzeyine yükselmesiyle birlikte, zenginliğin mutluluk üzerindeki etkisinin azaldığını gösteriyor. Hatta dünyanın en zengin ülkeleri, en çok intihar vakalarının görüldüğü ülkeler olarak dikkati çekiyor. Bu durumu, aynı ulusun zaman içindeki zenginleşmesini dikkate aldığımızda da görüyoruz: Amerika'da zenginlik 40 yıl içinde 5 kat daha artmış olmasına rağmen bunun insanların mutluluğu üzerinde anlamlı bir etkisi görülüyor. Çünkü hepimiz öznel iyilik hissini, diğer insanlara duyduğumuz bağlılıktan devşiriyoruz. Mutlu olmakla toplumsal bağlılık, bağlanabilme, dostluk kurabilme arasında bir ilişki var. Kalpten kalbe bir yol var ve işte o yol, insanları mutlu ediyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zenginliğin sanılanın aksine mutluluk değil, mutsuzluk getirdiği
B) İnsanların mutlu olması için temel ihtiyaçlarının karşılanmasının yeterli olduğu
C) Maddi olanakların yetersiz oluşunun insanlarda mutsuzluğa yol açmadığı
D) İnsani ilişkilerin yeterince gelişmediği toplumlarda maddi refahın mutluluk kaynağı olarak görüldüğü
E) Mutluluğun maddi rahatlığa değil, insanlar arasındaki sosyal ilişkilerin niteliğine bağlı olduğu

20. I. Çarpma etkisiyle Chicxulub Krateri'nden yoğun bir toz bulutu atmosfere yayıldı ve bu toz bulutu Güneş ışığının Dünya'ya ulaşmasını engelledi.
- II. Fotosentezin durması büyük ağaçların yanı sıra bu ağaçlarla beslenen dev otçul dinazorların ölümüne yol açtı.
- III. Bazı bilim insanlarına göre 66 milyon yıl önce çapı 10 ile 80 kilometre arasında olduğu tahmin edilen bir gök taşı, Meksika'daki Yucatan Yarımadası yakınlarına çarptı.
- IV. Güneş ışınlarının yerin yüzeyine ulaşamaması nedeniyle bitkiler fotosentez yapamadı.
- V. Çarpmanın şiddeti 100 trilyon tonluk bir dinamite eşitti ve çarpma sonucu 180 km çapında Chicxulub Krateri oluştu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Bir zafer müjdesi burda her isim
Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşiyor sihrini geçmiş zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle
Gümüşlü bir fecrin zafer aynası
Muradiye, sabrın acı meyvası

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zincirleme isim tamlaması
- B) Tamlananı sıfat tamlaması olan bir isim tamlaması
- C) Bir tamlayanın birden çok tamlanana bağlandığı isim tamlaması
- D) Tamlayaniyla tamlananı yer değiştirmiş bir isim tamlaması
- E) Belirtisiz isim tamlaması

22. Biyolojik silah olarak geliştirilen organofosfatlar, günümüzde çiftliklerdeki, alışveriş merkezlerindeki ve okullardaki böcekleri kontrol altında tutmak amacıyla kullanılıyor. Organofosfatlar, sinir sistemlerinin çalışmasını engelleyerek böceklerin ölmesine sebep oluyor. Günümüzde organofosfatlar kimyasal böcek ilaçlarında öldürücü maddelerin yaklaşık %50'sini oluşturuyor. Sinir gazı olarak geliştirildikleri için organofosfatların insan beynini de etkilemesi şaşırtıcı değil. Geçmişte bu konu üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda, dünya genelindeki pek çok ülke bu böcek öldürücülerin kullanımına çeşitli sınırlandırmalar getirmişti. Ancak araştırmacıların insanlar, hayvanlar ve hücre kültürleri üzerinde yaptığı çalışmalar bugün güvenli olarak kabul edilen maruz kalma seviyelerinin bile tehlikeli olduğunu gösteriyor.

Bu parçadan "organofosfatlar"la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Böcek ilaçlamada yaygın bir kullanımının olduğuna
- B) Savaşlarda kullanılmak amacıyla üretildiğine
- C) Zararlarına yönelik tedbir alındığına
- D) Kullanılmasının ekonomik avantajlarının olduğuna
- E) İnsan için kimi zararlı yönlerinin sonradan fark edildiğine

26. Yazarları genellikle düzenli bir odada, temiz bir masaya oturmuş yazarken hayal ederiz. Ancak bu mekânlar aklımıza bile gelmeyen yerler olabilir () araba, tren, uçak () Nabokov, تنها bir yere park ederek pek çok kez arabasında çalışıyor () maddi gücü olduğunda da sırf yazmak için bir oda kiralyor. Sir Walter Scott'ın, şiirlerini at sırtında yazdığını biliyor muydunuz () Hatta şiirlerinin ön sözünde şu satırları görüyoruz () "Marmion'u düşünürken bu bayırların üstünde atımı ne çok dörtnala koşturdum!"

Bu parçada ayrıçlarla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (...) (;) (?) (:)
- B) (:) (...) (.) (?) (:)
- C) (;) (...) (;) (!) (.)
- D) (;) (.) (;) (!) (;)
- E) (:) (!) (.) (?) (;)

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Bu tarihî binada, 1, 2, 3. katlar hükûmet konağı () 4 ve 5. katlar ise kütüphane olarak kullanılıyordu.
- B) Şair () duygu, düşünce, istek ve hayallerini günlük konuşma diline yaslanan özlü bir anlatımla dile getiriyor.
- C) Pekin, Paris ve New York () Asya, Avrupa ve Amerika kıtalarında hem nüfus yoğunluğu hem de stratejik önemleriyle öne çıkan kentler arasında sayılabilir.
- D) Pazarın girişinde ayakkabı, mont, pantolon gibi eşyaların satıldığı dükkânların önünde durdum () üç beş müşterinin olduğu koskoca pazarda âdeta ölüm sessizliği vardı.
- E) Bir ulusun tarihsel serüveninde geçirdiği büyük değişimlerin yansımalarını taşıyan destanlar () oluştuktan yüzyıllar sonra bir ozanca yazıya geçirilir.

28. (I) Yemen'in başkenti Sana'da yapılan bilimsel bir toplantıya katılmak üzere bu ülkede bulunduğum kısa sürede, pek çok ilkle karşılaştım. (II) Kültüründen bitki örtüsüne, yemeklerinden iklimine kadar pek çok şey benim için ilkti. (III) Hayatının çok büyük kısmını 36-42 paralelleri arasında geçiren bir insan için 13-14. paralellerde bulunmak oldukça ilginç bir tecrübedir. (IV) Alışageldiğim çam ve maki yerine yeşilin az olduğu bir coğrafyaya gelmek bende başlangıçta bir hayal kırıklığı yarattı. (V) Ama Yemen'in coğrafyasını keşfettikçe bu hayal kırıklığım yerini hayranlıkla karışık bir şaşkınlığa bıraktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, hem niteleme hem belirtme sıfatı almış bir isim kullanılmıştır.
- B) II. cümlede, birden çok edat vardır.
- C) III. cümlede, yüklem, ek eylemin geniş zamanıyla çekimlenmiştir.
- D) IV. cümle, üç ögeli bir fiil cümlesidir.
- E) V. cümlede, zarf-fiil kullanılmıştır.

32. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Toplumsal sorunlara dair farkındalık yaratamayan bir roman, sıradan bir eğlence aracından farklı değildir.” diyen bir eleştirmenin görüşlerine uzak düşmektedir?

- A) Upton Sinclair, *Şikago Mezbahaları* adlı yapıtında ABD’deki gıda güvenliğini tehdit eden sorunlara göndermelerde bulunmuştur. Romanın yayımlanmasından sonra Başkan Roosevelt 1906’da gıda güvenliğiyle ilgili bir yasa çıkarmıştır.
- B) Kenzaburo Oe, *Kişisel Bir Sorun*’da bireysel kaçış temasına yer vermiştir. Postmodern tekniklerin kullanıldığı romanda kişilerin zihninden geçenler müdahale edilmeden anlatılmıştır.
- C) Fakirlik ve eziyetle mücadele eden iki göçmen işçinin trajik ve tozlu hikâyesi olan *Fareler ve İnsanlar*, Steinbeck’in 1930’lardaki sefaleti gözler önüne serdiği önemli bir eserdir. Bu yapıt okunmadan Büyük Buhran’ın yol açtığı toplumsal yıkım tam olarak anlaşılamaz.
- D) F. Scott Fitzgerald, *Muhteşem Gatsby*’de “Amerikan Rüyası”nın çöküşünü, lüks bir hayat süren bir adamın hüznü hikâyesi yoluyla anlatır. Yapıt, devlet eliyle yürütülen çağdaşlaşmanın gerçekleşmesinin zor olduğunu düşündürür.
- E) William Golding, *Sineklerin Tanrısı*’nda insanı güç kavramını yeniden sorgulamaya iter. Toplumda mutlak gücü ele geçirenin güçsüz karşısındaki konumu, romanda ciddi bir eleştiri konusu olur.

33. I. Kömür nasıl oluşur?

II. Dünyada kömür nasıl dağılmıştır?

III. Kömürün çevre ve iklim üzerinde ne gibi etkileri vardır?

IV. Dünya enerji üretiminde kömürün yeri nedir?

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi yukarıda verilen sorulardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Kömürün enerji yoğunluğu, yani ısıtma değeri kilogram başına yaklaşık 24 megajul’dür. %40 verimliliğe sahip bir kömür santrali için bir yıl boyunca 100 W’lık ampule güç vermek için tahmini 325 kg kömür gerekir. Dünya enerjisinin %27,6’sı kömürle sağlanmaktadır.
- B) Kömür kullanımının büyük ve uzun vadeli etkisi, iklim değişikliğine ve küresel ısınmaya neden olan bir sera gazı olan karbondioksit salınımıdır. Nitekim 2013 yılında BM İklim Ajansı Başkanı, felaket olan küresel ısınmadan kaçınmak için dünyanın kömür rezervlerinin çoğunun toprağa bırakılması gerektiğini ileri sürmüştür.
- C) Kömür, bataklıklarda uygun nem ve sıcaklıkta, çürüyen bitkilerin su altına inmesi ve bataklığın zamanla üstünün örtülmesi gibi olaylar sonucu meydana gelir. Yaklaşık 300 milyon yıl önce, bitki örtüsü yüksek basınç ve yüksek sıcaklık altında kömürleşmiştir.
- D) Kömürün, ilk olarak milattan önceki yıllarda Çinliler tarafından kullanıldığı bilinmektedir. Kömür işletmeciliğine ait dokümanlar 12. yüzyıla aittir. Kömürün yoğun olarak kullanımı ise 18. yüzyılın ikinci yarısına rastlar. Sanayi Devrimi’nden sonra kömür kullanımı artmış, kömür önemli bir enerji kaynağı hâline gelmiştir.
- E) Dünya’da kömür yatakları en çok kuzey yarım kürededir. Güney yarım küre, kömür bakımından yoksuludur. Bunun nedeni güney yarım kürede Devoniyen Dönem ve daha önceki dönemlerin alçak ovalarında kömür yataklarını oluşturacak ölçüde kalın bitki depolarının birikmesine elverişli bitkisel yaşamın olmayışdır. Dünya sıralamasında, en büyük kömür üretici iki ülke Çin ve Hindistan’dır.

37- 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Diyelim denize gittiniz ve ilk günün heyecanıyla güneş altında kalmanız gereken süreyi çok aştınız. Akşam siz yanıktan dolayı neredeyse ağlayacak durumdayken bütün günü birlikte geçirdiğiniz kuzeniniz hiçbir sıkıntı yaşamıyor olabilir. Cildimizin fiziksel özellikleri, cildimizin ne kadar sürede ve ne derece yandığını belirler. Amerikan Gıda ve ilaç Dairesi (FDA) cilt türlerini 1'den 6'ya kadar numaralandırmış. 1 ve 2 numaraya karşılık gelen ciltlerde, 5 ve 6 numaraya karşılık gelen ciltlere göre aynı şartlarda çok daha çabuk ve çok daha ağır yanıklar oluşur. Cildi daha kolay yanan kişiler, cilt kanserine de kolay yakalanır. Araştırmalar cildinde leke ve çil olanların cilt kanseri yönünden yüksek riske sahip olduğunu söylüyor. Ancak bu, koyu tenliler için risk yok anlamına gelmiyor. Hatta cilt kanseri, koyu tenlilerde açık tenlilere göre daha geç bir evrede tespit edildiği için sonuçları daha üzücü olabiliyor.

37. I. Cildin rengi, ışığın cilde etkisinde belirleyici bir rol oynamaktadır.
- II. Ciltte güneş kaynaklı yanıkların tedavisi hızlı yapıldığında cilt kanseri tehlikesi ortadan kalkmaktadır.
- III. Ciltte bulunan ben ya da lekeler, cilt kanseri için risk oluşturmaktadır.
- IV. Koyu tenlilerde cilt kanseri tespiti yapmak, açık tenlilerden daha zordur.

Bu parçadan yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) Yalnız II C) II ve IV
- D) Yalnız III E) III ve IV

38. Bu parçada anlatılanlar, aşağıdaki bilgilerden hangisine kanıt olabilir?

- A) Cilt kanseri tedavisinde beyaz renkliler, koyu renkli cilde sahip kişilere göre daha çok risk altındadır.
- B) Cilt kanserinin oluşumunda ışığa maruz kalma süresi değil, ışığın niteliği önemlidir.
- C) Cilt kanseri, salt ışığa maruz kalmakla ortaya çıkmaz; kalıtsal ve çevresel etkenler bu kansere yol açabilir.
- D) Koyu renkli ciltlerde yanık oluşumu sınırlı olduğu için cilt kanseri nadir görülmektedir.
- E) Işığa aynı koşullarda ve sürelerde maruz kalmak, kişilerde aynı etkileri ortaya çıkarmaz.

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 2

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Sözcükte Anlam		
2	Deyimler		
3	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
4	Cümlede Anlam		
5	Cümlede Anlam		
6	Anlatım Teknikleri		
7	Cümlede Anlam		
8	Paragrafın Yapısı		
9	Cümlede Anlam		
10	Cümlenin Öğeleri		
11	Paragrafın Yapısı		
12	Paragrafın Ana Düşüncesi		
13	Yazım Bilgisi		
14	Ses Bilgisi		
15	Karma Dil Bilgisi		
16	Paragrafın Ana Düşüncesi		
17	Paragrafın Yapısı		
18	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
19	Paragrafın Ana Düşüncesi		
20	Paragrafın Yapısı		
21	Tamlamalar		
22	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
23	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
24	Sözcük Türleri		
25	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
26	Noktalama İşaretleri		
27	Noktalama İşaretleri		
28	Karma Dil Bilgisi		
29	Paragrafın Yapısı		
30	Yazım Bilgisi		
31	Paragrafın Yapısı		
32	Paragrafın Ana Düşüncesi		
33	Paragrafın Yapısı		
34	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Paragrafın Ana Düşüncesi		
37	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
38	Paragrafın Ana Düşüncesi		
39	Cümlede Anlam		
40	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		

ÖZDEBİR
YAYINLARI

Yükseköğretim Kurumları Sınavı

TYT
TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

S O R U K İ T A P Ç I K N U M A R A S I

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

! © Sınavın tüm telif hakları ÖZDEBİR YAYINLARI'na aittir. Sorular veya çözümleri dijital ya da basılı olarak hiçbir şekilde çoğaltılamaz, yayınlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz. Telif ihlâlinde bulunanlar hakkında yasal işlem uygulanır.

TÜRKÇE TESTİ

Bu testte 40 soru vardır.

1. Aldığı mühendislik eğitiminin ardından birçok işte çalışan yazar, öykülerinde kadrajı insanların duygu ve düşüncelerinin oksijensiz kaldığı ortam ve anlara çeviriyor. Bunu kâh bilinç akışı tekniğini kendine has nehir yataklarında akmaya yönlendirerek kâh anlatıcıyı farklı zamirlerin dilinden konuşturarak yapıyor. Sarsıcı bir gerçeklikle yaşamın “yüzey basıncını” okura doğrudan hissettiriyor. Kimi öyküler, bu basıncın insanı yaşam döngüsünde nerelerde daha çok sıkıştırdığına odaklanıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Özgün bir yazınsal tarz oluşturmaya çalışmak
- B) Okuru hayatın gerçekleriyle karşı karşıya bırakmak
- C) Anlatımda değişik bakış açılarından yararlanmak
- D) İnsanın çözümsüz kaldığı durumları dile getirmek
- E) Üzerinde az durulan konulara odaklanmak

2. Bir süre gülümsedim ve çılgın bir sevinçle olayın üstüne abanıyor, gerçek dışı bir nokta arıyordum. Fakat bir kere, inanma dürtüsü etkili olduktan sonra, gerçek olduğuna inanılan şeyi bütün iştiyakıyla kucaklayan insanlar gibi sevinçten çıldırıyordum.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Tek başına dakikalarca yürüyünce canı sıkılmış, bir eğlence aramıştı kendine.
- B) Hayattan büyük beklentileri vardı, her şeyden önce zengin ve önemli bir adam olacaktı.
- C) Bir an olsun tereddüt etmeden önüne geçti ve bildiklerinin hepsini ona anlattı.
- D) Şehir hayatından bunalmış, doğup büyüdüğü köyünü görmek için güçlü bir istek duymuştu.
- E) İki gündür yaşadığı kararsızlık onu yormuş, iyice bir çıkmaza sürüklemişti.

3. Asla yaşadığın hayattan bembeyaz bir sayfa bekleme çünkü ikinci sayfa bile birincinin izlerini taşır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Doğru ve faydalı bir insan olmanın yolu, hatalarımız ve yanlışlarımızı kabullenmekten geçer.
- B) Hayatta yeni başlangıçlar yapmak istesek de geçmişte yaşadıklarımızın etkisinden tamamen sıyrılamayız.
- C) Olduğumuzdan farklı görünmeye çalışmamalı, insanların bizi doğal hâlimizle kabul etmesini beklemeliyiz.
- D) Verdiğimiz kararlarla hayatımızın akışını belirlediğimiz gibi başkalarının hayatına da şekil veririz.
- E) Yaşamımızın bir döneminde aldığımız bazı iyi veya kötü kararlar, tüm hayatımızı şekillendirir.

4. I. Sıcaklığın yükselmesi ancak çözeltinin donma sıcaklığı ortam sıcaklığına eşit olana kadar devam edebilir.
- II. Kışın yollar buzlandığında donma sıcaklığı ortam sıcaklığından daha düşük olan yoğun bir tuz çözeltisi yollara serpilir.
- III. Eriyen buzlardan gelen sıvı su, çözeltinin seyrelmesine ve böylece donma sıcaklığının yükselmesine sebep olur.
- IV. Bu noktadan sonra bir taraftan buzlar erirken bir taraftan da çözeltideki su donmaya başlar ve yeni bir denge kurulur.
- V. Bir süre sonra yollara serpilen buzlar eriyerek daha düzensiz yapıdaki tuzlu suya karışmaya başlar.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ünlü aktör, oyunculuğa tiyatroyla başlamış ve sahneye ilk kez 1974’de çıkmış.
- B) Sınav ve tercih için kılavuzlar birkaç güne kadar yayımlanacakmış.
- C) İlk maç 20 Şubat’ta Almanya’da oynanacakmış.
- D) Kışları yağışlı geçen Güneydoğu Anadolu’nun yazları da inanılmaz kuraktır.
- E) Bu sıra dışı kitapta, Güney Amerika’ya yapılan seyahatler ele alınmış.

10. Günümüzde popülaritesi yüksek olan Q klavye, aslında

^I
hiçbir dile uygun değildir. Millî klavyemiz olan F
^{II}
klavyede ise Türkçedeki metinlerin %55’i sadece orta
^{III}
sıradaki harfler ile yazılabilmektedir. Üstelik F klavyenin
^{IV}
25 rekoru, 59 Dünya şampiyonluğu bulunmaktadır ve Q
^V
klavyeden %11 daha hızlıdır.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. ---- İnsan, muhakeme etme gücünü de içeren düşünme olgusu aracılığıyla gerçekleşen her şeyin etkisini fark etmeyi, anlamlı zihinsel aktiviteler gerçekleştirmeyi başarır. Akılsal ve bilişsel sistem içerisinde bilgiye dayalı işlemlerin bütününe içeren düşünme, insanın çözüme doğru yönlendirilmiş davranışlar edindiği bir süreçtir. Bilinenden yola çıkarak bilinmeyene ulaşmayı ve mantıklı işlemlerle onu açıklığa kavuşturmayı sağlar. Akıl yürütme yetisi, insanoğlunun problemleri çözmek için düzenli, tutarlı, mantıksal yapı örgülediği ayrıcalıklı bir davranış biçimidir. İnsan, bu yeti ile fiziksel bir varlık olmaktan çıkarak psikolojik ve sosyal yönü olan bir varlığa dönüşür.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsanlar, her yaptığı işte kendini kontrol etme düşüncesini alışkanlık hâline getirmelidir.
- B) İnsana özgü özelliklerden biri olan düşünme; anlama ve öğrenme sürecinin önemli bir bileşenidir.
- C) Düşünen bir varlık olan insanoğlu, tavır ve davranışlarıyla toplumda bazı kuralları değiştirebilir.
- D) Bireyler, yenilik aradığı her durumda düşünme yetisini kullanarak yeni bir başlangıç yapmakta özgürdür.
- E) Bazı yargılama yetenekleriyle donatılmış olan insan, kendi düşünce ve eylemlerinden kendisi sorumludur.

15. Tren, yaşlı ve misafirperver istasyondan ayrılıyordu yavaş yavaş (I) Gidiyordu rotasız raylarda (II) Başta hafif bir tıkırtı, sonradan gelen güçlü sesler tekerlerden (III) Gurbete giden yolcular pencereden çıkmış, el sallıyorlardı yakınlarına (IV) Onlar da ya ağlaşıyor ya da onlar gibi trenle birlikte peronun sonuna kadar ilerleyip durmadan el sallıyorlardı (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Bilgi deyince genelde okullarda ders kitaplarından öğrendiklerimiz akla gelir. Bununla kastedilen bilimsel bilgidir. Genelde insanlar bu tür bilgilerin kesin olduğunu düşünürler ancak durum böyle değildir. Bilimsel bilgiler ancak yanlışlanana kadar doğru olarak kabul edilebilir. Bir başka ifadeyle bilimsel kuramlarımız karşıt kanıtların yokluğunda var olmaya devam eden, kesin olmayan kuramlardır. Bilimsel ilerleme kesin kuramlara yeni kesinlikler eklemek suretiyle değil, kesin olmayan kuramların yanına daha iyilerinin getirilmesiyle gerçekleşir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada öne sürülen düşünceyi destekleyen bir yargıdır?

- A) Bilgiye dayalı kuramlar, kendi varlığının farkında olan insanın, iç dünyasında ve etrafında olup bitenleri, evreni anlama ve anlamlandırma çabasıdır.
- B) İnsan, yapısı gereği şüphe eder, soru sorar; ilgisini çeken her şeyi anlamak, zihnine takılan her soruya bilimsel bir yaklaşım getirerek cevap bulmak ister.
- C) İnsanlar, bilgi sahibi olduklarının farkında oldukları andan itibaren, bu bilginin ne kadar doğru olduğu sorusunu kendilerine sormuşlardır.
- D) Yeni araştırmalar sonucunda elde edilen verilerin eski bilgilerle birleşmesi sonucunda, gerçeğe daha yakın bilimsel veriler ortaya çıkar.
- E) Bilimsel ilerlemeler, insanoğlunun eski bilgilere güvenmeyerek onları çürüten yeni araştırmalar yapma isteğinden kaynaklanmaktadır.

17. (I) Roman, yazarın yaşam öyküsünün tamamına değil, hastalığa yakalanmasına ve sağlığına yeniden kavuşma sürecine odaklanmış görünüyor. (II) Olaylar, 27 Ağustos'ta dört kişilik bir ailenin yaz tatiline gidiş hazırlığıyla başlıyor. (III) Akabinde asıl odağına başkahramanın kaldıkları otelde rahatsızlanması ve hastane hastane dolaşmalarına ulaşıyor. (IV) Yazar, başkahramanın, gözünden tedavisi zor bir hastalıkla boğuşan insanın duygularını, çaresizliğini çarpıcı bir dille aktarıyor. (V) Bununla birlikte metnin kurgusunu zorlayan geri dönüşlere başvursa da dili kullanma yeteneğiyle okurlarını kahramanın geçmişine ait izlerin keşfine çıkarmayı başarıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem olumsuz bir eleştiri vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Brezilya, dünyanın en önemli portakal suyu ihracatçısı olmasına rağmen nüfusunun büyük bir kısmında önemli boyutta C vitamini eksikliği vardır çünkü dünyanın en az portakal suyu tüketilen ülkelerinden biridir.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Portakal suyu, insanların C vitamini ihtiyacını karşılayan en doğal besinlerden biridir.
- B) Brezilya dışında başka ülkelerdeki insanlarda da C vitamini eksikliği görülmektedir.
- C) C vitamini eksikliği insanlarda hastalıklara neden olmaktadır.
- D) Bir ülkede bir ürünün ihraç edilecek kadar çok üretilmesi ile bu ürünün ülkede kullanım miktarı arasında doğru orantı yoktur.
- E) İnsanlar vitamin ihtiyaçlarını meyvenin kendisiyle değil, çoğunlukla suyuyla gidermektedir.

22. Gözyaşı, göz çukurunun dış üst boşluğunda, kaş kemiğinin hemen altında bulunan gözyaşı bezleri tarafından üretilir. Bu sıvı, gözlerimizi kırıktıkça bir film tabakası şeklinde gözümüzün üzerine dağıtılarak dış etkenlerden korunmasına yardımcı olur. Kullanılan gözyaşı, gözümüzün iç köşesinde bulunan iki küçük kanal ile burun boşluğuna doğru tahliye edilir. Esneme sırasında ağızımızın genişçe açılmasıyla gözlerimiz kapanma noktasına gelir ve göz çevresindeki yüz kasları kasılarak gözyaşı bezleri üzerinde basınç oluşturur. Basıncın etkisiyle, daha sonra kullanılmak üzere bekletilen gözyaşı göze doğru akmaya başlar. Aynı zamanda esneme sırasında oluşan kasılma, gözyaşını tahliye eden kanalları da geçici olarak kapattığından fazladan gelen gözyaşı da bu kanallarda yığılır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gözyaşı kanallarının genişliğinin, gözyaşı miktarını direkt etkileyen bir unsur olduğu
- B) Gözyaşı dışında gözün tabakasını koruyan başka bir etken olmadığı
- C) Gözyaşını üreten bezlerin, göz çukurunun alt kısmında bulunduğu
- D) Gözyaşı bezlerinin, en yüksek randımanlı gözyaşını esneme esnasında ürettiği
- E) Esneme esnasında gözde oluşan basıncın, gözyaşının hem akmasını hem de birikmesini sağladığı

25. **Gazeteci:** Tanzimat Dönemi'nde geçen bir olayı tüm detaylarıyla anlatan romancı dostunuza niçin roman yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Eleştirmen: Tanzimat Dönemi'nde geçen bir olayı tüm detaylarıyla anlattığı için.

Gazeteci: Aynı şeyi yapan kişi bir şair olsaydı yanıtınız yine aynı mı olacaktı?

Eleştirmen: Bir şair de tarihte geçen olayı dizelerinde böyle anlatırsa evet. Ondan bana o dönemin musiki sanatına ilham olan duygu ve düşünce atmosferini, estetik hazları duyurmasını isterdim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Bir sanat yapıtının sadece yazıldığı dönemin edebî anlayışına değil, tüm çağlara hitap etmesi gerektiğini düşünüyorum.
- B) Sanat eserine konu olan duygu ve düşüncelerin bütünüyle gerçeklik ilkesiyle işlenmesi, ondaki estetik çıtayı düşürecek.
- C) Sanatta sadece bir edebî ekolün disiplinine bağlı kalarak eser vermek yerine farklı yönelişlerden deneyimler elde edilmelidir.
- D) Sanatçı, olayları sadece kendi bakış açısıyla sunmamalı; toplumun algı dünyasına yön vermeye kalkışmamalıdır.
- E) Bir yazar, eserinde yer alan olayları değişik sanatçıların yapıtlarında işlenmek için anlaşılır hâle getirmeli ve onlara ilham kaynağı olmalıdır.

26. On dört yaşımdan yirmi yaşına kadar hayatımın hemen hemen hepsinin içinde geçtiği Berlin şehri, bugün sert ve acımasız göründü. Taş ve beton binalar, asfalt caddelerin somurtan çehresi... Kaldırımların kalabalığı içinde kendimi devler diyarına düşmüş bir Gulliver'e benzettim. Burada hem yokluk, hem de soğukla mücadele edeceğim artık. Goethelerin, Schillerlerin, Fichtelerin yazı yazdığı memlekette benim gibi yabancı bir yazarın, kitaplarıyla ayakta kalması mümkün mü?

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) II
- B) III
- C) I
- D) V
- E) IV

27. Jonathan Swift, 1704'te yayımladığı bir kitabının ön sözünde şöyle diyor: "Çağımızda, okuyup düşünmek sıkıntısına katlanmadan bilgin ya da aydın geçinmenin daha kestirme, daha uyanıkça bir yöntemini bulduk. Bugünlerde kitapları kullanmanın çok ustaca iki yolu var: Birincisi, kitapların soylu kimselere hizmette olduğu gibi adlarını sanlarını öğrenmek, sonra da onları tanıyor olmakla böbürlenmek. Daha incelikli olan ikinci yol ise kitabın sonundaki dizini şöyle bir gözden geçirmek, sonra onun içeriğini gönlünüzün dilediğince evirip çevirmektir. Oysa bilginin sarayına ana kapıdan girmek, uzun bir süreç gerektirir; birçok öğrenme kuralının da yerine getirilmesini. Dolayısıyla bu kurallara pek kulak asmayan kimseler, bu saraya arka kapıdan girmeye çalışırlar." Aşağı yukarı üç yüz yıl önce söylenmiş olan bu sözler, günümüz dünyası için de geçerliliğini sürdürüyor mu?

Bu parçada Jonathan Swift'in bazı okurlara yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap okuma ve bilgilenme becerisi kazanmak için çaba göstermekten uzak durmaları
- B) Bir konuda hakkıyla söz sahibi olmak için belli bir birikim elde etmek gerektiğini göz ardı etmeleri
- C) Öğrenme ve düşünme çabası içinde olmadan hazır bilgileri tekrar etmeleri
- D) Kendi kendilerini yetiştirmeye çalışmak yerine başkasının güdümünde hareket etmeleri
- E) Öğrendikleri kıymetli bilgiyi hem yanlış yer ve zamanda hem de hava atmak için kullanmaları

28. (I) Kuzey ışıkları denince herkesin aklına genelde Finlandiya'daki Rovaniemi kenti geliyor. (II) Bu sadece Türkiye'de böyle değil, rahatına düşkün Avrupalı turistlerin de uğrak noktası Rovaniemi. (III) Artık koca bir lunaparka dönen kent, yerel değerlerden oldukça uzaklaşmış. (IV) Otantiklik sunmayan herhangi bir yere dönüşmüş. (V) Son beş altı yıldır ise bu konuda İzlanda biraz daha öne çıkmaya başladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerin hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, fiilimsi kullanılmıştır.
- B) II. cümlede, hem edat hem bağlaç vardır.
- C) III. cümlede, yer tamlayıcısı, sıfat tamlamasıdır.
- D) IV. cümlede, yüklemi, etken ve geçişli bir fiildir.
- E) V. cümlede, basit, türemiş ve birleşik sözcük vardır.

33. Geçtiğimiz sene Mars'a gönderilen Perseverance uzay aracı, içerisinde kısaca MOXIE olarak adlandırılan ve Mars'ta oksijen üretmek için tasarlanan bir cihaz da taşıyordu. Bilim insanları cihazın 1,5 yıl içinde farklı mevsimlerde ve saatlerde yedi kez test edildiğini ve tüm testlerin başarılı olduğu açıkladı. MOXIE, bir saat içinde, Mars atmosferindeki karbondioksitten insan tüketimine uygun yaklaşık 6 gram oksijen üretti. Bu değer yeryüzündeki ortalama büyüklükte bir ağacın üretimine karşılık geliyor. Cihazın farklı mevsimlerde ve günün farklı saatlerinde yapılan testleri başarıyla geçmesi, durmaksızın çalışabilecek daha büyük ölçekli sistemlerin de Mars'ta oksijen üretebileceğini gösteriyor. Hatta bu sistem astronotların Dünya'ya dönmesi için kullanılacak roketlere de oksijen sağlayabilecek. Bilim insanları bu sonuçtan sonra birkaç yüz ağacinkine denk bir hızda oksijen üretecek bir sistemin geliştirilebileceğini ve insanlı bir Mars görevine hazırlık yapmak amacıyla önceden Mars'a gönderilebileceğini düşünüyor.

Bu parçadan "MOXIE" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ortaya koyduğu sonuç, bilim insanlarının ufkunu açıcı bir nitelik taşımaktadır.
- B) Farklı iklim koşullarında ve değişik şartlarda çalışabilmektedir.
- C) Mars'ın doğal kaynaklarından yararlanma amacıyla kullanılmıştır.
- D) Perseverance'ın Mars üzerine araştırmalarının en önemli aşamasını gerçekleştirmiştir.
- E) Üreteceği oksijenin değişik amaçlarla kullanılması düşünülmektedir.

34. Dünyada eşsiz bir şekilde planlanmış birçok kentsel alan bulunuyor. Bu kentlerin bazıları tasarımlarıyla insanları şaşkına çeviriyor, bunu nasıl yapmışlar diye düşündürüyor sizi. Uydular ve hava fotoğrafçılığı sayesinde, muhteşem planlanmış kentlerin ne kadar dikkatli bir şekilde inşa edildiğini görebiliyoruz. Mimarisiyle bu dünyaya ait değilmiş hissi veren yerlerden biri de Danimarka'nın başkenti Kopenhag Brøndby'da bulunan Garden City'dir. Garden City dairesel tasarımı, yemyeşil doğası ve muhteşem evleriyle masalsı bir görünüme sahip.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bağlı cümle
- B) Sıralı cümle
- C) İsim cümlesi
- D) Basit cümle
- E) Birleşik cümle

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Yüzlerce yıldır insanların havada kaynağı belirsiz ışık kümeleri gördüğüne ve bunları depremlerle ilişkilendirdiklerine dair bilgiler var. (II) Deprem oluşum anından saatler hatta günler öncesinde görülebildikleri gibi deprem sırasında ve nadiren deprem sonrasında da oluşabilen bu ışıklara günümüzde “deprem ışıkları” deniyor. (III) Ancak geçmişte bu ışıkların kaynağı gizemli olaylara, meteorlara hatta UFO'lara bile bağlanmıştı. (IV) Sonrasında gelişen teknolojiyle birlikte deprem ışıklarının var olduğu, çok sayıda fotoğraf ve video ile de kanıtlandı. (V) Birçok kez görüntülenen deprem ışıklarının nasıl oluştuğuna ilişkin farklı görüşler olsa da en son açıklama 2014'te yapılan bir araştırmaya dayanıyor. (VI) Bu araştırmada 1600'den 2014'e kadar gerçekleşmiş ve ışık olaylarıyla ilişkilendirilen 65 deprem, jeolojik ve sismolojik verilerle birlikte ayrıntılı olarak incelenmiş. (VII) Deprem ışıklarının yalnızca belirli koşullar altında ve genellikle deprem sonrasında değil de depremin öncesinde ya da deprem sırasında oluştuğu tespit edilmiş.

37. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

38. Bu parçadan “deprem ışıkları”yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Eski dönemlerde neyden kaynaklandığı hakkında bir fikir birliği oluşmadığına
B) Depremlerin meydana gelmesinde etkili olduğunun düşünüldüğüne
C) Depremden önce görülmesinin, depremlerin önceden tahmin edilmesini kolaylaştırdığına
D) 2014 yılından önce deprem ışıklarına yönelik çalışma yapılmadığına
E) Depremin şiddetine bağlı olarak görülme sıklıklarının arttığına

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Söz Öbeklerinin Anlamı		
2	Sözcükte Anlam		
3	Cümlede Anlam		
4	Paragraf Oluşturma		
5	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
6	Anlatım Teknikleri		
7	Cümlede Anlam		
8	Ses Bilgisi		
9	Yazım Kuralları		
10	Yazım Kuralları		
11	Paragraf Tamamlama		
12	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
13	Sözcükte Anlam		
14	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
15	Noktalama İşaretleri		
16	Paragrafın Ana Düşüncesi		
17	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
18	Paragraf Tamamlama		
19	Deyimler		
20	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
21	Cümlede Anlam		
22	Paragrafın Ana Düşüncesi		
23	Cümlenin Öğeleri		
24	Paragrafı Karşıl原因 Soru		
25	Paragrafın Ana Düşüncesi		
26	Noktalama İşaretleri		
27	Paragrafın Ana Düşüncesi		
28	Karma Dil Bilgisi		
29	Paragraf Tamamlama		
30	Karma Dil Bilgisi		
31	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
32	Sözcük Türleri		
33	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
34	Cümle Çeşitleri		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
37	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
38	Paragrafın Ana Düşüncesi		
39	Paragrafın Ana Düşüncesi		
40	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI (TYT)

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E	K	2	2	2	3	1	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

YANIT
YAYINLARI

Bu testte 40 soru vardır.

1. Çok okuyan bir çocuktum. Öyküler yazıyor, yazdıklarımı yayımlatmak istiyordum. Bir gün çok beğendiğim bir öykümün altına imza attım; onu katladım, zarfladım, dergiye gönderdim ama olumlu bir dönüş olmadı. Israrlı çabalarım sonunda birkaç öyküm yayımlandı ama buna rağmen edebiyatın ihmal edilebilir ismi olmanın kaçınılmaz sonuçlarını yaşadım uzun süre.

Bu parçada geçen “edebiyatın ihmal edilebilir ismi olmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyattaki önemi daha sonra anlaşılacak
- B) Yazarken sanatsal nitelikleri göz ardı etmek
- C) Sanat çevrelerinde kayda değer biri olarak görülmemek
- D) Edebî açıdan gelişmek için bir hazırlık dönemi geçirmek
- E) Edebiyat alanındaki çalışmalarını bir süreliğine ertelemek

2. Antibiyotik direncinin insan ve hayvan sağlığının yanı sıra tarımı ve çevreyi de ---- bir sorun olarak ortaya çıkmasıyla birlikte aşırı ve yanlış antibiyotik kullanımının yol açtığı ---- konusunda toplumu eğitime ve bilinçlendirme ---- hız verildiği görülüyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) tehdit eden - zararlar - çalışmalarına
- B) felç eden - mikroplar - toplantılarına
- C) enjekte eden - durumlar - kurslarına
- D) altüst eden - hastalıklar - uyarılarına
- E) rahatsız eden - sorunlar - açıklamalarına

3. • **yoğun:** Etkisi güçlü olan, ağır.
• **yaşatmak:** Sürdürmek, devam ettirmek.
• **göstermek:** Bir şeyi öğretmek, açıklamak, anlatmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yoğun, yaşatmak, göstermek” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Yoğun duyguların yaşandığı buluşmasında arkadaşlarına o eski güzel günleri yeniden yaşatan siyah beyaz fotoğraflar gösterdi.
- B) Kış aylarında kentin üzerini kaplayan yoğun sis, her geçen gün kirlenen havanın insanlara o eski günleri yeniden yaşatacağını gösteriyor.
- C) Araştırmalar insanların çocuklarını daha iyi koşullarda yaşatmak için nüfusun yoğun olduğu bölgelerden göç etmeye başladığını gösteriyor.
- D) Doktorlar, hastayı yaşatmak için yoğun çaba harcıyor ancak hastaya ait değerler bunun pek de kolay olmadığını gösteriyor.
- E) Etrafa yoğun boya kokuları yayılan atölyesinde baba mesleğini büyük bir sadakatle yaşattığı her hâlden anlaşılan ebru ustası, başına toplanan gençlere sanatının inceliklerini gösteriyor.

4. (I) Romanda birbirine zıt gibi duran ama aslında birbirini tamamlayan insanları ve olayları anlatmaya çalıştım. (II) Roman kişileri, zamanın üstünü örttüğü yakıcı sirlara ve insanların acımasızlıklarına büyük bir sabırla direnir. (III) Okuyucu sayfalar ilerledikçe o kişilerin gizemli yanlarıyla, üzüntüleriyle, karanlık ve aydınlık yönleriyle karşılaşır. (IV) Romanda sadece onların hayat hikâyesini anlatmak yerine sözcüklerin çağrışımsal gücünden yararlanarak anlatımı derinleştirmek istedim. (V) Çok sevdiğim İstanbul, bu kez önceki romanlarımda olduğu gibi sadece mekân olarak değil, gizli bir özne olarak yer aldı romanda.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Antarktika dışında hemen her kıta ve ülkede görülen örümceklerin baş ve gövdeleri, karınları, bacakları, ağ yapımında kullandıkları ipeği salgılayan iplik memecikleri vardır. (II) Diğer eklem bacaklıları yiyerek yaşamlarını sürdüren örümcekler, avlarını hareketsiz hâle getirmek için zehirlerini kullanırlar. (III) Katı besin ve bitki gibi ürünleri tüketmezler, yiyeceklerini ağızları ile parçalayıp sindirmeden saatler önce bir sindirim enzimiyle ıslatırlar. (IV) Isırdıkları canlıda yerel acı ve kızarıklık görülür; ateş, titreme, bulantı ve eklem ağrıları da bunlara eşlik edebilir. (V) Örümcekler çoğunlukla yalnız yaşayan canlılar olup iki örümcek birbirine yaklaştığı zaman güçlü olan zayıf olanı yer.

Örümceklerden söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, yaşadıkları yerler ve vücut yapıları hakkında bilgi verilmiştir.
- B) II. cümlede, avlarını yakalama biçimlerine ilişkin öznel yargı kullanılmıştır.
- C) III. cümlede, beslenme biçimleriyle ilgili bilgi verilmiştir.
- D) IV. cümlede, ısırdıkları canlılarda görülen belirtilere değinilmiştir.
- E) V. cümlede, koloni hâlinde yaşamadıklarına işaret edilmiştir.

9. I. Yaşamında zenginliği bir güç olarak kullanan insan için zenginlikle korku ters orantılıdır.
- II. Sahip olduğu varlıkları kaybetme korkusu yaşayan insan, korkusunu yenmek için güç biriktirmeye çalışır.
- III. Zenginleşmeyi korkularından kurtulmanın yolu olarak gören insanın, zenginleştikçe yaşama ilişkin korkuları artar.
- IV. Ekonomik açıdan yaşamını sürdürmekte zorluk çeken insan, bir süre sonra yaşamıyla ilgili korkular duymaya başlar.
- V. Yaşama dair korkularını ekonomik güçle bastıracağını düşünen kişinin sahibi oldukları artarken yaşama dair korkuları güçlenir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

10. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler, tür bakımından aynıdır?

- A) Adam, yüksekçe bir yere çıkıp etrafındaki kalabalığa hitap etti.
- Raporları inceleyip kendince eksik gördüğü noktaları belirtmiş.
- B) Evde onca iş beni beklerken sizinle burada boş boş oturamam, dedi.
- Hasta, yatağından yavaşça kalkıp ziyaretçilerini kafasıyla selamladı.
- C) Gittikleri ülkede insanca yaşamak o insanların da hakkıydı elbette.
- Suya düşmemek için asma köprü'nün halatlarına sıkıca tutunmuş.
- D) Yaz aylarında eğlence mekânları daha geç saatlerde kapanıyor.
- Akşamüstü iş yerinden ayrıldıktan sonra doğruca iş yerine giderdi.
- E) Düşünce üretemeyen toplumlar, bilim ve sanatta ileri gidemez.
- Hafta sonunda arkadaşlarıyla dışarı çıkıp gönlünce eğlenmiş.

11. Aşağıdakilerin hangisinde nesne, açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir?

- A) İzmir'e, çocukluğunun geçtiği o güzelim kente, yıllar sonra yeniden geliyordu.
- B) Dostlarından, canından çok sevdiği insanlardan, güzel bir haber bekliyordu.
- C) Komşusu, apartmanın güler yüzlü tonton dedesi, hastalığı atlatmıştı.
- D) Geçen gün ilkokul öğretmenimi, hayatını bize adayan o güzel insanı, bir toplantıda gördüm.
- E) Deneyimlerini öğrencilerine, geleceğin güvencesi olarak gördüğü gençlere, ayrıntılı bir şekilde aktarıyordu.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ahmet Bey'den aldığı bilgileri çalışma arkadaşlarına aktarmış.
- B) İnsuyu Mağarası, Burdur'umuzun en çok ziyaret edilen yerlerindendir.
- C) Başarısız olan öğrencilerin durumu Öğretmenler Kurulu'nda görüşülmüş.
- D) Bu yıl liselerde birinci dönem ara tatili 14 Kasım'da başladı.
- E) Çalışanlar prim gün sayılarını SGK'nin internet sayfasından öğrenebiliyor.

19. (I) Yaz sıcaklarının en yoğun olduğu günlerde en çok ihtiyaç duyduğumuz şey, kendimizi serin tutmaktır. (II) Bunun için bazen gün içinde özellikle öğle saatlerinde kapalı alanlardan çıkmamayı tercih eder, bazen soğuk içecekler ve yiyecekler tüketir, bazen de vantilatör kullanarak serinlemeye çalışırız. (III) Hava sıcaklıklarının çok yüksek olduğu, bu yöntemlerin yeterince işe yaramadığı anlarda başka çözümler ararız. (IV) Günümüzde serinlemek için evlerde ve araçlarda yoğun şekilde kullanılan klimalar; özellikle bazı şehirlerde yaz aylarının vazgeçilmezi hâline gelmiştir. (V) Evlerin yanı sıra restoranlar, oteller, ofisler gibi büyük metrekareli alanlarda da yaygın biçimde kullanılan klimalar, enerji tüketimini artırmaktadır. (VI) Enerji sarfiyatını düşürmek için düşük enerjiyle yüksek performans sağlayan, aynı zamanda gürültü seviyesi düşük olan klimalar tercih edilmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. Karşılıklı üçer beşer evden oluşan dar sokaklar () bahçe duvarları hizasına kadar yükselen kar ve karla karışık hüznün () Hava ne kadar da soğuk () Dondurucu soğukta önüme çıkan derme çatma ilk taksi durağına daldım. Boşta taksiniz var mı () dedim ellerim titreyerek. Kemal götürsün, dedi içlerinden biri. Yandaki yazıhaneye seslendiler, Kemal'i çağırdılar () bir ayağı hafif aksayarak geldi, bitmemiş bir romanın kahramanı gibi bezgindi Kemal.

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (...) (!) (,) (;) B) (,) (!...) (,) (,) (;)
- C) (,) (,) (!...) (;) (;) D) (;) (...) (!) (?) (,)
- E) (;) (...) (!) (,) (,)

20. (I) Ağustos ayında kaybettiğimiz dünyaca ünlü karikatürist Jean Jacques Sempe'nin en çok ilgi gören yapıtlarından biri *Raoul Taburin*'dir. (II) Aynı adla sinemaya da uyarlanan kitabı *Raoul Taburin*, nevi şahsına münhasır bir bisiklet ustasının ilginç hikâyesini anlatıyor. (III) Adı bisikletle anılmasına rağmen iki teker üstünde durmayı beceremeyen bir ustanın çocukluktan erişkinliğe uzanan yaşamını ele alan kitap, başarının anahtarını öz güvende arıyor. (IV) Sempe'nin mizah anlayışının en özgün örneklerinden olan kitap; okuyucunun yüzünde tatlı bir tebessüm bırakacak, yüreklendirici bir cesaret öyküsü aslında. (V) *Pıtırıcık* adıyla Türkçeye de çevrilen *Le Petit Nicolas* serisiyle tanınan Jean Jacques Sempe, Fransa'nın en çok satan yazar ve karikatüristlerinin başında gelir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Bugünün okuyucusunun eleştirel gözlüğü yok, yakın okumayı seviyor. Öylesine yakın ki yazarı da romanda anlatılan hikâyeyi de sorgulamadan benimseyip onlarla bütünleşmek istiyor. Hem yazarın sunduklarını koşulsuz kabul ediyor hem de kendisinin edilgen bir biçimde yer aldığı okuma etkinliğine derin anlamlar yüklemek istiyor. ----. Önemli olan bir metni sadece okumak değil, onun nasıl okunduğudur. Eleştirel okuma yapmayan, sorgulamayan bir okur için okuma eylemi onu donanımlı kılmaz, zenginleştirmez. Güzellikten tat almanın çaba gerektirishi, çelişki gibi görülebilir ama insan ancak emek verdiği zaman gerçek bir okuma yapmış olur. Gerçek güzelliği de bu şekilde duyumsayabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çünkü kendisini yazarın kurduğu dünyada mutlu hissediyor
- B) Hatta yazarın anlattıklarını kendince yeniden anlamlandırıyor
- C) Oysa okumak kişiye tek başına kültürel gelişimin yollarını açmaz
- D) Anlam derinliği olan yapıtlar okuru düşünsel açıdan geliştiriyor
- E) Hâlbuki okuru eğlendirmeyen bir okuma süreci ona bir şey kazandırmaz

26. Bugünün ozanlarının şiirlerinde dış görünüşleri bakımından bir ortaklık var. Üstünkörü bakacak olsak bir ozanı, ötekinin etkisinde sanmak işten bile değil. Ama işi inceye vurduk mu hepsi de iç özellikleri bakımından kendilerini belli ediyor. Bu, Orhan Veli kuşağında da böyleydi. Ne var ki ben genç kuşağın Orhan Veli kuşağındaki o ortaklaşa yönü örnek tutmasını doğru bulmuyorum artık, o günden bugüne çok yol yüründü çünkü. Bugünün yeni yetişen ozanlarının "tek ozan" olmanın yollarını araştırmaları gerekiyor. Kişilikler, dış yapı bakımından da kesin çizgilerle ayrılmalı. Oysa onlar, hazır kalıplara sıkı sıkıya bağlı kalarak şiire bir zenginlik kattıklarına inanıyorlar.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Günümüz ozanlarının özgünlüğü şiirin dış yapısında aramasından
- B) Yeni ozanların, biçimde yaptıkları yeniliği özde yapamamalarından
- C) Genç ozanların biçimsel açıdan özgün denemeler yapmamalarından
- D) Gençlerin, şiirde biçim ve içerik arasındaki dengeyi kuramamasından
- E) Orhan Veli kuşağının, şiire getirdiği yeniliğin tam olarak anlaşılmasından

29. Yazarlar arasında bilinçli bir ortaklık olduğu, yeni dönem edebiyatçıların birbirinden beslendiği savını desteklemiyorum. Ürünleri birbirine benzeten, piyasa koşulları bana göre. Tüketim sürecine yani tüketici profiline, kısacası işin okuyucu tarafına bakmak gerekiyor. Kitap üretiminin ciddi bir iş kolu hâline geldiği günümüzde okuyucu, satın alma gücüyle yazma sürecinin gizli ama en önemli öznesi. Okuyucu ve yayınevlerinin büyük bir çoğunluğu suya sabuna dokunmayan, kolay okunup kolay tüketilen, bir ölçüde standartları belirlenmiş romanları tercih ediyor. Yazarlar da bu doğrultuda yazıyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüz okurunun beğenileri ve beklentileri, benzer kitapların yazılmasına yol açmaktadır.
- B) Çağımızda özgün yapıtların verilememesi, okurları kitaplardan uzaklaştırmıştır.
- C) Yayınevleri, ekonomik gerekçelerle yeni kitapları yayımlamamaktadır.
- D) Yayınevlerinin tutumu, okur ile yazar arasındaki uçurumu derinleştirmiştir.
- E) Kitap sayısındaki artış, yazarları ortak hareket etmeye zorlamaktadır.

30. Richard Owen, 1842’de ortaya çıkarılan çok sayıda fosili kertenkeleye benzetti. Ancak bu fosiller çok büyüktü. “Korkunç” anlamındaki “deinos” sözcüğü ile kertenkele anlamına gelen “saurus” sözcüklerini birleştirerek onlara “korkunç kertenkele” (deinos+sauros) yani “dinozor” dedi. Paleontologlar, Antarktika da dâhil olmak üzere dünyadaki tüm kıtalarda bu canlılara ait fosiller buldu. Bu dev yaratıkların kimisi büyük, kimisi küçük, karada dolaşan ve gökyüzünde uçan, bazıları etobur bazıları ise otobur olan 700’den fazla türü vardı. Dünyaya bir gök taşı çarptı, çok fazla toz ve kirin havaya yükselmesiyle güneş bloke oldu ve yeryüzü oldukça soğudu. Bu da dinozorların hayatta kalamamasına ve yeryüzünden silinmesine sebep oldu.

Bu parçada dinozorlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Adlarının nasıl oluştuğuna
- B) Hangi çağda yaşadıklarına
- C) Nesillerinin neden tükendiğine
- D) Tüm kıtalarda yaşadığını gösteren kanıtların olduğuna
- E) Beslenme biçimleri, ebatları ve yaşam alanları farklı türlerinin olduğuna

33. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

— Çevremdeki herkesin, gözümün değdiği her şeyin gölgesi vardır üzerimde. En çok da annemin ve ablamın. Sanatçı duyarlılığı ayrı bir şey. Çok şanslıyım o konuda. Bana her konuda destek oldular. Bunun yazı hayatıma yansımadığını söyleyemem. Yazıp çiziyor olmamı çok önemsediler. Yaşama sanatın penceresinden bakmayı onlardan öğrendim. Yakın çevrem, arkadaşlarım da her zaman destek oldular bana. Bu desteğin şairliğime katkı yaptığını söylememek, onlara haksızlık olur.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Okuduğum, izlediğim, karşılaştığım, dinlediğim her şeye dair notlar tutarım. Özellikle bir konuya odaklanacaksam o konuyu beynimde öne alır, ona dair okur, her şeye o gözle bakmaya çalışırım. Bir kitabı değerlendireceksem masama o kitabı alırım ve mutlaka masada oturarak notlar alır, ek okumalar yaparım. Kendimi hazır hissettiğimde kâğıda kaleme sarılırım. Bir taraftan da müzik çalar yanı başımda. Aynı şarkı, son noktayı koyana kadar devam eder.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Yaşadığınız dönemin koşulları şiir anlayışınızı ne ölçüde etkiledi?
II. Yazma sürecinizde sizi en çok nelerin zorladığından söz eder misiniz?
- B) I. Şiirlerinizin geniş bir okur kitlesince beğenilmesini neye bağlıyorsunuz?
II. Yapıtlarınızın etkileyiciliğini artırmak için nelere dikkat edersiniz?
- C) I. Sanat anlayışınızın oluşmasında okur kitlesinin istekleri rol oynadı mı?
II. Yazılarınızı tamamlama sürecinde kendinizi dış dünyaya kapatır mısınız?
- D) I. Şiirlerinizdeki duygu yoğunluğunun altında yatan sebeplerden söz eder misiniz?
II. Değerlendirme yazısı yazacağınız kitapları seçerken nelere dikkat edersiniz?
- E) I. Sanatçı bir ailede doğup büyümenizin şiir yolculuğunuzda size bir etkisi oldu mu?
II. Yazılarınızın oluşum süreçlerinden, nasıl yazdığınızdan bahseder misiniz?

34. Yapay zekâ kavramı; ilk duyuşta akademisyen, öğretmen, öğrenci, gazeteci, iş adamı gibi çalışma alanları farklı birçok kişi üzerinde merak uyandırmaktadır. Zekâ gibi soyut bir kavramın yapay sıfatı ile nitelendirilmesi, algılanmasını güçleştirmektedir. Yapay zekânın ne anlama geldiği ve ne olduğu konusunda görüş birliği sağlanamamıştır. Kavramın uyandırdığı merakla birlikte, içeriği ya da asıl işlevi hakkında birçok kişinin kayda değer bir malumatı yoktur. Yapay zekânın çevresinde konuşulan konular çoğunlukla yapay sinir ağları, uzman sistemler, bulanık mantık, genetik algoritmalar, yapay zekâyı kendine ait gören bilgisayar mühendisliği, felsefe, bilişsel bilim, elektronik bilimleri gibi birçok disiplin vardır.

Bu parçada “yapay zekâ” ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı bilim dalları tarafından sahiplenildiğine
- B) Farklı disiplinleri birleştirme işlevine sahip olduğuna
- C) Herkesçe kabul edilen ortak bir tanımının yapılamadığına
- D) Toplumun değişik kesimlerine ait insanların ilgisini çektiğine
- E) Birçok insanın, özüne yönelik ciddi bir bilgiye sahip olmadığına

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Özel ilgi alanları olmalıdır bir yazarın; bir de dünyayı okuma, algılama, anlatma biçimi... Kendi yol haritasını oluştururken -ki buna "kendi şatosunu inşa etmek" diyorum ben- öykünmemelidir kimseye. Her seferinde çitayı bir basamak yükseltme duygusu hep olmalıdır bir yazarda. Bu tamamlanmamışlık duygusu, ilerlemek için kaçınılmaz fırsatlar sunar yazara. Durulma süreci adını verdiğim bir yolculuktur bu esasında. Bir yanıyla anlama, öte yanıyla arınma ve yolunu aydınlatma süreci... Aydınlanırken aydınlatmanın da olduğu bir süreçtir onun yazı yolculuğu. Bu noktada eleştiri ve deneme bir yazarın olmazsa olmazıdır edebiyatta. Edebî denemenin ve eleştirinin ışığı, diğer yazarlara kayar ister istemez. Bu bir ödevdir yazar için. Yapıtına, yaşamına ışık tuttuğunuz her yazar bir bütünün parçalarıdır aynı zamanda. Kokusu, rengi, biçimi farklı çiçeklerle dolu, zengin bir bahçede olduğunuzu hissedersiniz.

37. Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edebiyat dünyasını özgün yapıtlardan oluşan bir hazine olarak görmektedir.
- B) Edebiyat yapıtlarının, bir düşünceyi yayma aracı olarak görülmesine karşı çıkmaktadır.
- C) Kişisel sorunlarını yapıtının odağına yerleştiren yazarların ilgi görmediğini söylemektedir.
- D) Eleştiri ve denemenin başka yazarlardan çok, yazar kişiye yarar sağladığını düşünmektedir.
- E) Kendi kabuğuna çekilen yazarların, bir süre sonra toplumun gündeminden düştüğünü savunmaktadır.

38. Bu sözleri söyleyen kişi, yazarlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Odaklandıkları belli konuların olması gerektiğine
- B) Özenti ve taklitten uzak durmaya özen göstermeleri gerektiğine
- C) Daha iyisini ortaya koymak için arayış içinde olmaları gerektiğine
- D) Başka yazarların kendilerini geliştirmelerine katkı sağlamaları gerektiğine
- E) Yapıtlarındaki eksiklikleri tamamlayarak yeniden yayımlamaları gerektiğine

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Söz Öbeklerinin Anlamı		
2	Sözcükte Anlam		
3	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
4	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
5	Sözcükte Anlam		
6	Ses Bilgisi		
7	Cümlede Anlam		
8	Cümlede Anlam		
9	Cümlede Anlam		
10	Sözcük Türleri		
11	Cümlelerin Öğeleri		
12	Karma Dil Bilgisi		
13	Ek Fiil		
14	Karma Dil Bilgisi		
15	Yazım Kuralları		
16	Yazım Kuralları		
17	Noktalama İşaretleri		
18	Noktalama İşaretleri		
19	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
20	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
21	Paragrafa Cümle Ekleme		
22	Paragraf Oluşturma		
23	Paragraf Tamamlama		
24	Paragraf Tamamlama		
25	Paragraf Tamamlama		
26	Paragrafın Ana Düşüncesi		
27	Paragrafın Ana Düşüncesi		
28	Paragrafın Ana Düşüncesi		
29	Paragrafın Ana Düşüncesi		
30	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
31	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
32	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
33	Paragrafı Karşılıyan Soru		
34	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Söz Öbeklerinin Anlamı		
37	Paragrafın Ana Düşüncesi		
38	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
39	Anlatım Teknikleri		
40	Paragrafın Ana Düşüncesi		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

Bu testte 40 soru vardır.

1. • **can:** Kişi, birey.
- **mevsim:** Yılın, güneşten ısı, ışık alma süresi ve dolayısıyla iklim şartları bakımından farklılık gösteren dört bölümünden her biri.
- **anlamak:** Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak.
- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “can, mevsim, anlamak” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**
- A) Mevsimin koşullarını dikkate almadan canını tehlikeye atıp dağda kalan arkadaşlarını kurtarmaya giden kişileri şimdi daha iyi anlıyorum.
- B) İstanbul’da tiyatro mevsimi başladı diye her canı sıkıldığında tiyatroya gidemeyeceğini hâlâ anlamamış mı?
- C) Yağmur mevsiminde balık tutmanın zor olduğunu biraz canı yanınca daha iyi anlar, merak etme.
- D) “Ben bu çiftlikte, yaşlılık mevsiminin zorluğunu çekerek kaç can besliyorum, biliyor musun?” dediğinde bana yardım etmeyeceğini anlamışım.
- E) Kış mevsiminde evinden çıkarılan bu dört canın neler çektiğini şimdi anlamayanlar umarım bir müddet sonra farkına varırlar.

2. Çantasını hazırlayıp yarın yapacaklarını yazdığı kâğıdı bir kez daha kontrol etti. Yatmadan önce annesinin ona yaptığı tembihi bir kez daha hatırladı. Annesi ona erkenden yatmasını, uyuyakalabileceğini söylemişti. Ancak bu sefer de uykuya dalmakta çok zorlanmıştı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayan bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir eleştirmen, yapıtları değerlendirip onların hak ettiği övgüyü veya yergiyi söylemekten çekinmemelidir.
- B) Genç bir yazar olarak usta yazarların uyarılarını her zaman dikkate almış, onların deneyimlerine güvenmişimdir.
- C) Babaannem, bizim eve geldiğinde kardeşlerimi ve beni etkileyen inanılmaz heyecanlı, kısa öyküler anlatırdı.
- D) Bazı yazarlarımız, yaşamı yorumlarken gözlemlerine nedense kendi kötümserlik ve umutsuzluklarını da ekler.
- E) Seyircilerin yuhalamaları ile moralleri iyice bozulan futbolcular, mağlup olmayı benimsemiş gibi görünüyorlar.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, diğerleriyle anlamca aynı doğrultuda değildir?

- A) Toplumun duygu, düşünce ve hayalleri; sosyal yaşamı, inançları ve değerleri edebiyat aracılığıyla dile getirilir.
- B) Toplumun içinden çıkan sanatçı, kendi gerçeklerini estetik öğelerle birleştirerek insanların zihninde kalıcı hâle getirir.
- C) Edebiyat, topluma ayna tutarken kitleleri etkileyip toplumsal değişimlere katkı da sağlar.
- D) Sanat ve edebiyat; bir toplumun dili olarak ortaya çıkar ve ait olduğu topluma dair önemli bir referans kaynağı olarak işlev görür.
- E) Sanat yapıtları, her yönüyle toplumsal koşulların ürünüdür.

8. Ben sana mecburum
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor, gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Ünlü düşmesi – ünsüz benzeşmesi
- B) Ulama – ünlü düşmesi
- C) Ünsüz düşmesi – ünlü daralması
- D) Ünlü düşmesi – kaynaştırma
- E) Ünsüz benzeşmesi – ünlü daralması

9. I. Diğer dezavantajlarından birisi de yüksek aerodinamik gürültü seviyesidir.
- II. Tek kanatlı rüzgâr türbinlerinin kullanımının temel amacı, pervanelere etki eden yüksek rotasyonel hızın düşürülmesidir.
- III. Tek kanatlı rüzgâr türbinler, daha hızlı çalıştığı için üç kanatlı pervanelerden daha gürültülü çalışmaktadır.
- IV. Bu durumda mekanizmayı kontrol etmek için, göbek kısmına yükü azaltacak ek yapılar eklenmesi gerekir.
- V. Ancak tek kanatlı rüzgâr türbini aerodinamik olarak dengesizdir ve bu durumda istenmeyen bazı yüklere sebep olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümle baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Yazmaya 1982 yılında Galatasaray Lisesinde şiirle başladım, daha sonra hikâyeye geçtim. (II) Yazdıklarımı aynı zamanda edebiyat öğretmeni olan Burcu teyzeme okurdum. (III) O, çok beğenirdi bunları; onun teşvik etmesi ile yazdıklarımı *Dergâh*, *Türk Dili* dergilerine göndermeye başladım. (IV) Yirmi iki yaşında yazdığım bir hikâyem kırk dilde yayımlanan bir dergide basıldı. (V) Hatta bir yazar, hakkımda “gelecek vaat eden genç kalem” ifadesini kullandı; dünyalar benim olmuştu.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Geniş kaynakçasıyla dikkat çeken bu yapıt, İstanbul üzerine çalışma yapan herkes için bulunmaz bir yol göstericilik görevi üstleniyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden fazla sıfat-fiil kullanılmıştır.
B) Özne, sıfat tamlamasından oluşmaktadır.
C) Yüklemnin kökü, fiil soyludur.
D) İyelik eki alan birden fazla sözcük vardır.
E) "ile (-le, -la)", ilgeç görevindedir.

14. (I) 1916 yılında San Francisco'da dünyaya gelen Shirley Jackson, California'nın küçük bir kasabasında büyümüştür. (II) Okul yıllarında uyum sağlamakta zorlandığı çevresi ve ailesinden uzaklaşmayı yazın dünyasına sığınarak gerçekleştirmiştir. (III) Üniversiteyi bitirdikten sonra 1940 yılında edebiyat eleştirmeni olan eşiyle evlenmesi, onun bu dünyayı iyiden iyiye sahiplenmesini sağlamıştır. (IV) Kısa sürede ünü ülkenin her yerine yayılan sanatçının başyapıtı sayılan *Tepedeki Ev* isimli romanı, kültür endüstrisinin en çok taklit ettiği eserlerden biridir. (V) *Tepedeki Ev*, hayaletli ev hikâyelerinin son halkası olup korkutucu olmakla birlikte akıcı bir romandır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin ögeleri, "özne, nesne ve yüklem" biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Her yıl bahar geldiğinde Ağrı Dağı'nda keskin kokular
bakır renkli toprakla buluşunca kara gözlü, iri yapılı
çobanlar da âdeta mest olup kavallarını alıp Küp
Gölü'ne gelir. Kırmızı kayalıkların dibinde bakır renkli
toprağın üstüne kepeneklerini atıp gölün kenarına
uzanırlar. Daha gün doğmadan gökkubbede yanan
yıldızların altında kavallarını çalmaya başlarlar.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Vücudumuzun şifreleri olan DNA bir çeşit hayat kitabı görevinde olup talimatların nasıl bir araya getirileceğini ve uygulanacağını gösteren özelliklere sahiptir. (II) DNA'daki şifreler, yemek tarifinde olduğu gibi hücrelerin yapı taşları olan proteinlerin ve diğer maddelerin üretilmesini sağlar. (III) Her insanın DNA'sı farklı olup insan; gözünün rengini, saçının şeklini boyunun uzunluğunu, kısığını ve ten rengini anne ve babasından alarak dünyaya gelir. (IV) Aynı zamanda karaciğer ve cilt hücrelerimizin köklerindeki bilgiler, DNA'larda saklanmaktadır. (V) DNA'ların kodlanmış bu bilgileri, "ikili sarmal" modeli sayesinde sağlanmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Bir yazarın kurduğu cümleler (I) cümlelerinin uzunluk veya kısalığı (II) cümlelerinde yer alan kelime grupları ve söz varlığı (III) kullandığı sözcüklerin kökeni (IV) ifadelerinde yer alan söz sanatları ve ahenk unsurları (V) onu diğer yazarlardan ayırtan, üslubunu belirleyen özelliklerdir.

Bu cümlede numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. I. *Hep O Şarkı*'nin duygusal üslup ve romantik duygu tarzıyla yazılmasının bir nedeni, anlatıcının mensup olduğu devir ve sahip olduğu bakış açısıdır. Çünkü anlatıcı, yazardan ayrı bir şahsiyet olduğu gibi aynı zamanda eserde kurmaca yazar olarak yer alır. Yakup Kadri, anlatıcıyı konumlandığı devirle uyumlu bir bütün olarak kurgulamış ve anlatıcı, eserde hem roman kişisi hem de bir yazar olarak yer almıştır. Anlatıcının tarihsel realiteye uygunluğu eserin duygu tarzını da belirlemiştir.
- II. *Hep O Şarkı*'yı Yakup Kadri'nin diğer romanlarından ayıran özelliklerden biri, eserin anlatıcısının bir kadın olması ve anlatının sadece kadın perspektifinden sunulmasıdır. Bu da eserin duygusal ve romantik bir anlatıma bürünmesinde etkili olmuştur. Ayrıca eserde konu edindiği devirler, olaylar ve şahıslar karşısındaki tavrını belirtirken anlatımı tamamen ben anlatıcıya aktarması, romanın bu özelliğini daha da belirgin hâle getirmiştir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin birbiriyle olan ilişkisi gösterilmektedir.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğu vurgulanmaktadır.
- C) Aynı konunun çelişen yönleri dile getirilmektedir.
- D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı bakış açıları dile getirilmektedir.
- E) Farklı iki konu aynı üslupla anlatılarak olayın ciddiyetine dikkat çekilmek istenmektedir.

23. Ünlü yazar, yanına gelen bir gence yaşamda başarılı olması için şu öğütleri verir:

- Her gün aynı saatlerde çalışmaya oturtmalısın çünkü düzenli biçimde tekrar eden bir program insanı başarıya götürür.
- Zamanın harcanacak bir şey değil, değerlendirilecek bir hazine olduğunu unutma.
- Gece yatağına uzandığın zaman o gün ne yaptığını ve yarın ne yapacağını kendine sormadan uyuma.
- Artık bekleyecek bir şeyin kalmayacak ana kadar beklemeyi öğrenmelisin.
- Bütün yaşam bir deneydir, pes etmeden deney yapmaya ne kadar devam edersen o kadar hedefine yaklaşmış olursun.

Bu parçada ünlü yazarın yanına gelen gence verdiği öğütlere göre, gencin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Ritmik çalışmak
- B) Sorgulayıcı olmak
- C) Umudunu korumak
- D) Sabırlı olmak
- E) Özgün olmak

26. Kültür balıkları ve bunların yetiştiriciliği olmasaydı, uzun uzun anlatmaya gerek yok, büyük olasılıkla büyük ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği beslenmemiz için yeterli olmayacaktı. Başka besin türlerine y nelemeyecek, kısa sürede kırmızı etin kaynağı olan bu hayvanların nesillerini bile yok etme riskiyle karşı karşıya kalacaktık. Temel besin kaynaklarımızdan olan balık,    tarağ denizlerle çevrili güzel ülkemizde henüz bilinçli olarak t ketilememektedir. Tatlı sularımızda üretilen alabalık, somon, levrek, sazan gibi balıklarla bu açığı kapatabiliyoruz.

Bu parçada virg l n (,) işleviyle ilgili olarak aşağıdaki verilenlerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Ara sözlerin başında ve sonunda kullanma
- B) Art arda verilen eş görevli sözcükleri ayırma
- C) Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümleleri belirtme
- D) Y klemden uzak düşmüş özneden sonra kullanma
- E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma

27. Değişim sürecini hızlı geçiren bir toplumda yaşayan günümüz yazarı, yapay gündemlerin tuzağına düşmeden kendini zamanın birçok tünelinden geçirmesini bilmelidir. Görmek, bakmak, yaşayıp anlamak adına... Tanıklığının diliyle konuşabilmesi için böylesi bir yol gerek ona. Siğ havuzlarda, yaban dehlizlerde debelenmek yerine alanlara çıkmalı; görmeli, anlamalı, geriye bakmasını da bilerek tanıtmalı toplumunu. Kanayanın ne olduğunu görmeli, sızının kaynağına inmeli, iyimserlik burcunda gezinen duygunun iklimini de göstermeli. Bunları inanarak söylüyorum elbette ve rahatlıkla şunu da söyleyebilirim: Kendi yazarlık ser venimde bu g r şlerime hep sadık kaldım, kalemimi bu amaçla kullandım.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günü anlamak için geçmişin anlaşılması gerektiğini düşündüğü
- B) Toplumla içi i e olmayı tercih ettiği
- C) Geçici temalara yönelmediği
- D) Sosyal olaylara duyarlı olduğu
- E)  yk nerek yazmanın yanlışlığına inandiğı

30. İlk uçağı Orville ve Wilbur Wright kardeşler icat etmiştir. Her güzel başarının sırrı denemekten ve vazgeçmemekten geçer. Wright kardeşler asrın icadını yaparken birçok deneme yapmışlar ve mükemmele ulaşana kadar yapılan çalışmalar karşılığını bulmuştur. 1903 yılında yapılan deneyde, 120 metre mesafe alan uçakları, 12 saniye boyunca uçmuş ve hasar görmeden yere inebilmiştir. Daha sonra 59 saniye havada kalan Wright kardeşler, gelecekte Amerika'dan Fransa'ya hiçbir makinenin gidemeyeceğini söylediler. Ama uçsuz bucaksız gökyüzünde sınırların olmadığı detayını atlamışlardı. Wright kardeşlerden önce motorlu araç çalışmaları birçok kişi tarafından yapılmıştır fakat önceki denemeler başarısızlıkla sonuçlanmıştır. İyi bir gözlem yeteneğine sahip olan Wright kardeşler, geçmişteki motorsuz uçuş denemelerinden akılcı sonuçlar çıkararak başarıya ulaşmıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Mucitleri motive eden şey, kendilerinden önce yapılan başarılı deneylerdir.
- B) Hiçbir başarıya, başarısız hamlelere odaklanarak ulaşılmaz.
- C) Herhangi bir alanda ilk olmak, o alanla ilgili isabetli öngörülerde bulunmak için yeterli değildir.
- D) Her bilim insanı, yaptığı icatların gelecekteki ihtiyaçlara cevap veremeyeceğinin bilincindedir.
- E) Bilimsel araştırmalardaki yanlış planlamalar, sonraki çalışmaların da gecikmesine yol açar.

31. Çevremizdeki birçok kişiye sorsak içinde bulunduğu modern zamanın ve metropol yaşamının, kendisinin birçok ihtiyacını hızlıca karşıladığını hatta yaşamını kolaylaştırdığını söyleyecektir. Gerçekler böyle mi acaba? Biraz düşündüğümüzde her şeyin altüst olduğunu görmek çok zor değil. Toplumsal değerler hızla aşınıp yozlaştı; iyiliği, güzelliği, sevgiyi, insanlığı giderek yitirmeye başladık. İnsana özgü iyilik ve yardımlaşma duygusu gittikçe yok oluyor. Başkalarını sevme kültürü yerine, ötekileştirme, dışlama ve hoşgörüsüzlük öne çıkıyor; bencillik, duyarsızlık her türlü değerlerin üstünde yer alıyor.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Hayalci - bildiğini yapan
- B) Gerçekçi - insanları yönlendiren
- C) İnatçı - sağlıklı yaşamı önemseyen
- D) Kararlı - özenli yaşayan
- E) Karamsar - eleştirel düşünen

35. Gözlem gücünün getirdiği yetenekle hayal gücünü geliştiren sanatçı, kendisiyle ilgili yaşadığı düşünsel yargılardan dolayı akşam ve karanlık temalarına şiirlerinde sıkça yer vermiştir. O, hep yalnızdır hatta yanında olan şiir dostlarına rağmen yalnızlık yaşamıştır. Sadece vezin, dil, üslup gibi teknik ve şekil özellikleriyle değil, düşünce özellikleriyle de hep yalnız kalmıştır. Bu durum, ölümünden sonra daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. Sağlığında etrafını saran, kendini onun çırağı olarak gören kalabalık, ölümünden sonra dağılıvermiş; bu kişilerin şiire değil, şahsa bağlı oldukları gerçeği ortaya çıkmıştır.

Bu parçadan sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ölümüyle birlikte bağlı olduğu sanat topluluğunun dağıldığına
- B) Gerçek değerini yaşarken değil, öldükten sonra anlaşıldığına
- C) Kendine özgü bir şiiri olduğundan başkalarının onunkine benzer şiirler yazamadığına
- D) Şiir anlayışı bakımından Türk şiirinde bir varisinin bulunmadığına
- E) Kapalı ve zor bir şiir tarzı olduğundan şiirlerinin okurlarca zor anlaşıldığına

36 - 37. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şiir, her türlü heyecanımızın, duygumuzun belli kurallar içerisinde dil vasıtasıyla ifadesidir. Ne var ki dil ve anlatım gücümüzü geliştirmek; ana dilimizin inceliklerini, özelliklerini kavramak, onu amaçlarımız doğrultusunda kullanabilmek için şiiri düzyazıya çevirme alıştırmaları yapmak, sakıncalı da değildir. En basit bir ifadeyle şiirdeki devrik cümleleri, kurallı cümleler durumuna getirmeyi başarabilen biri, cümle çeşitlerini ve bunların nerelerde kullanılabileceğini öğrenir. Voltaire, şiiri ve düzyazıyı birbirinden ayırmıyordu. “İyi şiir, düzyazının kalitesine sahip olmalıdır. Şiir düzyazıya çevrilince şiirin güzelliği düzyazıda da görünür.” diyordu. Buna benzer düşüncelerin etkisi altında kalan öğretmenler, öğrencilerine eskiden beri şiiri düzyazıya çevirmeyi ödev olarak veriyorlar.

36. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Şiir; duyguların, heyecanlanmaların ifadesi olsa da düzyazıya çevrilebilen bir türdür.
- B) Şiiri sadece şairler, düzyazıyı ise yazarlar yazmalıdır.
- C) Şiirin kuralları düzyazıya uygulanabilse okuyucu düzyazıdan da zevk alır.
- D) Öğretmenlerin öğrencilere şiiri düzyazıya çevirmelerini ödev olarak vermeleri yararlı bir eylem değildir.
- E) Şiir yazmaya her şeyden önce şiiri düzyazıya çevirerek başlamak gerekir.

37. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - benzetme
- B) Tanımlama - tanık gösterme
- C) Örneklendirme - tanımlama
- D) Öyküleme - betimleme
- E) Betimleme - tanık gösterme

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU**Deneme - 1**

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Sözcükte Anlam		
2	Söz Öbeklerinin Anlamı		
3	Sözcüklerde Çok Anlamlılık		
4	Sözcükte Anlam		
5	Cümle Yorumlama		
6	Deyimler		
7	Cümle Yorumlama		
8	Ses Bilgisi		
9	Paragrafın Yapısı		
10	Yazım Kuralları		
11	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
12	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
13	Karma Dil Bilgisi		
14	Cümlenin Öğeleri		
15	Yazım Kuralları		
16	Paragrafın Yapısı		
17	Noktalama İşaretleri		
18	Karma Dil Bilgisi		
19	Zarf		
20	Paragrafın Yapısı		
21	Fiil Çatısı		
22	Paragrafın Ana Düşüncesi		
23	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
24	Paragrafın Yapısı		
25	Paragrafın Yapısı		
26	Noktalama İşaretleri		
27	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
28	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
29	Paragrafın Yapısı		
30	Paragrafın Ana Düşüncesi		
31	Paragrafın Ana Düşüncesi		
32	Paragrafın Ana Düşüncesi		
33	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
34	Paragrafın Yapısı		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Paragrafın Ana Düşüncesi		
37	Anlatım Teknikleri		
38	Paragrafın Ana Düşüncesi		
39	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
40	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 2 1

Bu testte 40 soru vardır.

1. Küresel iletişimin sağladığı olanaklar ardı ardına
I
(aralıksız olarak) ve hızla yenilikleri beraberinde getirdi.
Bu arada (bu süre içinde) internet bağımlılığı ya da
II
teknoloji kaynaklı bedensel rahatsızlıklar da hayatımıza
girdi. Sağlık sisteminde oluşan bu yeni hastalıklara karşı
tedaviler geliştirilirken hiç kestirilemeyen (istenmeyen)
III
bir şey oldu, koronavirüs salgını patlak verdi (ansızın)
IV
ortaya çıktı). Oluşan bu müphem (belirsiz) durum,
V
herkesi endişelendirdi.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Sosyal medya platformlarında hesap açma yaş sınırı, Türkiye’de on üçtür ve bu yaş sınırının altında kalan çocukların bu platformlardan ---- ebeveynlerin sağlaması beklenmektedir. Oysa söz konusu mecralar ---- sayısız çocuğun, çok küçük yaşlarda olmalarına rağmen, sosyal medya hesabı sahibi oldukları ve buralarda paylaşımlarda bulundukları ----.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yararlanmasını - dikkate alındığında - anlaşılmaktadır
B) uzak kalmasını - incelendiğinde - görülmektedir
C) kaçınmasını - araştırıldığında - bilinmektedir
D) korunmasını - analiz edildiğinde - düşünülmektedir
E) etkilenmesini - karşılaştırıldığında - tespit edilmektedir

3. Bu beş günlük gezimiz sırasında ilk gün bir otelde kaldık. Sabah olur olmaz 150 kilometre uzaklıktaki antik kenti görmek için yola çıktık. Ama eksilikler peşimizi bırakmadı. Arabamız kısa süre sonra yarı yolda kaldı. Üniversite yıllarında beraber kaldığımız İsmail, arabayı tamir etmeye çalıştı ama olmadı. Anlaşılan antik kent ziyaretimiz ertesi güne kalmıştı. Bir de Cevdet’in çantasındaki yiyecekler olmasaydı bu dağ başında aç kalmıştık.

Bu parçada “kalmak” sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Oturmak, yaşamak
B) Olmak, herhangi bir durumda bulunmak
C) İşlemez, yürümez duruma gelmek
D) İleriye atılmak, ertelenmek
E) Olduğu yeri ve durumu korumak, sürdürmek

4. (I) Kitabın arka kapağında yazarla ilgili bazı yazarların yorumu verilirken kitapla ilgili hiçbir bilgi yer almıyor. (II) Kitabın ilk 50-60 sayfası bir polisiye roman için oldukça sıkıcı ve anlamsız betimlemelerle dolu. (III) Ama ilk suçun işlenmesiyle beraber roman sizi kollarının arasına alıyor ve kitabın son sayfasına kadar da bırakmıyor. (IV) Yazar binlerce polisiye romandan zerre kadar farklı bir konu işlemiyor kitabında aslında. (V) Ancak olayın kahramanı olarak kendini kullanması, bazı yerlerin ve isimlerin doğru olduğunu belirtmesi sayesinde biz de romanın başkarakteri yerine geçip olaylara onun bakış açısından bakmaya başlıyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. İlk durağımız Alsace Bölgesi'nin ikinci büyük şehri olan Mulhouse. Burası İsviçre ve Almanya'ya yaklaşık yarım saat uzaklıkta. Kelime anlamı "değirmen şehir" olan Mulhouse'de dünyanın en büyüklerinden olan Ulusal Araba Müzesi, Fransız Tren Müzesi ve yine oldukça büyük bir hayvanat bahçesi var. Bu bölgede hâkim olan renkli bina mimarisi bu şehre de ayrı bir hava katmış. Şehre geldiğinizde St. Etienne Katedralini de mutlaka görmelisiniz. Zamanımızı iyi değerlendirmek adına planımızda yer alan Eguisheim'a doğru yola çıkıyoruz.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşul belirtilmiştir.
B) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Öneriye yer verilmiştir.
E) Gözlemlerden yararlanılmıştır.

10. (I) Bir nehrin yatağında bulunan büyük yükseklik farkı nedeniyle sular, yüksekte düşerek şelaleleri oluşturur. (II) Ülkemizdeki en güzel ve ilgi gören şelalelerin bulunduğu bölge Akdeniz'dir. (III) Bir su şehri olan Antalya'da Kurşunlu ve Manavgat Şelalesi bulunmaktadır. (IV) Kurşunlu Şelalesi, 1996 yılında park hâline getirilen 7 gölet, bitki tüneli ve 200 yıllık su değirmenini içinde barındıran çok güzel bir doğa oluşumdur. (V) Manavgat Şelalesi'nin etrafı da kanallar ve setlerle süslenerek güzel bir mesire alanına dönüştürülmüştür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri öğeleri ve öğelerinin dizilişi bakımından özdeştir?

- A) I ve III
B) I ve V
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

11. Roman, yüzyıllar boyunca yazınsal değeri yükselen bir seyir izlemeye devam ederken içinde yaşadığımız çağda giderek farklılaşmaya ve dönüşmeye başladı. Özellikle yaşadığımız son 20-25 yıl, popüler roman ve edebî roman şeklinde bir kırılmaya zemin oluşturdu. Günümüz dünyasında yazılan romanların pek çoğu, diğer kitaplar gibi birer meta hâline geldi. Yayın endüstrisi devasa boyutlar kazandı ve pazarlama, satış, reklam, tanıtım her şeyin önüne geçti. Yazar, metnin önüne geçirilerek metnine yabancılaştırılmış oldu. Çok satan listeleri önemsendi, pek çok kişi bu listeleri esas alarak kitap almaya ve okumaya başladı. Bazen satın alınanlar, okunmadan bir kenara bırakıldı; kitaba gereken saygı gösterilmedi.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada günümüz romanıyla ilgili olarak yakınılan durumlardan biri değildir?

- A) Maddi beklentilerle hareket edilmesi
B) Eserden çok, yazarın ön planda tutulması
C) Estetik kaygıların göz ardı edilmesi
D) Popüler konu ve temalara ağırlık verilmesi
E) Satış rakamlarının okurun beğenisini belirlemesi

12. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükteki ses olayının başka bir örneği, aynı seçenekteki dizelerde yoktur?**

- A) İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrılık
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık
B) Ağır ağır önümden geçti deve kervanı
Bir kenarda göründü beldenin viran hanı
C) Sıkı bir poyraz beni titretirken içimden
Geçidi atlayınca şaşırdım sevincimden
D) Doğudan yükselen sabahın güneşinde
Küçük bir çocuk ağlar annesinin peşinde
E) Şimdi zannetmiyorum ki hakkımı arasın
Ben gidince içli içli peşim sıra ağlasın

17. (I) Bilim insanları uzun zamandır enerji elde etmek için etkili ve çevreci alternatifler arıyor. (II) Bu amaçla yapılan araştırmalardan biri de sahip olduğumuz teknolojileri, ışık hasadını çok başarılı bir şekilde gerçekleştiren canlıların doğal teknolojileriyle birleştirmek. (III) Yeşil bitkiler ve bazı organizmalar tarafından ışık enerjisinin kimyasal enerjiye dönüştürülmesi süreci olarak tanımlanan fotosentez, ışık hasadının doğadaki bilinen en güzel örneği. (IV) Atmosferdeki oksijenin tamamına yakını fotosentez yapan organizmalar tarafından sağlanıyor. (V) Bilim insanları da benzer süreçleri yapay olarak geliştirerek temiz enerji elde etmeye çalışıyor. (VI) Bu süreç aslında çok da kolay sayılmaz ancak bu zorlu süreç başarıyla gerçekleştirilebilirse hidrojen yakıtı ve sıvı hidrokarbon elde edilebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. I. ilk keşfeden kişi olmasa da
II. MÖ 1. yüzyılda yaşayan Dioskorides
III. onları farklı coğrafyalardan derleyen, çeşitli özelliklerine göre kodlayan bir bilgin olarak
IV. önemli bir doğa bilimcidir
V. kitabında ilaç bilimiyle ilgili sözünü ettiği bilgilerin çoğunu
VI. eczacılık tarihindeki ilk otorite olmayı başarmış

Yukarıda numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturduğunda hangisi baştan dördüncü olur?

- A) V B) III C) I D) II E) VI

19. (I) Saçların rengi, saç köklerinin yer aldığı foliküllerde (hücreleri çevreleyen ve koruyan yapılar) yer alan özelleşmiş hücreler tarafından üretilen renk pigmentlerinden gelir. (II) Yaş ilerledikçe gerçekleşen biyolojik süreçler sonucunda melanosit adı verilen bu hücrelerin sayısı azalır. (III) Bunun sonucunda da saçlar mevcut renklerini kaybederek beyazlamaya başlar. (IV) Dolayısıyla da saç beyazlaması yaşlılığın en belirgin işaretçilerinden bir tanesi olarak kabul edilir. (V) Fareler ile yapılan deneyler, stres ile saç beyazlaması arasında bir bağlantı bulunduğunu ve saçlardaki beyazlamanın kalıcı olduğunu gösteriyor. (VI) Etik kaygılar, insanlar üzerinde stres odaklı bu tür deneylerin yapılmasını kısıtlıyor. (VII) Ama stres tecrübelerine dair hikâyeler ve saçların detaylı analizi ile kurgulanan deneyler sayesinde, insanlarda farelerden farklı olarak saç beyazlaması olgusunun geri çevrilmesinin mümkün olduğu düşünülüyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

20. Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik
Bir güzellik doğuyor yüreğime şirden
Martılar konuyor omuzlarıma
Gözlerin İstanbul oluyor birden

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat
B) Belirtili ad tamlaması
C) Durum zarfı
D) Türemiş fiil
E) Belgisiz sıfat

25. Çizgi roman deyince çoğu kişinin aklına hemen *Tommiks-Teksas* geliyor. Aslında *Tommiks-Teksas* Türkçede neredeyse bir deyme dönüşmüş durumda. Haylaz çocukların “faydalı” kitaplar yerine veya onların arasına koyup gizlice okudukları kitaplar. Bu kategori içerisinde, Türkiye’de bir zamanlar çok popüler olan *Kızılmaske* ve *Mister No* gibi yabancı ve Tarkan, Karaoğlu gibi yerli kahramanları da koyabilirsiniz. *Red Kit* gibi mizahi kahramanları da unutmayalım. Benim çocukluğumda ve gençliğimde tüm bu külliyat bir yandan çok okunuyor, diğer yandan küçümseniyordu. Aslında dünyada da durum çok farklı değildi. Günümüzde bu anlayış yavaş yavaş değişmeye başladı. “Grafik roman” türü veya yaklaşımı çizgi romana itibar kazandırdı.

Bu parçadan “çizgi romanlar”la ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Geçmişte zaman kaybı olarak görüldüğüne
- B) Kahramanlarının gerçekçi biçimde oluşturulduğuna
- C) Bazılarının, türün kendisiyle özdeşleştiğine
- D) Günümüzde yaşanan bazı gelişmelerle saygınlık kazandığına
- E) Belli bir dönem önemli bir okur kitlesine ulaştığına

26. Hak ettikleri ün, bir sebeple kendilerini aşmış müzisyenleri biliriz. Beethoven, belki de en güzel eserlerinden kimilerini duyma yetisini kaybettikten sonra bestelediği için ya da Bach, sanatına görme engelli olduktan sonra da devam edebildiği için, ayrı bir ilgi odağı olabiliyorlar. Mozart genç yaşta öldüğü, Schumann bir noktada akıl sağlığını yitirdiği için büyük görünürler biraz da. Hayat hikâyeleri meraklı dinleyici açısından onları daha üst bir mertebeye taşıyabilmek adına hep gündemde olur ve bir zaman sonra müzikal yeteneklerini gündelik hayatlarına sinmiş ritüellerden, saplantılarından, alışkanlıklarından ayıramaz olurlar.

Bu parçada anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünlü müzisyenlerin müziklerinin, onlara ilham veren acı yaşam tecrübeleri içerdiği
- B) Müzisyenlerin yaşadıkları zorluklarla mücadele etmesinde, sanat tutkularının belirleyici olduğu
- C) Ünlü olmuş her müzisyenin kendine özgü bir hayat hikâyesinin olduğu
- D) Kimi zaman bir müzik eserinin, müzisyenin isminin önüne geçtiği
- E) Bir müzisyenin sanatçı kişiliğinin şekillenmesinde yaşadığı önemli olayların etkili olduğu

29. Tahminler yapma ve açıklamalar üretme, bilimin en temel amaçları arasındadır. Bu amaçlar ahlakla ilgili değildir, bilimin yöntemleriyle ilgilidir. Ayrıca bilimin tutarlılık, sadelik, yeni araştırma alanları açmaya yatkınlık, geniş kapsamlılık, yüksek oranda doğrulanma, gerçeğe benzerlik, uygulanabilirlik ve deneysel yeterlilik gibi diğer amaçları da var. Her bilim alanı bu amaçların tümünü içermek zorunda değil. Bilim, amaçlarına gelişigüzel yollarla değil, çeşitli yöntemleri ve yöntemle ilgili kuralları uygulayarak ulaşır. Bilimsel yöntemler, sistematiktir. Yani rastgele veya gelişigüzel gözlemlerden ziyade dikkatlice planlanmış çalışmalara dayanır. İyi bir bilim adamı, yanlış araştırmaya yol açabilecek hatalardan ve kişisel ön yargılardan kaçınmak için tarafsız davranır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bilimin çalışma alanlarında amaç noktasında her zaman bir ortaklıktan söz edilemez.
- B) Bilimsel yöntemler, titiz bir çalışmayla ve önceden tasarlanarak oluşturulur.
- C) Bilimsel amaçlar belirlenirken insan faktörü öncelikli olarak göz önüne alınır.
- D) Bilim insanının nesnel bir tutum içinde olması, bazı yanlışları yapmasını engeller.
- E) Bilimin amaçları belirlenirken bilimsel yöntemlerin rehberliğinden yararlanılır.

30. (I) Biyolojik bir koruma alanının uzun vadeli başarısı, barındırdığı canlı türlerinin popülasyonlarını yaşatıp yaşatmadığına göre değerlendirilir. (II) Koruma planlamacıları, bir koruma alanının büyüklüğü ve şekliyle ilgili kafa yorular çünkü daha büyük koruma alanları, bünyelerinde daha büyük popülasyonlar barındırabilir (III) Ne var ki çok sayıda farklı türün popülasyonlarının büyüklüklerini ve yaşayabilirliğini değerlendirip bu değerlendirmeleri korunan alanın tasarımıyla ilişkilendirmek uygulamada pek mümkün değildir. (IV) Bazen planlamacılar bunun yerine “şemsiye tür” adı verilen özel türlere odaklanır ki bu şemsiye türün sürdürülebilir bir popülasyonunun kapladığı alanın diğer türlerin de sürdürülebilir popülasyonlara sahip olabilmesine yetecek bir yaşama alanı sağlamasını umarlar. (V) Böylece bir türün popülasyonunun kapladığı alan ve bu alanın şekli ve büyüklüğü, arka plandaki diğer türlerin de sürdürülebilir popülasyonlarının yaşayabileceği yerleri kısa yoldan belirlemekte kullanılır.

Biyolojik koruma alanlarının ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, başarılı olmasındaki ölçüt ortaya konmuştur.
- B) II. cümlede, yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
- C) III. cümlede, pratiğe geçirmenin zor olduğu bir tasarıdan bahsedilmiştir.
- D) IV. cümlede, bir beklentiden söz edilmiştir.
- E) V. cümlede, verimliliği artırmak için öncelikli olarak yapılacaklar belirtilmiştir.

33. Eskiden, belli bir döneme kadar ressamalar kapalı yerlerde kralların, soyluların, askerlerin resimlerini yapıyordu. Bir kısmı da açık alanlarda manzara resimleri üzerine çalışıyordu. Sanatçıların çok azı ise çevrelerinde olmayan şeyleri kafalarında kurarak farklı temalı resimlere yönelmişti. Çünkü ressamaların bu denli kısıtlı alanlarda çalışmaları çeşitli güçlükler yaratıyordu. Söz gelimi sürekli olarak aynı konuları, aynı kavramları işlemek zorundaydılar çünkü ele aldıkları şeyler çok sınırlıydı.

Bu parçada sözü edilen ressamaların kendilerini tekrar etmelerinin nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mesaj verme ve faydalı olma düşüncesiyle belli temalara ağırlık vermeleri
- B) Resimlerini yaptıkları kişi ve objelerin, ressamın beğenilerine hitap etmemesi
- C) İçinde bulundukları sanat çevrelerinin, nitelikli ürünleri anlayabilecek seviyede olmaması
- D) Hayal gücünü besleyecek mekân çeşitliğine sahip olmamaları
- E) Resim sanatının toplum tarafından arzu edilen seviyede ilgi görmemesi

34. Muhabir:

(I) ----

Fotoğrafçı:

— Babam bana çok karışmadı ama yanımda da olmadı. Ekstra herhangi bir şey yapmadı; bana bir film, objektif ya da fotoğraf makinesi almadı. Otoriter bir adamdı, o da babasından öyle görmüş. Agrandizör alabilmem için annem biriktirdiği paraları verdi. Bu, benim için önemliydi. Üniversiteye başladığımda bir karanlık odam olmalıydı, evin banyosunu herkes yattıktan sonra karanlık oda olarak kullandım.

Muhabir:

(II) ----

Fotoğrafçı:

— Yaptığım şey, “Ben buyum aslında.” demek. “Benim ipuçları burada.” Fotoğraflarımı doğru okursanız bana ait ipuçlarını da görürsünüz. Bir söz vardır hani, bir resimde tuvale atılmış fırça darbelerini toplayarak resmin anlamını veremezsiniz, der. Bir sanat yapıtı; gören, mahir gözler ve onlara bağlı yürekler ister. Ben de bu gözlerle ve yüreklerle sesleniyorum ki beni görüp tanısinlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. İyi bir fotoğraf sanatçısı olma yolunda ailenizin desteğini önemsiyor musunuz?
II. Fotoğraflarınızla topluma vermek istediğiniz mesaj neydi?
- B) I. Fotoğrafçı olmayı istemenizi aileniz nasıl karşıladı?
II. Fotoğraflarınız sizin için anlaşılmanın aracıdır, diyebilir miyiz?
- C) I. Fotoğrafçı bir aileden gelmeniz sizin için bir kazanç olarak görülebilir mi?
II. Fotoğraflarınızın anlaşılmadığı ya da yanlış anlaşıldığı oluyor mu?
- D) I. Anne ve babanızın fotoğraf sanatıyla ilgisi ne düzeydeydi?
II. Neden fotoğrafçı olmayı istediniz?
- E) I. Aile hayatınız, sanatçı kimliğiniz üzerinde etkili oldu mu?
II. Çektiğiniz fotoğraflarda kendinizi yeterince ifade ettiğinizi düşünüyor musunuz?

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Biyografi, Orta Çağ'da mevcuttu ama biyografi ve bilhassa otobiyografi geleneğinin şekillenebilmesi ancak Rönesans'tan sonra mümkün olabildi. Rönesans hümanizmiyle birlikte, toplum üzerindeki baskı azaldı. Bu kökten değişim yeni sanat ürünlerinin doğuşunu hızlandırırken önceki dönemlerde son derece kısıtlı biçimde üretilen portre, günlük ve biyografi yaygınlaştı. Yaşama ve bireye bakıştaki bu keskin dönüşümün en çarpıcı ifadelerinden biri de otobiyografiydi. Otobiyografi, hâlen sürmekte olan bir yaşamı ya da yaşamın tamamlanmış bir kesimini anlatıyordu. Yani sizin hayal gücünüze çok iş düşmüyordu, her şey oradaydı. Bu anlamda otobiyografi geleneği, her zaman noksansız bir anlatı olarak kaldı. Ama roman, hep bir "noksan"dan yola çıkar. Roman ilerledikçe, olaylar gelişip karakterler belirginleştikçe "noksan" da biraz daha kapanmış olur. En nihayetinde roman tamamlandığında, anlatılan hikâyeler bir bütüne kavuştuğunda "noksan"dan eser kalmaz.

37. Bu parçada altı çizili sözle, otobiyografinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Bir solukta okunacak nitelikte olması
- B) Anlatılacakların en baştan belli olması
- C) Yaşam gerçeklerinin değiştirilmeden anlatılması
- D) Yazıldığı dönemin edebî anlayışlarından etkilenmemesi
- E) Üslup kaygısı taşınmadan yazılan bir edebî tür olması

38. Bu parçadan hareketle aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Birçok yazınsal türün ilk örnekleri, Rönesans'tan sonra verilmiştir.
- B) Roman, otobiyografilere göre yazılması daha zor bir edebî türdür.
- C) Otobiyografiler, yazıldığı döneme ışık tutan önemli belgelerdir.
- D) Toplumsal yaşamdaki değişim, edebî türlere olan ilgiyi etkiler.
- E) Yazınsal türler sürekli birbiriyle etkileşim içindedir.

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU**Deneme - 2**

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Sözcükte Anlam		
2	Sözcükte Anlam		
3	Paragrafın Ana Düşüncesi		
4	Cümlede Anlam		
5	Cümle Yorumlama		
6	Yazım Kuralları		
7	Paragrafın Yapısı		
8	Noktalama İşaretleri		
9	Anlatım Teknikleri		
10	Cümlenin Öğeleri		
11	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
12	Ses Bilgisi		
13	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
14	Sözcük Türleri		
15	Karma Dil Bilgisi		
16	Sözcüğün Yapısı		
17	Paragrafın Yapısı		
18	Cümle Oluşturma		
19	Paragrafın Yapısı		
20	Karma Dil Bilgisi		
21	Paragrafın Yapısı		
22	Noktalama İşaretleri		
23	Paragrafın Yapısı		
24	Yazım Kuralları		
25	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
26	Paragrafın Ana Düşüncesi		
27	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
28	Paragrafın Ana Düşüncesi		
29	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
30	Cümle Yorumlama		
31	Paragrafın Ana Düşüncesi		
32	Paragrafın Yapısı		
33	Paragrafın Ana Düşüncesi		
34	Paragrafın Yapısı		
35	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
36	Paragrafın Ana Düşüncesi		
37	Paragrafın Ana Düşüncesi		
38	Paragrafın Ana Düşüncesi		
39	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
40	Paragrafın Ana Düşüncesi		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

Paylaşım

Y A Y I N L A R I

Bu testte 40 soru vardır.

1. (I) Destanlar, ulusların hayatında büyük yankılar uyandırmıştır. (II) Bunlar, tarihî, toplumsal ya da doğal olayların anlatıldığı, hayal unsurlarıyla süslenmiş, okuyanda heyecan uyandıran uzun manzum eserlerdir. (III) Aynı dili konuşan insan topluluklarının maceraları, yaşam biçimi, tarihi, coğrafyası ve yaşamış oldukları ortam ile ilgili ilgi çekici bilgilere yer verir. (IV) Kültürlerin aktarılmasında üstlendikleri rol de hayati derecede önemlidir. (V) Bu bakımdan Türk destanları, geçtiği coğrafya itibarıyla yaklaşık 1000 yıl öncesinin Orta Asya Bölgesi hakkında ipuçları vermektedir. (VI) Bu destanlardan Oğuzların yaşam biçimlerinden ekonomisine, inançlarından giyinişlerine, beslenmelerinden içinde yaşadıkları doğaya dair çok şey öğrenilmektedir. (VII) Türk destanları halkın içinde ağızdan ağıza aktararak yaşamış ve 13 ve 15. yüzyıl arasında yazıya geçirilmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklı bilgiler verilmeye başlanmıştır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. I. “Bir türlü yerinde durmayan”, “hayallere dalan”, “düşünmeden davranan”, “dalgin, unutkan” gibi pek çok sıfatla nitelendirilirler.
- II. Bu oran, 25-30 kişilik bir sınıfta en az 1-2 DEHB olan çocuk görülebileceği anlamına gelmektedir.
- III. Tanı konmasının öneminin yanında toplumda %8’e yaklaşan görülme sıklığıyla DEHB, ayrıca dikkat çekmektedir.
- IV. Hiperaktivite bozukluğu (DEHB) yaşayan çocuklar, davranışlarını kontrol etmede ve dikkatlerini bir noktaya toplamada sıkıntı yaşarlar.
- V. Bu nitelendirmelere yol açan davranışlar çoğu çocukta devamlılık göstermediği için tanı konulmada, yeterli deneyim ve bilgi birikimine sahip uzmanlardan yardım almak gerekir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümle baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye’de entelektüel alan, genel kanaatin aksine giderek canlanıyor ve “kitap”, “okuma”, “yazma” gibi kavramlar gün geçtikçe kitleselleşiyor. Kitlenin kültürlendiği bu şartlar içinde kitap alanında da belirgin bir canlılık göze çarpıyor. Yeni yayınevlerinin kurulması ve eski yayınevlerinin kendilerini güncellemeleri de bu canlanmaya işaret ediyor. Üstelik eskiden olduğu gibi kitaplar sadece yabancı dil bilen azınlığın erişiminde kalmıyor, yabancı dillerde yazılmış eserler çok kısa sürede Türkçeye kazandırılıyor, çeviri eserlerin sayısı artıyor. Nitekim pek çok klasikleşmiş ya da son dönemde öne çıkmış sosyal bilim metnini Türkçe okuyabilmek artık eskisinden kolay.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Kitap dünyasında yaşanan olumlu gelişmeler
B) Kitapların nitelik ve çeşitliliğinde görülen artış
C) Kitaba ulaşmayı kolaylaştıran düzenlemeler
D) Kitap okumanın toplumsal etkileri
E) Kitapların hayatımızda edindiği yer

4. Alex Schulman, herkesin kendisinden bir şeyler bulabileceği, ustalıklı oluşturulmuş karakterleri ve alışılmışın dışında zekice tasarlanmış zamansal kurgusuyla ses getiren bir roman yazmış. Yapıtta neyin gerçek, neyin hayal olduğu muğlak bir zeminde ilerlemektedir ve bu belirsizlik, hikâyeyi cezbedici bir hâle getirmiştir. Bundan dolayı olay örgüsünün okurun zihninde “tamam olması” için okur, yazarın edebî serüvenini de içeren ciddi bir okuma süreci geçirmelidir. Çünkü romanın başkahramanı Benjamin’in sözlerindeki göndermeleri anlamak, her okurun harcı değildir.

- I. Yapıttaki olayın yazarın diğer yapıtlarının devamı olduğu
II. Gerçek ve gerçek dışı olayların iç içe anlatıldığı
III. Yapıtı tam olarak anlamının çaba gerektirdiği
IV. Yapıttaki zamanın klasik bir çizgide akmadığı

Bu parçadan sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri çıkarılamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) Yalnız II
D) III ve IV E) Yalnız IV

9. Bir bilim dergisinde yayımlanan bir makaleye göre müzik dinlemek insana şu katkıları sağlamaktadır:
- Stresi ve endişeyi azaltmakta, mutluluk hormonu olarak da bilinen endorfin seviyesini artırmaktadır.
 - Kaslar üzerinde uyarıcı bir etki yaparak kronik ağrıları azaltmaktadır.
 - Hafıza kapasitesini yükselttiği için analiz ve sentez yeteneğini de geliştirmektedir.
 - Kişilerin yaptıkları işe odaklanmalarına katkı sağlamaktadır.
 - İş yaparken dinlendiğinde iş yapma ve girişimde bulunma isteğini ciddi olarak artırmaktadır.
 - Kişilerin karşılaştığı toplumsal ve bireysel sorunların çözümünde farklı bakış açıları kazandırmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi müziğin insana sağladığı katkılar arasında değildir?

- A) Psikolojik olarak rahatlatma
B) Konsantrasyonu artırma
C) Akıl yürütme ve yorum yeteneğini geliştirme
D) Bireyin sosyalleşmesini sağlama
E) Motivasyonu artırma

10. Belemelik Vadisi'nde sonbaharın I her tonunu görmek mümkün. Çünkü burada çok çeşitli ağaçlar bulunuyor ve bunların her biri II ayrı zamanlarda ve tonlarda sarardığı için ortaya III çok muhteşem görüntüler çıkıyor. Ayrıca Belemelik Vadisi kayalık bir yer. IV Yüz yılı aşkın bir süre önce bu kayalıklar delinmiş ve içinden demir yolu geçirilmiş. Sonbaharda sararan yapraklar arasından geçen tren, fotoğraflara ayrı V bir güzellik katıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi tür yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Uçaklarda beyaz rengin çokça kullanılması merak konusu oluyor. Öncelikle, uçaklar ne renk olursa olsun, bir süre sonra güneş ve diğer çevresel etkiler nedeniyle bu renk solar. Bu nedenle uçağın göz alıcı, parlak görünüşünü korumak için uçağı düzenli olarak boyamak gerekir. Söz konusu beyazdan farklı bir renkse boyama sıklığı artar. Standart bir beyaz boya, diğer renkteki boyalara göre daha ucuz olduğundan beyaz uçakların bakımı daha ekonomik olmaktadır. Beyaz renk; aynı zamanda uçağın yüzeyindeki çatlak, kırık, göçük gibi hasarların daha kolay fark edilmesini, böylelikle güvenlik açısından daha hızlı önlem alınmasını sağlar.

Bu parçadan hareketle "Yaklaşık 30 yıl önce yapılan bir araştırmada kuşların beyaz renkli uçaklara, koyu mavi renkli olanlara göre daha az çarptığı tespit edilmiş; bu durum uçaklarda beyazı seçme oranını artırmıştır." **diyen bir araştırmacı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Parçadaki bilgi yanlışını gideren bir araştırmadan bahsetmiştir.
B) Parçada dile getirilen durumun, başka bir gerekçesine yer vermiştir.
C) Parçada verilen bilgilerin eksik olduğunu yapılan bir araştırmayı referans göstererek vurgulamıştır.
D) Parçada anlatılanların gerçekleşme koşulunu ortaya koymuştur.
E) Parçada belirtilen bilgilerin istisnalarından söz etmiştir.

15. Plastiklerin bakteri ve virüsleri nasıl taşıdığını inceleyen bir projenin parçası olan bulgular, mikroplastiklerin çevrede patojen transferini mümkün kıldığı sonucuna vardı. Araştırmaya göre tehlikeli küçük canlı organizmaların plastik üzerinde otostop yaparak tatlı suda üç güne kadar bulaşıcı kalabildiği ortaya çıktı. Bu kadar süre, atık su arıtma çalışmalarından halk plajına gitmek için yeterince uzun. Bir atık su arıtma tesisi, kanalizasyon ve fabrika atıklarını temizlemek için elinden gelen her şeyi yapıyor olsa bile boşaltılan suyun içinde hâlâ mikroplastikler var. Bunlar daha sonra nehirler aracılığıyla başka alanlara taşınabilir. Bu plastik parçacıklar o kadar küçük ki insanlar tarafından kolaylıkla yutulabilir. Sizi hasta etmek için çok miktarda canlı organizma da gerekmiyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Denizlerdeki kirlenmenin son yıllarda bilimsel araştırmalara konu olmasından
- B) Atık su arıtma tesislerinin işlevlerini tam olarak yerine getirememesinden
- C) Küçük plastik parçalar üzerinde canlı kalabilen virüslerin insan sağlığını tehlikeye atmasından
- D) İnsanları hasta eden organizmaların daha çok mikroplastikler yoluyla yayılım gösterdiğinden
- E) Mikroplastiklerin insan tarafından yutulmasının önüne geçilemeyeceğinden

16. Tasarımları, resimlenme tarzları ve hikâyeleriyle “kardeş kitaplar” olarak nitelenebilecek olan bu eserler, küçükmüş gibi görünen hedeflerin, çocukların büyüdü gözünden çeşitlenen, açılan ve bambaşka anlamlar içermeye başlayan maceralara dönüşmesini anlatıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerin hangisi yanlıştır?

- A) İsimden isim yapım eki almış sözcük vardır.
- B) Belirtili nesne vardır.
- C) Birden fazla yan cümle vardır.
- D) Zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
- E) Pekiştirilmiş sözcük, sıfat görevindedir.

17. İnsanlar, karşılaştıkları sorunları çözerken psikolojik yardım almak ya da profesyonel bir rehberle çalışmak yerine kişisel gelişim kitapları okuyor. Kişisel gelişim kitapları akademik eğitimin hayata karşı yetersizliği üzerinden kendi reklamını yaparken geniş kitlelere ulaşmasını sağlayan bir özelliği yani yaşam deneyimine dayalı öneriler sunan bir anlatım tarzını öne çıkarıyor. Bu tarz, aslında kıssadan hisse geleneğinin bir devamı gibidir. Yani bu anlatım modeli, bilimsel veya düşünsel bir çabanın ürünü olmayıp yaşam deneyiminden süzülüp gelen öğütler verilmesine dayalı geleneksel kültür aktarma biçimlerinden devşirilmektedir.

Bu parçaya göre kişisel gelişim kitaplarının ilgi görmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akademik kitapların es geçtiği konulara yoğunlaşması
- B) Dilsel açıdan akademik yayınların bilimsel soğukluğundan uzak olması
- C) Geleneksel bir yaklaşımla kişisel deneyimlerin aktarımına dayanması
- D) Bireylerin bağlı olduğu toplumsal gelenek ve göreneklerle uyumlu olması
- E) Kişilerin psikolojik ihtiyaçlarına yönelik doğru reçeteler sunması

21. Avrupa ülkelerinden getirdiğimiz sanatçılarla gerçekleştireceğimiz büyük konser için en uygun mekânın tarihî bir bina olduğunu düşündük. Sanatseverler tarihî binayı tümüyle doldurmuştu. Yerlerimize oturup insan-tabiat ilişkisini anlatan bir parçayı korodan dinlerken birdenbire güvercinler binanın kubbesi altında uçuşmaya başladı. Güvercinlerin o bilinen yumuşak, belli tempolu seslerini duyunca koro şefinin rahatsız olmasından korkmuş hatta belki de konseri durdurabileceğinden kaygılanmışım. Neyse ki bu olmadı ve konseri sonuna kadar büyük bir zevkle dinledik. İstanbul'daki Romen Konsolosu, program nedeniyle ertesi gün bir resepsiyon vermiş ve bizlere, koro elemanlarını tek tek tanıma fırsatını sağlamıştı. Akşam koro şefi bana dönerek "Müziğin içeriğine uygun bir atmosfer oluştursun diye koyduğunuz güvercinler olağanüstü bir iş başardı. Bu konsepti, aynı içerikli sonraki konserimde de mutlaka uygulatacağım." demez mi? Sonradan öğrendim ki aynı konseptteki diğer konserlerinde de bizim konserdeki atmosferin benzerini oluşturmak için güvercinlerden yararlanmış.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir sanat yapıtının mesajının doğru iletilmesinde en önemli etken çevresel şartlardır.
- B) Günümüzde müzik, her ne amaçla dinlenirse dinlensin kişilerin yaşamlarının ayrılmaz bir parçasıdır.
- C) Sanat yapıtları kişide farkındalık meydana getirmekte ve insanlarda doğa-insan bilinci oluşturmaktadır.
- D) Farklı kültürle sahip insanlar arasındaki iletişimsizlik müzik yoluyla aşılabılır.
- E) Çevre ve gerçekleştirilen sanat etkinliği arasında önemli bir bağ vardır.

22. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Etrafınızdaki kimselere asla ön yargılı davranmayın.
- B) Bazı köylerin ilçeyle olan kara yolu bağlantısı kar yüzünden kesilmiş.
- C) Üniversiteyi yurt dışında okumak istediğini söyledi.
- D) Öğrenciler düşüncelerini açıklarken hep basma kalıp sözlere yer veriyor.
- E) Anladığım kadarıyla bu tatlıda da Hindistan cevizi kullanmışsınız.

23. Kâğıdın henüz icat edilmediği eski çağlarda ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "zarf tümleci – özne – yer tamlayıcısı – yüklem" şeklinde olur?

- A) deriler, parşömenler, kil tabletler kâğıt gibi kullanılıyordu
- B) insanlar, geleceğe aktarmak istediği şeyleri mağara duvarlarına çiziyordu
- C) bir deri parçası, duygu ve düşüncelerin aktarıldığı bir malzemeye dönüşüyordu
- D) yaşayan insanlar, düşüncelerini aktarabildikleri her malzemeyi kullanıyordu
- E) ilkel insanlar, bilgileri dilden dile aktarabiliyordu

27. Havalarda iyiyse Şile’de öncelikle ne yapılır diye sorarsanız vereceğim ilk cevap elbette denize girmek olur. Tabii, şansınız yaver giderse... Karadeniz’in hırçın suyu, Şile’de de çoğu zaman dalgalıdır çünkü. Hatta bazı saatlerde denize girmek yasaklanabiliyor bile. Bu yüzden konaklama için havuzu olan bir oteli tercih etmelisiniz. Doğanın içinde veya deniz kenarında bungalov seçenekleri de bir hayli fazla. Küçük bir tüyo da vereyim: Şile’nin en sakın denizi Akçakese Plajı’nda. Özellikle sabah ve öğlen saatlerinde su gerçekten havuz gibi durgun oluyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye yer verilmiştir.
- B) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
- C) Gerekçeye yer verilmiştir.
- D) Gözlem gücünden yararlanılmıştır.
- E) Farklı duyularla algılanan ayrıntılar vardır.

28. • **değer:** Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık.
- **aramak:** Birini veya bir şeyi bulmaya çalışmak.
- **söz:** Bir işi yapacağını kesin olarak vadetme.

Aşağıdakilerin hangisinde “değer, aramak, söz” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Sanat dünyamızın tam anlamıyla anlaşılabilen değerlerinden olan sanatçı, yazdığı şarkı sözleriyle yaşamı boyunca aradığı mutluluğu dile getirmiştir.
- B) İnsan bir şeyin değerini ondan yoksun kalınca ve onu aramaya başlayınca anlıyor, bununla birlikte bazen sözünün arkasında durmaya çalışsa da aynı hatalara düşebiliyor.
- C) Ünlü yazar sözünün bir yerinde, kendisini röportaj için arayanlara cevap verirken onları kültürel değerlerimize sahip çıkıp çıkmadığına göre değerlendirdiğini belirtti.
- D) Aradığınız tablonun değeri dediğiniz gibiyse onu bulur bulmaz sözlerinizin doğruluğuna güvenerek satın alacağım ve size haber vereceğim.
- E) Üniversiteden hocamın, yüksek değer taşıyan bu sözlerinden sonra günlük yaşamımda pek de aradığımı söyleyemeyeceğim cömert insanlara daha farklı bakmaya başladım.

29. Topluma yarar sağlayan, toplumu en üst düzeye getirmeyi ve ona erdem kazandırmayı amaçlayan her türlü faaliyet, sanat adını hak eder.

Aşağıdakilerden hangisi, anlamca bu cümleyle aynı doğrultuda değildir?

- A) Sanatçı, içinde yaşadığı toplumun her türlü sorununa ortak olur; onu derinliğine yaşar.
- B) Sanatçı, gerektiğinde okurlarına nasıl yaşanılması gerektiğini öğreten kişidir.
- C) Sanatçı, toplumdan alan değil, daha çok topluma veren bir kişiliğe sahiptir.
- D) Sanatçı, eserlerinin temel malzemesini kendi yaşadıklarından elde eder.
- E) Sanatçının, fil dişi kulelerde yaşamak ve eser üretmek gibi bir hedefi olamaz.

33. (I) Sinopsis; sinemada dizi, film, reklam ya da belgesellerin senaryosunun özeti niteliğindeki metindir. (II) Senaryonun olay akışını özetleyen bu metinlerde, karakterler ve olayların nedeni ile ilgili detaylı bilgi verilmez. (III) Sinopsis yazıldıktan sonra yapımcı ve pazarlamacılar için biraz daha detaylandırılan ikinci bir metin ardından senaryo yazılır. (IV) Sinopsisler; bir A-4 kâğıdı boyutunda, 1 ile 3 sayfa arasında olacak şekilde yazılmalıdır. (V) Metnin 12 punto ile yazıldığı düşünülüğünde bu, ortalama 500 kelimeye denk gelir. (VI) Sinopsis, senaryonun özeti niteliğinde olduğu için sinopsisin uzunluğunun 1 sayfayı geçmemesi öncelenir ama bazı durumlarda sinopsisin 2 ya da 3 sayfa hâlinde yazılması da söz konusudur.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

34. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

— İlk edebî metin denemelerim şiir formundaydı, sonra mektup formunda metinler yazdım bir süre; üniversitedeyken öykü formuna büründü metinler. Yaklaşık on beş yirmi yıldır birkaç formda edebî uğraşım sürüyor. Okurla metinlerimin buluşması otuz üç, otuz dört yaşlarıma denk geliyor. Açıkçası sadece bir türe kendimi kaptırıp onunla sınırlamıyorum. Anlatacağım şeye göre forma giriyor. Bu yüzden zorlanmaktan ziyade bana alan açtığını söyleyebilirim.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

— Coğrafya, sanatçının hem kaderidir hem kederidir. İçinde bulunduğu toplumdaki kendini soyutlayıp eserler üreten sanatçılar elbette var ama bu eserlerin dahi o toplumdaki, coğrafyadan ve sanatçının hayatından bağımsız olduğunu söyleyebilir miyiz? Yaşadığımız dünyada sanatçılar olarak bir gruba bağlanmaya mahkûmuz bence, hele yaşadığımız coğrafyada bu durum kendini belirgin bir şekilde hissettiriyorsa. Benim öykülerimdeki karakterler de dolayısıyla yaşamımın bir parçası olarak beliriyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Kendinizi daha çok hangi edebî türde ifade edebildiğinizi düşünüyorsunuz?
II. Mekânın öykülerinizde nasıl bir işlevi var?
- B) I. Okurlarınız farklı yazınsal türlerde eser vermenizi yadırgıyor mu?
II. Toplum sorunlarına odaklanmanız edebî yönünüzü olumsuz etkiledi mi?
- C) I. Edebiyat sevdanız ne zaman ve nasıl başladı?
II. Yaşadığınız coğrafyada tanınan bir sanatçı olmak nasıl bir duygu?
- D) I. Türler arası geçişte zorlandığınız oluyor mu?
II. Öykü karakterlerini neden yakın çevrenizden seçiyorsunuz?
- E) I. Yazılarınıza şekil verirken nelere dikkat ediyorsunuz?
II. İçinde yaşadığımız çağ, yazılarınıza ne kadar yansıyor?

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Klavye teknikleri dersini en az iki dönem boyunca almış üç bin öğrenci ile anket yapılmış ve anket sonuçları, kavramsal ve tematik olarak incelenip analiz edilmiştir. Sonuç olarak klavye kullanımının, bir "meslek/geçinme aracı" olarak algılandığı ortaya çıkmıştır. Yapılan başka bir araştırmada ise Türk tipi F klavye, harf dizilişi sayesinde çok daha kolay ve hızlı yazmaya elverişli olduğu hâlde bu klavyenin daha az kullanıldığı görülmüştür. Bunda dünya uluslarının ortak ağ kullanmasının, İngilizcenin her yerde geçerliliğini korumasının etkisi vardır. Bu nedenle F klavyede ısrarcı olmayıp Q klavyeye geçiş yapılması hatta Q klavye eğitimi konusunda uzman kişilerce halka eğitim verilmesi gerektiği görüşü her geçen gün kabul görmektedir. Ayrıca yeni çıkan her teknolojik aletin Q klavyeyle uyumlu olması dolayısıyla kişilerin teknolojiyle barışık yaşamaları, yaşamlarını kolaylaştırmaları açısından önem arz etmektedir.

37. Bu parçaya göre F klavyenin kullanımının yaygınlaşmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Q klavyenin uluslararası geçerliliğinin olması ve yeni teknolojilerin ona göre biçimlenmesi
- B) Q klavyeden daha sonra üretildiği için hızlı yazma açısından yetersiz kalması
- C) Sivil kişilerin F klavyeyi, iş dünyasının ise Q klavyeyi daha çok tercih etmesi
- D) F klavyenin resmî kurumlarca kullanılmasının zorunlu tutulmaması
- E) Uzmanlaşma konusunda Q klavyenin daha pratik bir özellik taşıması

38. Bu parçadan hareketle

- I. Klavyeyle yazma becerisinin bir iş kapısı olarak görüldüğüne
- II. F klavyenin, Türkçenin özellikleri dikkate alınarak dizayn edildiğine
- III. Q klavyenin, ilk kez İngilterede geliştirildiğine
- IV. Q klavyenin tercih edilmesinin zorunluluk gibi görüldüğüne
- V. F klavyenin, Türkiye dışında da kullanımının arttığına

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) Yalnız V

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
2	Paragraf Oluşturma		
3	Paragrafın Ana Düşüncesi		
4	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
5	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
6	Karma Dil Bilgisi		
7	Cümlede Anlam		
8	Ses Bilgisi		
9	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
10	Sözcük Türleri		
11	Paragrafın Ana Düşüncesi		
12	Fil Çatısı		
13	Paragraf Tamamlama		
14	Paragraf Oluşturma		
15	Paragrafın Ana Düşüncesi		
16	Karma Dil Bilgisi		
17	Paragrafın Ana Düşüncesi		
18	Noktalama İşaretleri		
19	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
20	Cümlede Anlam		
21	Paragrafın Ana Düşüncesi		
22	Yazım Kuralları		
23	Cümlenin Öğeleri		
24	Yazım Kuralları		
25	Noktalama İşaretleri		
26	Paragraf Tamamlama		
27	Anlatım Teknikleri		
28	Sözcükte Anlam		
29	Cümlede Anlam		
30	Paragrafın Ana Düşüncesi		
31	Sözcükte Anlam		
32	Cümlede Anlam		
33	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
34	Paragrafı Karşılayan Soru		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
37	Paragrafın Ana Düşüncesi		
38	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
39	Söz Öbeklerinin Anlamı		
40	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		

YÜKSEKÖĞRETİM
KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK
TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

STRATEJİ
YAYINLARI

Bu testte 40 soru vardır.

1. Şair, toplumculuk bağlamında, toplumun bir ihtiyacını, sıkıntısını karşılayıp bunu sanatsal bir alanda, şiirle ifade etmek gerektiğine inanır. Son nefesine kadar hem sanat alanı içinde hem de siyasal alanda bir idealist olarak yaşamış ve kendini bu düşünceler üzerinden ifade etmiştir. Şairin şiirlerinin yumuşak karnı da burasıdır. Çünkü şiirleri yaşadığı dönemin koşullarında şairi öne çıkarmakla birlikte zamanla bu durum değişmiştir. Şairin diktığı fidanlar iklim değiştiği için dal budak salmadan kuruyup gitmiştir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarının biçim ve içerik olarak yetkin olmadığı
- B) Toplumsal ve kültürel ortamdaki değişimlerden dolayı şiirlerinin önemini yitirdiği
- C) Salt kendi yaşantısına yer vermesinin şiirlerini içerik olarak verimsizleştirdiği
- D) Şiirlerindeki imgelerin alışılmışın dışında olmadığı
- E) Şiirlerinin toplumun her kesimine hitap etmekten uzak olduğu

2. Sabah saati kurmayı unuttuğum için uyanmakta geç kalmıştım. Okuldan tanıdığım arkadaşlarımla ormanda çadır kurmak için birkaç gün önce sözleşmiştik. Kampımızın hayalimizde kurduğumuz kadar güzel bir yerde olması için hep birlikte yola çıkacaktık. Bu gezi, yeni dostluklar kurmak ve birbirimizi tanımak için de iyi bir fırsat olacaktı hepimize. Yol boyunca zevkli geçen dakikalardan sonra bir meşe ağacının altında kurduğumuz kahvaltı sofrası da neşemize neşe katmıştı.

Bu parçada "kurmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Sağlamak, oluşturmak
- B) Düşünmek
- C) Yayılı, zemberekli aletlerde yayı veya zembereği germek
- D) Bir araya getirmek, toplamak
- E) Bir şeyi oluşturan parçaları birleştirerek bütün durumuna getirmek

3. Sanatçılar, mektuplarını yazarken okurlarını ----. Kendini sınırlandırmadan ----, sere serpe anlatır düşüncelerini. Dolayısıyla onların mektupları, üsluplarındaki rahatlık ve doğallıkla sizi ----.

Bu parçadaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) muhatap almaz – özgür bir biçimde – kendine bağlayıverir
- B) önemsemez – nesnel bir tavırla – şaşırtır
- C) anlatır – iddialı bir şekilde – başkalaştırır
- D) mutlu etmeye çalışır – sanatsal bir dille – yazmaya teşvik eder
- E) anlatmayı yeğler – yalın bir anlatımla – yaşamdan uzaklaştırır

4. Sanat eseri, hem bir saat gibi içinde bulunduğumuz zamanı hem de bir pusula gibi gidilmesi gereken yönü işaret etmelidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Bir sanat eserinde sadece güncel konuları işlemek, o eserin kalıcılık niteliğinden uzaklaşması demektir.
- B) Bir sanat yapıtı, oluşturulduğu dönemin gelişmelerini anlattığı kadar daha sonraki zaman diliminde gerçekleşecek olayları da haber vermelidir.
- C) Sanatsal ürünlerde, yaşananlara tercüman olmanın yanında hayal gücüyle olup bitenleri zenginleştirmek de amaçlanmalıdır.
- D) Sanatsal üretimler, sanatseverlere bir ders vermek amacıyla değil; yaşanacak güzel günleri yakınlaştırmak amacıyla ortaya konmalıdır.
- E) Estetik bir değer taşıyan her ürün, gelecek adına rehberlik etmenin yanında yaşananları tüm yönleriyle yansıtmayı da ihmal etmemelidir.

9. Kimi sanatçıda şiir kişiliği ağır basarken kiminde hikâyecî, kiminde de romancı kişiliği ağır basar. Sanatçı da kendinde hangi türe eğilim hissediyor ve kendini hangi türde daha yetkin ifade edebiliyorsa o türde yaratmaya koymak ister. Yani ----. Mesela benim kendimi en iyi anlatabildiğim, kendimi en özgür hissettiğim tür deneme. İçeriği yönüyle, benim yaşam biçimime, özgürlük anlayışıma denk düşer deneme. Bu yüzden de deneme yazmak bende bir tutku hâline dönüştü zamanla.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sanatçılar eserlerinde kişiliğini gizlememeli, tüm yönleriyle ortaya koymalıdır
- B) edebî türler ile sanatçıların kişilikleri arasında bir ilişki vardır
- C) sanatçı, hangi edebî türde eser verirse versin, toplumsal temaları öncelemeli
- D) bazı türler olay anlatımına uygunken bazı türler düşünceyi ifade eder
- E) edebiyatta asıl olan ne anlattığımız değil, nasıl anlattığımızdır

10. I. İnsanlar bazı durumlarda karşısındakilere tamamen gerçekleri söylediklerinde, nezaketsiz ve incitici olarak değerlendirilebileceklerini düşünüyor.

- II. Bazı insanlar incitici olmamak adına gündelik hayatta, masum görünümlü birtakım yalanlara başvurabiliyor.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. cümlede ortaya atılan düşüncenin gerekçesine yer verilmiştir.
- B) II. cümledeki açıklamayla çelişen farklı bilgilere değinilmiştir.
- C) II. cümlede söylenenlerin sonuçları üzerinde durulmuştur.
- D) II. cümlede ortaya konulanların amaçları açıklanmıştır.
- E) II. cümlede belirtilen durumu destekleyen gelişmelerden söz edilmiştir.

11. Günümüzde kullanılan Türkçe sözcüklerin kökeni konusunda yapılmış, nadir bulunan çalışmalardan biriyle karşı karşıyayız. Bu kitapta günümüz Türkçesinde kullanılan on üç binden fazla sözcüğün kökeni araştırılmış, her sözcüğün Türkçe metinlerde kayda geçtiği tarih ve yüzyıl belgelenmiş. Sözlüğü inceleyince yabancı dillerden alınan birçok sözcüğün Türkçede asıllarından farklı anlamlar kazandıklarına şahit oluyoruz. İlk baskıdan sonra 550 dolayında yeni madde başı eklenmiş. Sözlüğü inceledikçe Türkçenin ne kadar çok dille etkileşim içinde olduğunu görüyoruz. Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca gibi bildiğimiz dillerin yanında Güney Afrika dillerinden Slav dillerine uzanan bir liste var karşımızda.

Bu parçadan sözü edilen eserle ilgili olarak

- I. İlk yazıldığı hâliyle kalmayıp değişikliğe uğradığı
- II. Türkçedeki sözcüklerin tarihsel gelişimini incelediği
- III. Türkçenin diğer dillerden ayrışan yönlerine dikkat çektiği
- IV. Yabancı dillerden gelen sözcüklerin anlamsal değişimine değinildiği

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve IV E) III ve IV

14. Giresun Limanı'nda yüklü tırlar, dünyanın bu en büyük
I II
findık üreticisi kentin sınırlarını aşıp mütevazı dağ
köylerinde emekle, el bebek gül bebek yetiştirilen, kimi
III
zaman katırla, kimi zaman teleferikle kıyıya ulaştırılan
findıkları, buradan dünyanın önemli şirketlerine ve
IV
çikolata firmalarına gönderecek.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

I	II	III	IV
A) Zamir	Zarf	Sıfat	İsim
B) Zamir	Sıfat	Zarf	İsim
C) Zamir	Sıfat	Zarf	Sıfat
D) Sıfat	Zarf	Sıfat	Zamir
E) Sıfat	Zarf	Zamir	Zamir

15. Kişisel gelişim kitaplarıyla tanınan ünlü yazar, yanına gelip yaşamda başarılı olmak için kendisinden öğüt isteyen gençlere şu tavsiyelerde bulunur:

- Küçük ihmallerin büyük zararlar doğurabileceğini unutmayın.
- Sevmediğiniz insanlara karşı mesafeli ancak sevecen yaklaşın. Çevrenizin geniş olması, istenilen biri olmanız sizi güçlü kılar.
- İş hayatında kıyafet tercihleriniz önemli olmakla birlikte kendinizle çok fazla ilgileniyor izlenimi vermemelisiniz.
- Sizinle ilgili gelişen olumsuz durumlarda hemen tepki vermeyin, kızgınlığınız geçtikten sonra tavrınızı ortaya koyun.

Bu parçada yazarın gençlere verdiği öğütlere göre, gençlerin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Sabırlı ve sakin olmak
B) Çevresiyle olan ilişkilerini dengede tutmak
C) Giyim konusunda ölçülü olmak
D) Başarıların tutsağı olmamak
E) İşlerini savsaklamadan titizlikle takip etmek

16. (I) Dünyanın en gelişmiş ülkeleri modern tiyatronun yanında geleneksel tiyatro sanatlarını ihmal etmemekte ve bu ürünleri özenle yaşatmaktadır. (II) Bizde çağdaş tiyatronun, sinemanın, televizyonun bulunmadığı dönemlerde Osmanlı dünyasını, eğlence ve sahne sanatları yaşamını dolduran geleneksel tiyatromuz ise zamanla daha az ilgi görür duruma gelmiş; sanatçıların birer birer göçmesiyle de unutulmaya yüz tutmuştur. (III) Ulusal kültürün bir parçası olan Karagöz, kukla, orta oyunu, meddahlık ve köy seyirlik oyunları ve söz konusu sanat dallarında çalışan sanatçılara yeterli ilginin gösterilmeyişi sonucu, bu kültür zenginlikleri kaybolma tehlikesiyle karşı karşıyadır. (IV) Hatta bazı komşu ülkeler bu ilgisizlikten yararlanarak Türkiye'nin Karagöz'üne sahip çıkmaktadır. (V) Çok önemli bir kültürel zenginliğimiz olan geleneksel tiyatromuz, yeni konular ve tipler eklenerek zenginleştirilmelidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Kırk yıl süren ömrüne dünyalar değerinde eser
sığdırmayı başaran , erkenden aramızdan ayrılan
sanatçı için çok şey söylendi. O , unutulmaz bir
sanatçıydı. Özgürlüğün , bağımsızlığın , aydınlık
düşüncenin yollarını açıp gösterdi bize. Yeğeni , onun
için “Hepimiz en çok da kahkahasını , gülüşünü özledik.
Göğsüne vuran tüm dalgaları sarsılsa da zarafetle
karşılması , onun en etkileyici yönüydü.” diyor.

Yukarıda numaralanmış virgüllerden hangileri işlev bakımından birbirinden farklıdır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) VI ve VII

21. Çarşıda pazarda öğrendim şiiri
Köy kahvelerinde öğrendim
Sözlerinden balıkçıların , şoförlerin
Saysam ustalarım hep böyle gider
Adsız ağaçlar, göğün değişimleri
İçgüdüleri kuşların, böceklerin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat tamlaması
B) Belirtisiz isim tamlaması
C) Zincirleme isim tamlaması
D) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
E) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Maç, 12 Ekim Salı günü saat 21.45'te oynanacak.
B) Tiyatro grubuna her sınıftan 2'şer öğrenci katılacak.
C) Yeni bir eve taşındığımız için birkaç gündür düzenimiz altüst oldu.
D) Bu konular öyle ayaküstü konuşulacak kadar önemsiz değil.
E) Yaşlı adam, dağın aşınan yamacını göstererek “Bu toprak, erozyonla kaybedildi.” dedi.

26. (I) Doğan Hızlan'ı gazetedeki odasında sıra sıra kitaplar, yan yana kitaplar, üst üste kitaplar ortasında kaybolmuş bulurdum. (II) İçimden acaba bu kitapları tek tek biliyor mu diye sorduğum çok olmuştur. (III) Her defasında yanıldığım ortaya çıkardı; Hızlan, birden bir kitabı arar, o dağınıklıkta hemen bulurdu. (IV) Bulamazsa köşede, o son sırada, altta üçüncü kitap filan gibisinden bir adres verir; "Kim aldı oradan?" diye gürültü patırtı çıkarırdı. (V) O zaman Doğan Hızlan'ın gerçekten kitaplarla derin dostluk kurmuş olduğunu saptarsınız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, kurallı fiil cümlesidir.
B) II. cümlede, ikileme zarf görevindedir.
C) III. cümlede, iyelik eki alan sözcükler vardır.
D) IV. cümlede, birleşik çekimli fiiller vardır.
E) V. cümlede, yan cümlecik özne görevindedir.

27. Basın ve yayın dünyasında fotoğrafçılık alanında uzun zamandır çalışan biriyim. Günümüzde ustaları değil, dijital anlamda iş üreten, ismini yeni duyuran ve bir şekilde işlerini piyasaya göstermeye çalışan insanları daha çok merak ediyorum. Biz ister istemez gelenekçi bir tarafta kalıyoruz ve fotoğrafın yapısını bozmaktan çekiniyoruz. Bir de üstümüze yapışan "Millet yaptıklarımıza ne der?" etiketi var. Dolayısıyla 20'li, 30'lu yaşlardaki arkadaşların böyle bir zihinsel altyapıları yok. Onlar bir şey yapmakta kendilerini çok rahat, özgür ve istekli hissediyorlar. Çünkü fotoğraf açısından bizim gibi bir disiplinden gelmemişler. Dijitalin içine doğmuşlar. Fotoğraf onlar için kolayca esneyip birçok şeye dönüşebiliyor. Bundan dolayı onların işlerine bakıp sanatım adına kendime bir pay biçmekten mutlu oluyorum.

Bu parçada sanatçının asıl anlatmak istediği, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan yaptığı işte ne kadar usta olursa olsun kendini geliştirmek için vakit ayırmalıdır.
B) Alışlagelmiş biçimde sanatsal üretimde bulunmak, her zaman takdir edilecek bir durum olamaz.
C) Sanat dünyasında kendilerini göstermeleri için gençlere fırsat verilmelidir.
D) Klasik bir şekilde yetişen sanatçılardan kalıcı ve özgün bir eser beklemek mümkün değildir.
E) Sanat alanında ustalığın deneyimi kadar acemiliğin heyecan ve tutkusuyla hareket etmek gerekir.

28. (I) Patlıcangiller familyasına ait çok yıllık otsu bir bitki olan belladonna, tür olarak Avrupa, Kuzey Afrika ve Batı Asya'nın yerlisidir. (II) Ülkemizde güzelkadınotu olarak da bilinen ve satışı yasaklı olan bu bitki, doğal bir ağrı kesicidir ancak bu özelliğinden faydalanılması için öncelikle bazı tıbbi işlemlerden geçirilmelidir. (III) Bu bitkinin tüm kısımları yani kökleri, gövdesi, çiçekleri, tohumları, yaprakları ve meyveleri onu yiyen kişiyi zehirleyebilir. (IV) Zehirlenmenin belirtileri arasında gözbebeklerinin büyümesi, ışığa karşı duyarlılık, bulanık görme, kalp atışlarının hızlanması, şiddetli ağrı ve boğaz kuruluğu, konuşma bozukluğu bulunur. (V) Rönesans Dönemi'nde kadınlar, göz bebeklerini büyüterek daha çekici görünmek için belladonna meyvelerinin suyunu göz damlalarına belli miktarlarda katmışlardır. (VI) Botanikçi Carl Linnaeus bundan esinlenerek bitkiye İtalyancada "güzel kadın" anlamına gelen belladonna adını vermiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

32. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bilim dallarında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler kısa zamanda sosyal bilimlere yansımış ve etkisini göstermeye başlamıştır. Bu etkinin temelinde, araştırma yöntemlerinde benimsenen yeni anlayışlar yatmaktadır. Çünkü 19. yüzyılda sosyal bilimlerin araştırılmasında fizik, kimya, biyoloji, matematik gibi deneysel bilimlerin yöntemleri kullanılmaktaydı. Olay, durum ve kavramlar da bir deney maddesi gibi incelenip olayların ve durumların genelgeçer açıklamaları yapıyordu. Bu tekçi araştırma yönteminin sosyal olayları açıklamakta yetersiz kalması üzerine sosyal bilimlerde yeni açıklama yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır. Çalışmalar sonunda, olay ve durumların sadece bir sebebe bağlı olarak açıklanamayacağı düşüncesi ağırlık kazanmış ve bugün artık çoklu yaklaşımla açıklama kesinlik kazanmıştır.

Bu parçada “sosyal bilimler” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bir dönem araştırmalarda, pozitif bilimlerin metodlarından yararlanıldığına
- B) Bir bilim dalı olarak kabul edilmemesi gerektiğine
- C) Bilimsel gelişmelerin yansımalarından etkilendiğine
- D) Olay ve durumları değerlendirmede yeni yöntemlere başvurulduğuna
- E) Araştırma biçimlerinde kimi zaman tıkanmalar yaşandığına

33. (I) Çocukluğumda kara tahtanın yanında asılı Türkiye fiziki haritasının göbeğinde büyük, mavi bir lekeydi Tuz Gölü. (II) Etrafı boz kahverengilerle kuşatılmış, yeşilin kıyısından geçmediği gizemli bir şekildi. (III) Yıllar sonra, haritanın düz hatlarından çıkıp o şeklin kıyısında durduğumda bir göle değil de gökyüzünü yere seren buz mavisi bir aynaya bakıyordum. (IV) Milim kıpırdamayan su kütlesi, ufuk çizgisini yok etmişti. (V) Biz insanların birer karikatüre döndüğü o anda bu düşsel boyut, gerçekliğin kaba çizgilerini dışarı itiyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi “özne, nesne, yüklem”den oluşmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

34. Gazeteci:

(I) ----

Sanatçı:

— Tarihi referans almak, entelektüel savrulmaları önler. Bir zamanlar yapıldığı gibi geçmiş unutup yalnızca bugünün içi boşaltılmış kavramlarıyla düşünen aydınların durumuna düşmezsiniz. Ayrıca tarih ve tarihî olaylar elbette bugünün bilgisiyle ve bakış açısıyla da yorumlanmaz. Tarihi referans alırken buna dikkat etmek gerekir.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Bazen olumsuzluklar ağır basabilir yaşamda, toplumun geniş kesimlerinde. Ancak ben her zaman çoğunluğa değil, kaliteli olana bakmayı yeğlerim. Böyle olunca da geleceğe iyimser bakıyorum tabii ki. Az çok tarih okuyanlar bilir; dev dalgaların zamanı gelince durulacağını, fırtınaların bir gün dineceğini, geminin yoluna devam edeceğini. Ben bu direncin ve enerjinin gücüne hep inanmışımdır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Tarihi doğru yorumlamak için ne yapmak gerekir?
II. Bugünkü tarihçiler tarihi doğru yorumlayabiliyor mu?
- B) I. Analizlerinizin genellikle tarihle ilişkili olmasının nedeni nedir?
II. Yazılarınızda “umut” kavramı hiç eksilmiyor, bunun özel bir sebebi var mı?
- C) I. Yazdıklarınızın tarihî bilgilerle çelişmemesine dikkat eder misiniz?
II. Tarih kitaplarının, toplumları ayakta tutan araçlardan biri olduğunu düşünüyor musunuz?
- D) I. Yazılarınızı kaleme alırken referans aldığınız tarihçiler var mı?
II. Tarihiyle barışık olmayan ulusların iyi bir geleceği olabileceğine inanıyor musunuz?
- E) I. Tarihçilik yönünüzün yazarlığınızı etkilediğini söyleyebilir misiniz?
II. Kötümser insanların, edebiyat yapıtlarıyla kendilerini iyi hissedebilecekleri düşüncesine katılır mısınız?

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sosyal medya; işletmelerin zamanlı ve doğrudan nihai tüketiciyle iletişim hâlinde olmasını, geleneksel iletişim araçlarına göre daha düşük maliyet ve daha büyük etkinlikte gerçekleştirmelerini sağlamaktadır. Bu nedenledir ki büyük işletmelerden yerel dondurma dükkanlarına kadar birçok işletme, “sosyal medya pazarlaması”nın avantajlarından yararlanmak istemektedir. Sosyal medya yalnızca büyük, çok uluslu işletmelere yönelik değil, aynı zamanda büyük işletmeler, KOBİ’ler hatta varoluş amacı para kazanmak olmayan devlet kuruluşları için de uygundur. Gazete, televizyon ve haber siteleri gibi mesaj iletmek için kullanılan geleneksel iletişim araçlarıyla arasındaki en önemli fark ise sosyal medya ile pazarlamanın, müşteriyle ilişki ve diyalog kurmayı kolaylaştırmasıdır. Sosyal medyada mesajlar çok yönlüdür ve pazarlama çalışanları, etkileyiciler, bireyler, tüketiciler vb. kişiler tarafından mesajlar oluşturulur. Yani sosyal medya, mesajların kitlelere çok yönlü olarak yayılmasını sağlar.

37. Bu parçaya göre sosyal medya pazarlamasını, geleneksel pazarlamadan ayıran en belirgin yön, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşletmelerin kârlılığını artırması
- B) Ucuz ve hızlı bilgi akışı sağlaması
- C) Büyük şirketler tarafından önemli yatırımlar yapılması
- D) Geniş kitleler tarafından tercih ediliyor olması
- E) Müşteri ile satıcı arasında karşılıklı iletişime olanak tanınması

38. Bu parçadan sosyal medya pazarlamasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı büyüklükteki işletmeler tarafından tercih edilmektedir.
- B) Kâr amacı taşımayan kurumlar tarafından da kullanılabilmektedir.
- C) İşletme açısından hedef kitlenin daha iyi tanınmasını sağlamaktadır.
- D) Diğer iletişim araçlarına göre daha ucuz bir yöntemdir.
- E) Toplum üzerindeki etki gücü yüksektir.

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Söz Öbeklerinin Anlamı		
2	Sözcükte Anlam		
3	Sözcükte Anlam		
4	Cümlede Anlam		
5	Paragrafın Ana Düşüncesi		
6	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
7	Cümlede Anlam		
8	Ses Bilgisi		
9	Paragraf Tamamlama		
10	Cümlede Anlam		
11	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
12	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
13	Paragrafın Ana Düşüncesi		
14	Sözcük Türleri		
15	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
16	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
17	Karma Dil Bilgisi		
18	Noktalama İşaretleri		
19	Paragraf Oluşturma		
20	Noktalama İşaretleri		
21	Tamlamalar		
22	Yazım Kuralları		
23	Sözcükte Anlam		
24	Paragraf Oluşturma		
25	Paragraf Tamamlama		
26	Karma Dil Bilgisi		
27	Paragrafın Ana Düşüncesi		
28	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
29	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
30	Paragrafın Ana Düşüncesi		
31	Yazım Kuralları		
32	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
33	Cümlenin Öğeleri		
34	Paragrafı Karşıl原因 Soru		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Anlatım Teknikleri		
37	Paragrafın Ana Düşüncesi		
38	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
39	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
40	Paragrafın Ana Düşüncesi		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

TÜRKÇE

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E K 2 2 2 3 1 2 0 1 1

Bu testte 40 soru vardır.

1. Yazarken okuru hesaba katmam. Böyle bir yaklaşımın, kalemimin keskinliğini azaltacağını düşünüyorum. Çünkü okurları yazma uğraşımın merkezine aldığımda artık yazdıklarımın rotasını belirleyen kılavuz kaptan ben değil, okurlar olacaktır. Bu da aslında bir anlamda kendimi inkâr etmek anlamına gelecektir.

Bu parçadaki altı çizili sözle, yazarın kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarlığı severek yapmak için gayret sarf ettiği
B) Özgün bir anlatımla yapıt oluşturmaya öncelendiği
C) Okurların kolayca anlayabileceği yapıt kaleme almayı istemediği
D) Yazacaklarının niteliğinin, okurların beklentilerine göre şekilleneceği
E) Okurla yazar arasında yazınsal bir bağ kurulması gerektiğine inandığı

2. Son görüşmemiz üzerinden üç yıldan fazla bir zaman geçmişti. Ne bir kongreye ne de bilimsel bir etkinliğe katılmıştı. Üç yılın sonunda yeni makalelerini yayımlamaya, projelerini birbiri ardınca hayata geçirmeye başladı. Demek ki bu üç yıl, yeni araştırmaları için kuluçka dönemiymiş.

Bu parçada altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İnsanlarla iletişimi zayıf bir kişinin anlatıldığı bu filmin çekimi, teknik aksaklıklardan dolayı aylarca sürmüştü.
B) Bir yerin belgeselini çekmeden önce, bir süre orada kalarak o yeri yakından inceliyor; sıkı bir hazırlık sürecine giriyordu.
C) Yaşadığı sıkıntılardan dolayı içine kapanmış, günlerce hiç kimseyle konuşmamıştı.
D) Gerekli malzemeler temin edilince evin yapımı sadece birkaç ay sürmüştü.
E) Bir tehdit karşısında tetikte olmak, ortaya çıkacak tehlikeleri göğüsleme konusunda insana yardımcı olabilir.

3. Sabah saat sekizde kalktım. İlk iş olarak biriken çöpleri attım. Ardından eve dönünce bir iş planı yapıp acil işleri öne aldım, acil olmayanları gelecek haftaya attım. Öğleden sonra saat 14.00 gibi sırtıma bir ceket atıp dışarı çıktım. Hem yemek yemek hem de arkadaşına bir mektup atmak istiyordum. Birden arkamda bir köpek havlaması duydum, kalbimin güm güm atışları altında kendimi bir bahçenin içine zor atabildim.

Bu parçada "atmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Geri bırakmak, ertelemek
B) Örtmek
C) Göndermek, yollamak
D) Bir şeyi bir yere doğru taşımak
E) Yapışık olduğu yerden ayrılmak

4. Resim sanatına göre çok daha sınırlı bir konu alanı olan Osmanlı hat sanatı, ---- Picasso gibi 20. yy.ın en büyük ressamlarından birine, "Asıl soyut resim, bunlar işte!" dedirten bir ---- erişmiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıda verilenlerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) bunun yanı sıra - ulusal duyarlığa
B) bu zenginliğiyle - görsel şölene
C) özgün anlatımıyla - evrensel içeriğe
D) buna rağmen - biçimsel güzelliğe
E) yoğun bir çabayla - atılıma

9. Tambora, Endonezya'da, Sumbawa'nın kuzey kıyısında bulunan volkanik dağdır. 1815 yılında patlayan Tambora Yanardağı, son 200 yıldaki en büyük yanardağ felaketi olarak adlandırılır. Patlama çok şiddetli gerçekleşmiştir. Patlama sonucu ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Tambora Yanardağı'nın uzun zaman sonra görülen etkilerinin olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

- A) Vezüv'ün patlamasında çıkanın 10, efsanevi Krakatoa patlamasındakinin ise 7 katı kadar çok çıkan zehirli gaz ve eriyik madde, 10 kilometre kadar yukarı çıkmış ve geniş bir alanı kaplamıştır
- B) yanardağ civarında yaşayan 11.000-12.000 kişi patlama anında yaşamını yitirmiş, yerel bölgedeki tarım ürünleri zarar görmüştür
- C) saçılan aerosoller gökyüzünü kaplayarak güneş ışınlarını engellemiş ve 1816 yılında kuzey yarıkürenin büyük bölümü sıcak bir yaz havasından mahrum kalmıştır
- D) dağın 3.900 m olan yüksekliği, 2.851 m'ye düşmüştür
- E) tarihteki en büyük volkanik patlama olarak kaydedilmiş ve patlama sesi 2.000 kilometre uzaklıktaki Sumatra Adası'ndan duyulmuştur

10. I. ciddi bir biçimde katkı sağlıyor
II. hırçınlıklarının, taşkınlıklarının azalmasına
III. gizlenerek etrafı izlemesi
IV. ve bu ortamlara uyum sağlamasına
V. kutu, çamaşır sepeti gibi nesnelerin içine
VI. yeni bir ortama giren kedilerin

Yukarıda verilen sözler anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) VI B) V C) IV D) III E) I

11. İşsizliğin çözümü sık sık tartışılıyor!

Birçok ülkede etkisini gösteren işsizlikle mücadelede kimi zaman başarı sağlanmasına rağmen son yıllarda beklenmedik şartlar nedeniyle işsizliğin önü bir türlü alınamamaktadır. Özellikle pandemiden kaynaklanan küresel kriz, işsizlik oranlarını tarihî seviyeye yükseltmiş; en gelişmiş ülkelerde bile etkisini hissettirmiştir. ABD kadar Avrupa Birliği üyelerinde de durum çok farklı değil. Gerek ABD'de gerek AB ülkelerinde işsiz insanların varlığı ve iş arayanların çokluğu, ciddi endişe yaratmaktadır. Çünkü işsizlik, aynı zamanda ekonomi, sağlık, eğitim gibi alanlarda da devletler için büyük bir yük anlamına gelmektedir. Önlem alınmazsa çalışan ve üreten nüfusun azalıp tüketen nüfusun artması, ülkemiz için ve bütün dünya ülkeleri için ciddi krizleri de beraberinde getirecektir.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı ülkelerin ortak kaygıları üzerinde durulmuştur.
- B) Güncelliğini koruyan bir sorunun çözümüyle ilgili önerileri içermektedir.
- C) Bilimsel araştırmalar sonucu elde edilen verileri değerlendirmiştir.
- D) Toplumun bir kesimini ilgilendiren güncel bir sorun üzerinde durulmuştur.
- E) Başlıkta verilen bilgiyle çelişen bölümler bulunmaktadır.

12. Çorum'un Alaca ilçesinde bulunan antik Örükaya

barajının gün yüzüne çıkarıldığı arkeolojik kazılar II III IV V tamamlandı. Bölgenin Demir Çağı'ndaki durumu hakkında önemli bilgiler sağlayacak olan baraj, iklim değişikliklerine de ışık tutacak.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Sonunda Kefalos'a ulaşıyoruz. Pırıl pırıl bir deniz ve uzun, upuzun bir kumsal olarak buyur ediyor bizi Kefalos. Aklıma ilk gelen, buranın hayatımda gördüğüm en güzel ve en uzun kumsal olduğuydu. Kumsalın gerilerinde, uzaktan beyaz bir çölü andıran bir tuz gölü vardı. Göl dediğime bakmayın, sadece ortasında azıcık su birikintisi olan büyük beyaz bir alan. Güneşte pırıldayan beyazlığın yanına gittiğinizde yumuşak kumsal, yerini sert bir tuz tabakasına bırakıyor. Gölün merkezine doğru yürüdükçe bu tuz katmanı inceliyor, inceliyor ve birden ayağınız, yüzeyi delip geçerek kalın siyah bir çamur tabakasına varıyor. Oradan öteye yürümek çok daha zor. Çünkü kalın çamur sizi içine doğru çekiyor. Sert tuz tabakasının jileti andıran keskinliği var, dokunduğu yeri kanatıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmalara başvurulmuştur.
- B) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.
- C) Benzetmeye yer verilmiştir.
- D) Okuyanı yönlendiren bir havası vardır.
- E) Kişileştirme yapılmıştır.

18. Dilin en eski devirlerden bu yana aşama aşama gelişerek formunu yakaladığını ve toplumların anlaşılmasında en büyük değerlerden biri olduğunu söyledi.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkileme zarf görevindedir.
- B) Yükleme, geçişli fiildir.
- C) Tamlayan eki görevinde kullanılan "-den" eki vardır.
- D) Birden fazla yan cümle vardır.
- E) Üç ögeli bir cümledir.

19. Yumuşakçalar ailesi, kafadan bacaklılar sınıfında yer alan ahtapotların sahip olduğu farklı özellikler köpek balığı gibi yırtıcıların saldırılarından korunmalarını sağlıyor. Ahtapotlar kendilerine güvenli bir bölge belirliyor ve kendilerini gizlemeye çalışıyor. Yumuşak gövdeleri sayesinde dar alanlara bile kolaylıkla sığabiliyorlar. Genellikle de kayaların altına gizleniyorlar. Kendilerini gizledikten sonra kolay fark edilmemek için çok hızlı bir şekilde renk değiştirerek kamufle oluyorlar. Ahtapotların renk değiştirme hızı bukalemunlara kıyasla çok daha hızlı. Ahtapotlar, göz açıp kapayıncaya kadar yani yaklaşık 200 milisaniye içinde renk değiştirebiliyor. Kendilerini avcılara karşı koruma stratejileri arasında mürekkep fışkırtma, kamuflej, tehditkâr davranışlar sergileme, su içinde çok hızlı hareket edebilme var. Tüm ahtapotlar zehirli ama yalnızca mavi halkalı ahtapotlar insan için ölümcül zehir taşıyor.

Bu parçada ahtapotlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Doğada en hızlı renk değiştirebilen canlı olduğuna
- B) Türlerine göre zehirlerinin etkilerinin değiştiğine
- C) Gövde yapılarının şekil değiştirebilmelerine katkı sağladığına
- D) Savunma amacıyla değişik yöntemlere başvurduklarına
- E) Canlı türleri içinde hangi kategoride yer aldığına

23. I. Mars'a ilk uçuşlar Soğuk Savaş Dönemi'nde, 1960'lı yılların başında Sovyetler Birliği ile ABD'nin uzay araştırmaları rekabeti sırasında başladı.
- II. Sovyetlerin başarısız birkaç denemesinden sonra Mars'ın yörüngesine giren ilk uydu, NASA'nın Mariner 4'ü oldu.
- III. Tarihi önem taşıyan Viking görevinde her iki uzay aracı da bir uydudan ve bir insansız yer aracından oluşuyordu.
- IV. 1976'da ise Mars'ın yüzeyine ilk iniş NASA'nın Viking 1 ve Viking 2 isimlerini taşıyan insansız uzay araçları ile gerçekleşti.
- V. Onun gönderdiği fotoğraflar Mars'a seyahatin başarılı ilk adımı olarak kabul edildi.
- VI. Doksan gün sürmesi planlanan Viking görevinde biyolojik canlılık konusunun araştırılması hedeflenmişti.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ile III B) II ile IV C) III ile V
- D) III ile VI E) IV ile V

24. Dost yüzünde kayboldu bu simsiyah akşam da
I

O hep ötsün dediğimiz kuşlar da sustular
II

Yalan gündüzlerin ışığı yalan
III

Ufuklar merhametsiz, rüzgârlar hoyrat

Ve ömrün bahçelerinde keder
IV

Yalnızlığın acılarında
V

Can verdi aydınlık mevsimler

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangilerinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
- D) III ve IV E) IV ve V

25. Hikâyelerine hayatın rastgele seçilmiş bir anından söz ederek başlar yazar. Hikâye boyunca bilgiçlik taslamaz. Hikâye kişileri hayatın güçlükleri ile doğrudan yüz yüze de gelmez hatta bazen açlıkları dışında ne hâlde olduklarını bile fark etmezler. Ancak hikâyesini öylesine ustalıkla kurgular ki onları kısacık bir zaman diliminde izlerken bile işlerinin hiç de kolay olmadığını anlayabiliriz. En basit ayrıntılar, sıradan gibi görünen ardındaki birikim, seçilen sözcükler ve kurulan cümlelerle farklılaşır. İncir çekirdeğini doldurmayacak gibi görünen bir hikâyede bile ekonomik, toplumsal ve siyasal ilişkilerin doğrudan dile getirilmeksizin varlıklarını hep hissettirmesinin altında yatan "sırlar", onun ustalığında gizlidir.

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Dili sanatlı bir biçimde kullanarak okurun dikkatini çektiği
- B) Yapıtlarını şaşırtıcı bir olay örgüsüne yaslayarak sürükleyici bir kurgu oluşturduğu
- C) Önemsiz görünen kimi ayrıntıları ustaca kurgulayarak ilgi çekici kıldığı
- D) Yapıtlarında dünya görüşünü açıkça dile getirmekten çekinmediği
- E) Kişilerin iç dünyasını detaylı bir biçimde anlatacak ayrıntılı psikolojik tahliller yaptığı

29. 2010 yılının ortalarında, ilginç ve anlamlı fotoğraflar yükleme özelliğiyle öne çıkan bir sosyal medya mecrasını kullanmaya başladım. Burada her gün çok sayıda fotoğraf üretiyorsun ve bu iş çok hızlı bir süreci kapsıyor. Ama foto muhabiri olduğum için bu hıza alışkınım. Muhabirlik yaptığım dönemde de böyle bir tempoda çalışıyorduk. Yaklaşık on yıllık bir sürenin yedi sekiz yılında ciddi bir mesai harcayarak yüksek bir takipçi sayısına ulaştım. ---- Çünkü insanlar, yaptığın işin de üzerine çıkmanı bekliyorlar. Gelen mesajlarda ve yazılan yorumlarda bu ağırlığı fazlası ile hissediyorum. Dolayısıyla daha özgün bir içerik üretmek için çalışmaktan dolayı işim çok yorucu bir hâle geliyor. Ben de motivasyonumu yüksek tutarak bu beklentileri karşılamaya çalışıyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu sayılara ulaşmak için çok fazla emek verdim ama bu sorumluluğun altında ezilmekten korkmuyorum.
- B) Bugün geldiğim noktada ise bu mecra benden çok ciddi bir sorumluluk istiyor.
- C) Bu konuma gelmek için çok yoğun çalışsam da şimdilerde takipçilerimin sayısıyla övünüyorum.
- D) Böyle önemli bir sosyal medya mecrasında bu konuma gelmenin benim için anlamı çok büyük.
- E) Artık güzel fotoğraf sergilemek için çok gayret sarf etmeme gerek kalmadığını düşünüyorum.

30. (I) Not almak, gündelik ve meslek hayatımızda mutlaka edinilmesi gereken, vazgeçilmez bir beceridir.
 (II) Birbirinden farklı, sayısız kullanım alanlarına sahiptir.
 (III) Mesela bir gazete veya kitap okurken bir seminerde, bir televizyon veya radyo röportajında, araştırma ve denemelerde bu yetiye ihtiyaç vardır.
 (IV) Herkes not alır ama sonra sadece kendi anlar!
 (V) Önemli olan, notlarımızı herkes tarafından anlaşılır ve hızlı şekilde yazabilmektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, birden fazla sıfat-fiil vardır.
- B) II. cümlede, yüklem ek fiilin geniş zamanıyla çekimlenmiştir.
- C) III. cümlede, yüklemden önceki öge nesnedir.
- D) IV. cümle, bağlı cümledir.
- E) V. cümlede, belgisiz zamir vardır.

33. Usta bir şair, öykücü, romancı ve oyun yazarı olan Necati Cumalı'nın; köklerine, insanlarına, "vatanım" dediği Türkçeye olan bağlılığı onu bereketli bir yazara dönüştürdü. Yaşamdan damıttıklarını ilk önce şiirle yoğururken ardından öykünün payını da unutmadı. 1940 ortalarında çağdaşları ile birlikte yeni bir şiirin özünü, içeriğini, bu içeriğe uygun biçimi aradı. İddiasız, yalın ama dile getirilmesi zor olan şeyleri dizelere döktü. Kalemnin merkezinde hep gündelik hayatın içindeki insan oldu. Doğanın, toprağın ve çalışmanın bir parçası olarak insan... Önceliği Anadolu'nun dirençli, her şeye karşı yaşama tutunmayı bırakmayan kadınlarına verdi. Şiirlerinin ödülünü Türk Dil Kurumundan öykülerinin ödülünü de Sait Faik'ten aldı. Bu ödüller bir çarpan etkisi oluşturunca sinema ve tiyatro, ürettiklerini keşfetti.

Bu parçadan Necati Cumalı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumcu bir bakış açısıyla yazdığı
- B) Ulusal bir duyarlığa sahip olduğu
- C) Yapıtlarının görsel sanat dallarına uyarlandığı
- D) Eserlerinde kadın karakterlerin ön plana çıktığı
- E) Çağdaşlarından farklı bir şiir anlayışına sahip olduğu

34. I. İçsel zekâ (kişisel zekâ), kişinin kendini anlaması, tanınması, bu tanıma yolculuğu sırasında yeni şeyler bulması ve bulduklarını faydaya dönüştürmesidir.
- II. Neler yapabilecekleri konusunda kusursuz bir öngörüye sahip olan içsel zekâsı yüksek kişilerin, başladıkları işte başarılı sonuçlar elde etme yeterlikleri yüksektir.

Numaralanmış II. cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede yer alan açıklamayı örneklerle somutlamaktadır.
- B) I. cümlede ortaya konulan durumun koşulunu belirtmektedir.
- C) I. cümledeki düşüncüyü nesnel bilgiler üzerinden değerlendirmektedir.
- D) I. cümledeki olgunun araştırılması sonucu elde edilen yeni bilgileri sunmaktadır.
- E) I. cümlede belirtilen niteliğe sahip kişilerin bazı özellikleri üzerinde durulmaktadır.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde hızla gelişen sanal pazarlar, dijital oyunların yayılmasında büyük bir adımdır. Bu pazarlar, başta hızlı erişim olmak üzere kolay anlaşılır olma gibi olanaklarıyla tüketicilere hitap eder. Ürün, dağıtım ve fiyat politikaları birbirlerinden farklılık gösterse de temel yaklaşımları ortaktır. Ürün politikaları, çok oyunculu veya bireysel oynama gibi özellikleri içerirken üreticilere ve geliştiricilere de destek vermek üzerine odaklıdır. Dağıtım politikası, kültürel ve ulusal çeşitliliğe uyumlu içeriklerle zenginleştirme yaklaşımını baskın olarak gösterir. Oyunları paylaşma, tanıtımını yapma vb. stratejilere ek olarak oyunlarda etkileşimi artırmak için sohbet edebilme ve arkadaş olabilmek seçenekleri sunulur. Forum imkânlarıyla oyunları tartışmanın yanı sıra üyelik sistemi ile tüketicilere özel uygulamalar benimsenir. Fiyat politikası olarak banka havale sistemlerinin yanında farklı para birimlerine entegre sanal ödeme sistemleri, ücretli ücretsiz oyun içerikleri ile tüketicilere kolaylıklar sunar. Bunların sonucunda dijital oyunlar tüketiciye uzaklığı sıfıra indirmesi ve maliyet unsurlarını düşürmesiyle pazarda avantajlı bir rol üstlenir.

37. Bu parçadan “sanal pazarlar” ile ilgili olarak

- I. Kullanıcılara sosyalleşme imkânı sunduğu
- II. Alışlagelmiş pazarlama yöntemlerinin yerini aldığı
- III. Farklı dilleri konuşan insanlara hitap edebildiği
- IV. Birbirine benzer çalışma prensiplerinin bulunduğu
- V. Oyun ücretlerinin değişik şekilde ödenebildiği

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

38. Bu parçaya göre “dijital oyunlar” ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Herkesin kendi deneyimlerine göre keyif aldığı bir platform hâline dönüştüğü
- B) Dijital pazarlamayla her yaştan insanın kolaylıkla yararlanabildiği
- C) Dijital pazarlama platformlarıyla ortak paylaşım ve çalışmalarla geliştirilmesi gerektiği
- D) Dijital pazarlamayla ekonomik ve ulaşılabilir bir hâle geldiği
- E) Pazarda öne çıkmak için doğru pazarlama teknikleriyle tüketiciye sunulması gerektiği

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Söz Öbeklerinin Anlamı		
2	Sözcükte Anlam		
3	Sözcükte Anlam		
4	Sözcükte Anlam		
5	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
6	Paragraf Tamamlama		
7	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
8	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
9	Paragraf Tamamlama		
10	Cümlede Anlam		
11	Paragrafın Ana Düşüncesi		
12	Yazım Kuralları		
13	Paragrafın Ana Düşüncesi		
14	Yazım Kuralları		
15	Paragrafı Karşılıyan Soru		
16	Noktalama İşaretleri		
17	Anlatım Teknikleri		
18	Karma Dil Bilgisi		
19	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
20	Noktalama İşaretleri		
21	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
22	Ekler		
23	Paragraf Oluşturma		
24	Ses Bilgisi		
25	Paragrafın Ana Düşüncesi		
26	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
27	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
28	Sözcük Türleri		
29	Paragraf Tamamlama		
30	Karma Dil Bilgisi		
31	Paragrafın Ana Düşüncesi		
32	Cümlenin Öğeleri		
33	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
34	Cümlede Anlam		
35	Paragrafın Ana Düşüncesi		
36	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
37	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
38	Paragrafın Ana Düşüncesi		
39	Paragrafın Ana Düşüncesi		
40	Cümlede Anlam		

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TYT

TEMEL YETERLİLİK TESTİ

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

E	K	2	2	2	3	1	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

TÜRKÇE

Bu testte 40 soru vardır.

1. Çöldeki hayat, Kuzey Afrika gibi farklı coğrafyaların insanları ve kültürleri, romanı oluşturan parçaların içinde ayrı birer hikâye konusu oluyor. Çöl kumları, ay ışığında çölün büyüğü görünüşleri, oralarındaki düşler, acılar, derin keder hâlleri, yüreğe dokunan gizli ve sessiz bir dil gibi. Bu dili çözümlerken hiç de yabancılaşmıyoruz. Romanı okurken geçmişten günümüze birçok yazarın gölgesine rast ediyoruz çünkü.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen metinle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı yazarların üslubuna göndermeler içerdiği
B) Yazarlardan yapılan alıntılarla anlatımın zenginleştirildiği
C) Eski veya yeni tüm yazarlar hakkında bilgi verildiği
D) Bazı yazarların eksik yönlerini ortaya koyduğu
E) Kimi yazarlarla ortak temaları ele aldığı

2. (I) Rett sendromu, dünyada çeşitli ırklarda ve etkin gruplarda, özellikle kız çocuklarında görülen nörolojik bir rahatsızlıktır. (II) Rett sendromu, X kromozomu üzerinde bulunan MECP2 geninin kusurlu olmasından dolayı oluşmaktadır. (III) Rett sendromlu çocuklar, 6-18 aylık olana kadar normal veya normale yakın bir gelişim gösterirler. (IV) Bu süreden sonra çocuk, geçici durgunluk ve ardından gerileme sürecine girer, zamanla iletişim kurma becerisini yitirir ve ellerini bir dilek dilemişçesine birbirine kenetler. (V) Ayrıca kemik kırılması, Rett sendromunda diğer motor bozukluklarından daha sık görülmektedir.

Rett sendromunun ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir tanımlama yapılmıştır.
B) II. cümlede, nedeni hakkında bilgi verilmiştir.
C) III. cümlede, çıkarım yapılmıştır.
D) IV. cümlede, aşamalı bir durumdan söz edilmiştir.
E) V. cümlede, bir karşılaştırmaya yer verilmiştir.

3. *Kedi ile Şeytan*, James Joyce gibi nevi şahsına münhasır (kendine özgü) bir yazarın, torununa mektuplarından oluşuyor. Yapıt, bu hâliyle salt (yalnızca) çocuk kitabı olarak değerlendirilmemeli. Çünkü satır aralarında alışılmış düzene kafa tutan (karşı çıkan), kışkırtıcı sözler içeren bu kitap, dünya edebiyatının çevrilmesi en zor kitaplarını kaleme alan bir yazarın düşünce yapısının ipuçlarını (etkilerini) taşıyan birer miras değerinde. O yüzden *Dublinliler*'i ve *Ulysses*'i okumaya çalışan yetişkinlerin arada şöyle bir soluklanıp bu kitaba göz gezdirdiklerinde sürprizli (beklenmedik) ayrıntılarla karşılaşabileceklerini söyleyebilirim.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin anlamı ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir ülkenin, bir toplumun, maddi ve manevi varlıklarının, fikir, sanat çalışmalarıyla ilgili niteliklerinin tümü olan uygarlık, büyük bir tablo hâlinde resmedilseydi bu tablonun en önemli parçası sanat olurdu.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bir milletin kültürel kimliğini oluşturan kodlar, sanat yapıtları sayesinde değişir ve gelişir.
B) Karmaşık ilişkiler bütünü olarak tanımlanan uygarlık, sanatsız yoluna devam edemez.
C) Sanat, bir milleti başka milletlerden ayıran, ona bir millet olma bilincini aşılayan yegâne güçtür.
D) Değişik bileşenlerden meydana gelen uygarlığın en önemli unsuru sanattır.
E) Sanat, kişiye kendi kültürel geçmişini tanıtarak onun uygarlaşmasında güçlü bir rol oynar.

8. (I) Sözcüklerin kökenini, türetme kurallarını hatta kullandıkları sözcüğün anlamını bilmeyen kimileri, öyle vahim, aynı zamanda da öyle gülünç hatalar yapıyorlar ki dilimiz adına gülelim mi ağlayalım mı şaşırıyoruz. (II) Genç bir yazar müdrik (kavrayan, idrak eden) sözcüğünü karıştırmıştı yazısında ve çok komik bir anlam çıkıyordu. (III) Yenilerde okuduğum bir yazıda ise keyfiyet (nitelik, bir şeyin nasıl olduğu) ile keyfilik (isteğe uygun, yapanın arzusuna bağlı) birbirini yerine kullanılmıştı. (IV) İnsanları dili yanlış kullanmaya iten en önemli etken olarak televizyon karşımıza çıkıyor. (V) Görmek ve duymak bir arada olunca yanlış telaffuz ve yanlış anlam milyonların kulağına yerleşiyor. (VI) Buradaki yanlış kullanımlar sonucu insanların yanlış öğrendiği sözcüklerle ilgili onlarca değil yüzlerce örnek verilebilir. (VII) Örneğin televizyon spikerleri ve konuklarının yaygın telaffuzuyla birinci "a"yı uzatarak "vâka" demeleri içimi acıtıyor doğrusu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. • **yük:** Araba, hayvan vb.nin taşıdığı şeylerin hepsi.
• **kaldırmak:** Çekmek, taşımak.
• **sahip:** Herhangi bir şey üzerinde mülkiyeti olan.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yük, kaldırmak, sahip" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Kaptan, bu eski gemi bu kadar ağır bir yükü kaldıramaz, diyerek şirket sahibine itiraz etti.
B) Tarla sınırını birkaç metre daha kaldırıp iş yükünü hafifletmek için komşu tarlanın sahibinden izin istedi.
C) İş yeri sahibinin yönlendirmesiyle o yaz yerli ve yabancı turistlerden iş yükünü azaltacak miktarda bahşiş kaldırmıştı.
D) Alanında bilgi sahibi ünlü biri olmasına rağmen kaldıramayacağını varsaydığı bu yükün altına girmek istemiyordu.
E) Dedesi, hayatın zor şartlarını henüz kaldıramayacağını düşünerek torununa sahip çıkmış; bazı işleri ondan alarak yükünü hafifletmişti.

10. (I) Sultanahmet Meydanı'nın kuzeybatısındaki su terazisinin yanı başında bir mermer sütun yer alır. (II) Her gün yanından geçen binlerce insanın dönüp bakmaya bile gerek duymadığı sade bir sütundur bu. (III) Sadeliği ve meşhur Dikilitaş'a oranla hayli küçük olması, taşıdığı büyük manaya uygun değildir. (IV) 14. yüzyılda aynı zamanda İstanbul'u yeni başkent olarak inşa ettiren Roma İmparatoru I. Konstantinus tarafından diktirildiği kabul edilen bu taş, ülkeye dağılan antik yolların başlangıç noktasını temsil eder. (V) Diğer merkezlerin İstanbul'a olan uzaklıkları Million Taşı'na göre hesaplanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi öğelerinin sayısı yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. (I) *Deniz Küstü*, İstanbul'daki balıkçıların denizi kirlmesi ve ekolojik dengeyi bozması üzerine tespitler içerir. (II) 1970'li yılların İstanbul'unu anlatan romanda denizin kirlenmeden önceki ve kirlendikten sonraki durumunu görmek mümkündür. (III) Romancı, Selim adlı bir balıkçının bakış açısıyla doğanın ekolojik dengesinin nasıl bozulduğunu gözler önüne serer. (IV) İnsan ilişkilerinin, ekonomik hayatın ve doğal hayatın iç içe verildiği romanda alttan alta balıkçılara, doğal dengeyi bozmalarından dolayı eleştiriler de yöneltilir. (V) Bıçak gibi keskin ve sert ifadelerle dolu olan romanda kötücül bir atmosfer çizen yazar, İstanbul'daki toplumsal, kültürel ve bireysel bozulmayı genel bir tablo hâlinde verir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sözü edilen yapının biçimine yönelik bir eleştiri söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. (I) Semtimde zaten her gün gittiğim Gençlik Kitabevi'nin bir öykü yarışması düzenlediğini, jüride de kitaplarını tutkuyla okuduğum yazarlar olduğunu görünce hem çok şaşırmış hem de çok sevinmişim. (II) Açıkçası zamanlama açısından da mucize gibi gördüm bu gelişmeyi. (III) Çünkü tamda artık sadece kendime saklayamayacağım kadar dili ve kurgusuna yoğunlaştığım öyküler ortaya çıkmaya başlamıştı. (IV) Onları değerlendirmesine güvendiğim birilerine emanet etmek istiyor ama bir yandan da çok korkuyordum. (V) O ilk adım inanılmaz zor ve ürkütücüydü; benim cesaret edebilmem tamamen sevdiğim, yakından bildiğim bir kurumun işin içinde olmasıyla ilgiliydi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "de/da"nın yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Belgesellere meraklı olanlar, karpillerin dostluklarını herhâlde görmüştür. Soğuk havalarda üşüyen karpiller, birbirine yaklaşıp birbirlerinin sıcaklığından faydalanmak ister ama yakınlaşınca da dikenleri birbirine batar ve birbirlerinden uzaklaşır. Üşüdükleri için tekrar birbirlerine yaklaşmayı dener, yine dikenleri birbirini rahatsız eder. Karpiller ne yalnız olabilir ne de yapışık şekilde bir arada durabilir. Birçok denemenin sonunda dikenlerinin başkalarını rahatsız ettiğini kabul edip en uygun yaklaşma mesafesini ayarlayarak bir arada dururlar. Böylece kendilerini soğuktan koruyup hayatlarını devam ettirmeye çalışırlar.

Bu parçada anlatılanlarla aşağıdakilerin hangisi arasında ilişki kurulabilir?

- A) Başkalarıyla geçinemeyen insanlar, bunun sebebini kendisinden çok başkalarının hatalarında ararlar.
- B) Kişinin toplumda kimseden zarar görmemesi için başkalarının yanına mümkün olduğu kadar az gitmesi gerekir.
- C) Başkalarıyla olan ilişkilerde ölçülü olup kimseyi rahatsız etmeden yaşama, toplumsal barışı beraberinde getirir.
- D) Kişi, sadece kendi ihtiyacı olduğu zaman başkalarının yanına gitmemeli; arkadaşlarının ilgi ve beklentilerini görmezden gelmemelidir.
- E) Dostluklar menfaat üzerine kurulmamalı çünkü menfaat üzerine kurulan dostluklar fazla uzun sürmez.

20. Git ki siyah gözlerin arkada kalmasınlar
Git ki gamlı yüzümün hüznüyle dolmasınlar
Mademki benli hayat sana kafes kadar dar
Uzaklaş ellerimden uçabildiğin kadar
Sanırlar ki sen beni biricik yar saymıştın
Oysaki hep yedekte, hep elde var saymıştın

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi
B) Ünlü türemesi
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz değişmesi
E) Ünsüz benzeşmesi

21. Beslenme üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olan tarımsal faaliyetler, besin maddelerinin ---- toplumun ihtiyaçlarının ---- sağlayan önemli bir sektördür.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) toplanarak - tüketilmesini
B) yenilenerek - giderilmesini
C) çeşitlendirilerek - karşılanmasını
D) korunarak - ötelenmesini
E) satışa çıkarılarak - belirlenmesini

22. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, yapısı yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) Parkta biraz karıncaların hareketlerini gözledik.
B) Masayı odaya yerleştirdiğinde oda çok daraldı.
C) Maç esnasında yüzüme gelen top, canımı çok acıttı.
D) Bunları babamın bana hediye ettiği dolma kalem ile yazmıştım.
E) Masamın üzerindeki biblo yere düşünce kırıldı.

23. Kahve tiryakileri için farklı kahve çeşitlerini harmanlamak veya kendi damak tatlarına uygun farklı kahve demleme tekniklerini uygulamak ve kahvenin tazeliği, büyük bir önem taşıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf
B) Zamir
C) Edat
D) Sıfat
E) Bağlaç

27. Finlandiyalı yazar Tove Jansson, bir Baltık adasında geçen kitabı The Summer Book'ta adalarda her şey eksiksizdir, der. Helsinki, adalar üzerine kurulu bu eşsiz şehir, ziyaretçilerine bu muhteşem teoriyi test etmek için büyük bir fırsat sunuyor. Turistler her yıl bu şehri görmeye geliyor, adaların muhteşem manzarasına tanıklık ediyor.

Bu parçada virgölün (,) işlevleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Ara sözleri ayırma
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma
- C) Özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme
- D) Tırnak içine alınmayan aktarma cümlelerini belirtme
- E) Art arda gelen eş görevli sözcük kümelerini ayırma

28. Mizahi ürünlerin toplumdaki dolaşımı, mizah üretimindeki bağlamın toplumdaki bireyler tarafından bilinmesiyle gerçekleşir. Bu açıdan bir topluma ait ortak dil oyunları ve sembollerin ironik biçimde kullanılarak üretilmesi mizahın yazın dünyasında ve okurda karşılık bulmasında önemli bir husustur. Konu ve kelime seçimi, tasvir biçimi ve diyalog çatısı bakımından mizah, içinde bulunduğu toplumu yansıtır. Mizahın başarı etkisi, sayılan bu unsurları taşımasıyla doğru orantılıdır. Başka bir deyişle kullandığı dili yaşadığı toplumun kültürel dinamikleriyle şekillendiren mizah, gücünü ve kaynağını toplumun kültüründen alır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Her toplum, kendi sosyolojik yapısı bağlamında kendi mizahını oluşturur.
- B) Kendine özgü bir disipline sahip olan mizah, eğitici olma özelliğiyle dikkate alınması gereken bir türdür.
- C) Toplamların iletişim kurarak birbirini tanımada mizah, en etkili enstrümanlardan biridir.
- D) Mizah, her toplumda aynı derecede etkili olur ve ilgi görür.
- E) Halkın kaygı ve hoşnutsuzlukları, mizahla nükteli bir biçimde özlüce verilir.

29. Günümüzde özellikle romana gösterilen rağbet, şiir türünü gölgede bırakmış durumda. Her şeye rağmen, şiir sanatının az sayıdaki okurun ilgi odağı olmaya devam ettiğini belirtmek mümkün. Güncel yönelimlere teslim olmadan şiir türüne hak ettiği değeri veren kitaplarla karşılaşmak, bu yöndeki idealist çabalara tanık olmak, sevinç duygusu uyandırıyor içimizde. Böylece ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiirin o eski şaşaalı günlerine geri döndüğünü görmek için daha çok bekleyeceğimizi anlıyoruz
- B) şiirin toplumsal sorunlara çözüm üreten bir tür hâline dönüşeceğine olan inancımız artıyor
- C) şiirden aldığımız estetik tadın diğer türlerin önüne geçtiğine şahit oluyoruz
- D) şiirin seçkin bir zümreye hitap ederek edebiyat alanında bir çıkmaza sürüklendiğini görebiliyoruz
- E) şimdilerde oldukça az ilgi gören şiir türünün geleceğine dair umutlarımız tükenmiyor

33. Tarihsel açıdan bakıldığında teknolojinin ilerleyişiyle sanatsal ilerleme hem çok köklü bir geçmişe dayanır hem de yakından ilişkilidir. Bu bağlamda sanat ve teknoloji arasındaki en önemli dönüşümler, Sanayi Devrimi ve sonrasında olmuştur. Bu dönemin etkisi ile insanlık doğadan uzaklaşarak teknolojiye ve onun sunduklarına yönelmiştir. Uzunca bir süre doğaya öykünen ve onu taklit ile özdeşleşen sanatın bu duruma tepkisi ise sanayi ürünlerinin estetikleşmesi ile olmuştur. Bu dönüşüm sonrasında teknoloji ile anlam kazanan bilginin de önem kazandığı gözlenmektedir. Sanatta bilginin bu yönüne doğru bir eğilim gözlenmiştir. Yapay zekânın kullanıldığı, internet altyapılı sanat çalışmalarıyla daha çok karşılaşılır olmuştur. Günümüzde teknolojinin sanatın icrasından yaygınlaşmasına, duyurulmasından eğitimine kadar önemli işlevler üstlendiği gözlenmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Son yıllarda dijital teknolojiye dayalı sanatsal etkinliklerin sayısı artmıştır.
- B) Sanatın sahip olduğu güzelduyusal dinamikler insanoğlunun teknik üretimleri üzerinde etkilidir.
- C) Teknoloji dünyasındaki değişimler sanat dünyasında da karşılık bulmuştur.
- D) Teknolojiden yararlanmayan sanatsal etkinliklerin tüketiciye ulaşması imkânsızdır.
- E) Sanat ve teknoloji ilişkisi oldukça eski bir geçmişe sahiptir.

34. Kusursuz insan yoktur, önemli olan kendi yaşamımızdaki kusurlarımızla yüzleşmeye istekli olup olmadığımız ve onlardan nasıl kurtulabileceğimizdir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yüklemi sürerlilik fiilidir.
- B) Dönüşlülük zamiri vardır.
- C) Sıfatlaştırıcı -ki vardır.
- D) Ek fiil kullanılmıştır.
- E) Soru belirteci vardır.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Metaverse (sanal evren), insanların herhangi bir çaba göstermeden, yalnızca kullanacakları sanal gerçeklik cihazları sayesinde zihinsel olarak kendilerini orada bulunduklarını hissedecekleri bir evrendir. Bu evren; bilgisayarlar, tabletler ve android cihazlar sayesinde erişilebilir bir yapıya sahiptir. Bu kavram ilk olarak Neal Stephenson'ın yayımladığı romanda kurgusal bir dünyayı temsil etmek için kullanılmıştır. Bu dünya, bir kamusal mekân oluşturma vaadi sunmaktadır. Burada yapılanların gerçek hayattaki gibi duraklama, sona erme ya da sıfırlanma tarzında bir durumu söz konusu değildir. Oturum kapandığında her şey var olmaya devam eder. Gerçek dünyanın aksine her türlü topluluğa ev sahipliği yapmak mümkündür ve kullanıcılar tarafından aynı olay, aynı anda deneyimlenebilir. Bu kurgusal evren sayesinde, üç boyutlu sanal kimlik (avatar) ile çalışmak, konsere gitmek, alışveriş yapmak gibi birçok aktivite yapılabilir. Duygu ve düşüncelerinizi serbestçe paylaştığınız sanal kimliğinizi de dilediğinizce değiştirme, tasarlama imkânı vardır.

37. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örnekleme
- B) Tartışma
- C) Açıklama
- D) Karşılaştırma
- E) Tanımlama

38. Bu parçadan "metaverse" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Oluşturulma nedeninin bir edebî esere dayandığı
- B) Kişinin kendisi ifade etmesi adına ona özgürlük tanıdığı
- C) Teknolojik imkânların kullanılması gerektiği
- D) Dijital anlamda kesintisiz bir dünya oluşturduğu
- E) İnsana düşünsel olarak yapay bir evrene dâhil olma imkânı sağladığı

ELİT KARMA KAZANIM TABLOSU

Deneme - 1

Soru No	Konu	Doğru	Yanlış
1	Söz Öbeklerinin Anlamı		
2	Cümlede Anlam		
3	Sözcükte Anlam		
4	Cümlede Anlam		
5	Paragraf Oluşturma		
6	Düşüncenin Akışını Bozan Cümle		
7	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
8	Parçanın İki Paragrafa Bölünmesi		
9	Sözcükte Anlam		
10	Cümlenin Öğeleri		
11	Paragrafı Karşıl原因 Soru		
12	Karma Dil Bilgisi		
13	Cümlede Anlam		
14	Cümleye Hâkim Olan Duygu Veya Kavramlar		
15	Yazım Kuralları		
16	Paragrafın Ana Düşüncesi		
17	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
18	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
19	Paragrafın Ana Düşüncesi		
20	Ses Bilgisi		
21	Sözcükte Anlam		
22	Sözcüğün Yapısı		
23	Sözcük Türleri		
24	Paragraf Tamamlama		
25	Yazım Kuralları		
26	Paragrafın Ana Düşüncesi		
27	Noktalama İşaretleri		
28	Paragrafın Ana Düşüncesi		
29	Paragraf Tamamlama		
30	Paragraf Tamamlama		
31	Noktalama İşaretleri		
32	Paragrafı Karşıl原因 Soru		
33	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
34	Karma Dil Bilgisi		
35	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
36	Paragrafın Ana Düşüncesi		
37	Anlatım Teknikleri		
38	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		
39	Paragrafın Ana Düşüncesi		
40	Parçanın Yardımcı Düşünceleri		